

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
GRUPE HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK
ZA 2019. GODINU

Zagreb, ožujak 2020. godine

SADRŽAJ

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA	3
IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA 2019. GODINU	4
IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	7
OPIS POSLOVANJA GRUPE HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK U 2019. GODINI.....	11
POSLOVANJE HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK	11
NOVI PROGRAMI I FINACIJSKI PROIZVODI	14
POJEDNOSTAVLJENJE KREDITNIH PROGRAMA - SMANJENJE BROJA UZ ZADRŽAVANJE SVIH POGODNOSTI TE UVOĐENJE NOVIH	14
SNIŽENJE KAMATNIH STOPA I NAKNADA.....	14
FINACIJSKI INSTRUMENTI	15
PROGRAM ELENA	16
RAZVOJ TRŽIŠTA RIZIČNOG I VLASNIČKOG KAPITALA	16
OSTALO.....	18
POSLOVI OSIGURANJA IZVOZA U 2019. GODINI.....	19
NOVI PROGRAM - OSIGURANJE PORTFELJA KREDITA ZA OBRтна SREDSTVA ZA IZVOZNIKE.....	22
USVAJANJE STRATEGIJE POSLOVANJA 2020. – 2024.	23
UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	24
LJUDSKI POTENCIJALI.....	29
OSTALE AKTIVNOSTI.....	30
POSLOVANJE GRUPE HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE	33
HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE D.D. I POSLOVNI INFO SERVIS D.O.O.....	33
OSVRT NA FINACIJSKO POSLOVANJE GRUPE	37
GODIŠNJI FINACIJSKI IZVJEŠTAJI ZA 2019. GODINU.....	52

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA

Prema našem saznanju Godišnje izvješće za 2019. godinu sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak i Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak te opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak izloženi.

Član Uprave

mr. sc. Hrvoje Čuvalo

Predsjednica Uprave

mr. sc. Tamara Perko

U Zagrebu 23. ožujka 2020.

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA 2019. GODINU

Godišnje izvješće obuhvaća sažetak financijskih informacija, opis poslovanja te revidirane Godišnje financijske izvještaje zajedno s Izvješćem neovisnog revizora za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. Revidirani financijski izvještaji prikazani su za Grupu Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Pravni status

Godišnje izvješće uključuje Godišnje financijske izvještaje pripremljene sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i Zakonu o računovodstvu te revidirane sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Usklađenost Godišnjeg izvješća s Godišnjim financijskim izvještajima potvrđena je od strane revizora provođenjem procedure zahtijevane Zakonom o računovodstvu.

Osnivanje

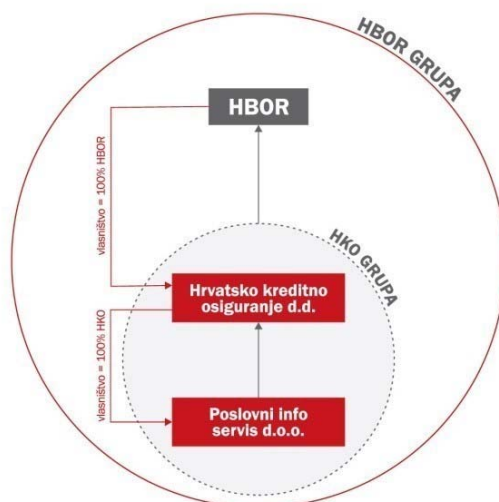
Hrvatska banka za obnovu i razvitak osnovana je 12. lipnja 1992. donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). Izmjenama i dopunama Zakona u prosincu 1995. godine naziv se mijenja u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. U prosincu 2006. godine Hrvatski sabor donio je Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak koji je stupio na snagu 28. prosinca 2006. Hrvatski je sabor 15. veljače 2013. donio Zakon o izmjeni Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak kojim je izmijenjen sastav Nadzornog odbora, odnosno Nadzorni odbor je povećan za jednog člana – ministra nadležnog za regionalni razvoj i fondove Europske unije te ukupno broji deset članova.

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR ili Banka) je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak (Grupa HBOR) koja je formirana tijekom 2010. godine. Grupu HBOR uz matično društvo čine Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO) i Poslovni info servis d.o.o. (PIS).

NAZIV	ULOGA UNUTAR GRUPE	% POVEZANOSTI	SJEDIŠTE	POSLOVNE AKTIVNOSTI
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	ovisno društvo, neposredna kapitalna povezanost	100% s HBOR	RH	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja vezanih za isporuke roba i usluga
Poslovni info servis d.o.o.	ovisno društvo, posredna kapitalna povezanost	100% s HKO	RH	izrada analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Struktura Grupe HBOR – shematski prikaz

Strateški ciljevi

HBOR poslovanjem u okviru svojih ovlasti i nadležnosti potiče sustavan, održiv i ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske.

Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR, u milijunima kuna

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Ukupna imovina	25.540,78	27.374,92	28.055,80	27.198,93	26.446,49
Bruto krediti	24.722,82	26.343,12	26.332,99	26.243,12	26.571,11
Ukupni kapital i rezerve	9.662,45	10.037,98	10.268,83	10.054,01	10.267,10
Ukupni prihodi	917,11	924,00	919,36	791,25	702,69
Ukupni rashodi	(711,88)	(610,47)	(758,58)	(586,92)	(547,64)
Dobit	205,23	313,53	160,78	204,33	155,05
Kamatni prihodi	872,61	870,34	866,20	731,71	664,59
Kamatni rashodi	(474,53)	(452,67)	(390,46)	(356,07)	(311,56)
Neto kamatni prihod	398,08	417,67	475,74	375,64	353,03

Kreditni rejting, 31. prosinca 2019.

Ba2 rejting agencije Moody's¹

BBB- rejting agencije Standard & Poor's

¹ 'Istekom roka važenja ugovornog odnosa, rejting agencija Moody's je dana 19. veljače 2020. povukla dodijeljeni rejting HBOR-a.

Područni uredi

Područni ured za Dalmaciju

Područni ured za Istru

Područni ured za Liku

Područni ured za Primorje i Gorski kotar

Područni ured za sjeverozapadnu Hrvatsku

Područni ured za Slavoniju i Baranju

Broj zaposlenih

Na dan 31.12.2019. u HBOR-u je bilo zaposleno 372 radnika.

Na dan 31.12.2019. u Grupi HBOR bilo je zaposleno 392 radnika.

Tečajna lista

U svrhu preračunavanja iznosa u stranim valutama u kunske iznose korišten je srednji tečaj Hrvatske narodne banke:

31. prosinca 2019.	1 EUR = 7,442580 kuna	1 USD = 6,649911 kuna
31. prosinca 2018.	1 EUR = 7,417575 kuna	1 USD = 6,469192 kuna

Događaji nakon datuma bilance

Utjecaj COVID-19 na poslovanje HBOR-a i provođenje Prijedloga mjera za pomoć gospodarstvu uslijed epidemije koronavirusa

Pojava COVID-19 (koronavirus) i globalno širenje od veljače 2020. godine stvorili su značajne neposredne izazove i rizike te je nedvojbeno da će utjecati na gospodarsku aktivnost u Republici Hrvatskoj, pa tako i na Grupu HBOR. Dugoročnu razinu utjecaja na poslovanje Grupe je trenutno teško kvantificirati, ali budući da Grupa HBOR ima visoku kapitaliziranost i likvidnost te odgovarajuću razinu rezerviranja za izloženosti kontinuitet poslovanja je neupitan.

U namjeri da se ova krizna situacija izazvana epidemijom u Republici Hrvatskoj lakše prebrodi, Vlada Republike Hrvatske donijela je Prijedlog mjera za pomoć gospodarstvu uslijed epidemije koronavirusa čiji cilj je očuvanje razine gospodarske aktivnosti, likvidnosti gospodarskih subjekata te najvažnije – očuvanje radnih mjesta. HBOR kao razvojna banka, imati će izuzetno važnu ulogu te će i u ovim promijenjenim uvjetima biti izuzetno aktivna u provođenju sljedećih mjera:

- uvođenje moratorija na kreditne obveze klijenata po postojećim plasmanima,
- reprogramiranje postojećih kredita klijentima HBOR-a uz uvođenje počeka u otplati glavnice kredita,
- odobrenje novih kredita za likvidnost gospodarskim subjektima za financiranje plaća, režijskih troškova i ostalih osnovnih troškova poslovanja, tzv. hladni pogon (izuzev kreditnih obveza prema poslovnim bankama i drugim financijskim institucijama) u suradnji s poslovnim bankama,
- odobravanje garancija (polica osiguranja) poslovnim bankama izvoznika i HBOR-u u okviru garantnog fonda osiguranja izvoza s ciljem odobravanja novih kredita za obrtna sredstva – likvidnost,
- povećanje opsega garantnog fonda za osiguranja izvoza uključivanjem i sektora turizma sa ciljem omogućavanja izdavanja garancija (polica osiguranja) za kredite bankama i HBOR-u, za dodatna sredstva likvidnosti izvoznicima i sektoru turizma,
- povećanje opsega garantnog fonda za osiguranja izvoza dodatnim proširivanjem kruga prihvatljivih korisnika polica osiguranja sa izvoza i turizma na gospodarske subjekte koji posredno izvoze ili su dobavljači izravnih izvoznika.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR)

HBOR primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja HBOR-a (dalje u tekstu: Kodeks) koji su usvojili Uprava i Nadzorni odbor te je objavljen na mrežnim stranicama HBOR-a.

Kodeks sadrži temeljna načela utvrđena u Odluci o donošenju Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (NN 112/2010) (dalje u tekstu: Odluka) i načela utvrđena u Smjernicama o unutrašnjem upravljanju EBA-e (European Banking Authority Guidelines on Internal Governance GL 44, September/2011) (dalje u tekstu: Smjernice).

HBOR je dobrovoljno u Kodeks implementirao načela navedena u Smjernicama u mjeri u kojoj su primjenjiva zbog činjenice da se Smjernice odnose na kreditne institucije i nisu u potpunosti primjenjive na HBOR kao posebnu financijsku instituciju.

Usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te pridržavanje internih pravila osnova su odgovornog korporativnog upravljanja i nužan preduvjet za održivu uspješnost poslovanja. HBOR sustavno prati zakonsku regulativu i najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje sukladno načelima dobrog bankarskog poslovanja.

Kodeksom korporativnog upravljanja uspostavljeni su standardi korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja HBOR-a i njihovog unapređenja u svrhu učinkovitog i odgovornog upravljanja javnim kapitalom i poslovima od posebnog društvenog značaja u funkciji razvoja hrvatskoga gospodarstva. Radi postizanja standarda korporativnog upravljanja, HBOR ovim Kodeksom opisuje odnose s upravljačkim tijelima i zainteresiranim stranama, kao i usvojene principe rada koji imaju za cilj umanjene rizika poslovanja u nepovoljnim tržišnim uvjetima.

Kodeksom ponašanja HBOR-a propisane su specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja te je predviđena mogućnost prijave po osnovi kršenja Kodeksa. Obrazac za prijavu, adresa elektroničke pošte za zaprimanje prijave i opis načina podnošenja prijave dostupni su na mrežnim stranicama HBOR-a. Osoba odgovorna za rad funkcije praćenja usklađenosti podnosi godišnje izvješće o podnesenim prijavama i pokrenutim postupcima u vezi s prijavama po osnovi kršenja Kodeksa ponašanja.

Na sjednici održanoj 17. listopada 2019. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o obvezi uvođenja funkcije praćenja usklađenosti poslovanja u pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu (dalje u tekstu: Odluka).

Navedena Odluka donesena je na temelju aktivnosti 1.3.1.3. Nacionalnog programa reformi za 2019. godinu, u skladu je sa smjernicama OECD-a kao opće priznatim standardima dobrog korporativnog upravljanja i Antikorupcijskim programom za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu 2019.-2020. („Narodne novine“, br. 48/19). HBOR je funkciju praćenja usklađenosti uveo sukladno propisima koji uređuju rad kreditnih institucija još 2009. godine te je postojeći ustroj i opis rada funkcije praćenja usklađenosti u cijelosti usklađen s Odlukom.

Sukladno načelima javnosti poslovanja financijski izvještaji HBOR-a i Grupe HBOR u izvještajnom razdoblju objavljeni su na mrežnim stranicama HBOR-a i Luksemburške burze. Godišnja odvojena i konsolidirana financijska izvješća HBOR-a utvrđuje Nadzorni odbor te ih podnosi na potvrdu Hrvatskom saboru. Ocjena rejtinga HBOR-a provedena je od strane međunarodnih nezavisnih rejting agencija (Standard & Poor's i Moody's). Sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama, HBOR dostavlja izvješće o provedbi Zakona Povjereniku za informiranje.

U izvještajnom razdoblju, dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora regulirane su Zakonom o HBOR-u (NN 138/06) i Zakonom o izmjenama Zakona o HBOR-u (NN 25/13) i detaljnije razrađene u Statutu HBOR-a. Uprava i Nadzorni odbor ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje savjesno pripremljenih izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku. Zakonom i Statutom HBOR-a te odlukama Nadzornog odbora određene su vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnje financijske izvještaje, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća Državnog ureda za reviziju. Nadzorni odbor također prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave. Nadzorni odbor po Zakonu čini deset članova i to šest ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore.

Tijekom 2019. godine Nadzorni odbor djelovao je u sljedećem sastavu:

- dr. sc. Zdravko Marić, ministar financija, predsjednik Nadzornog odbora (od 24. srpnja 2019. potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske),
- Darko Horvat, ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Predrag Štromar, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar graditeljstva i prostornoga uređenja,
- Gabrijela Žalac, ministrica regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (do 24. srpnja 2019.),
- mr. sc. Marko Pavić, ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (od 24. srpnja 2019.),
- Gari Cappelli, ministar turizma,
- Tomislav Tolušić, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar poljoprivrede (do 24. srpnja 2019.),
- mr. sc. Marija Vučković, ministrica poljoprivrede (od 24. srpnja 2019.),
- Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore,
- Božica Makar, zastupnica Hrvatskog sabora,
- Grozdana Perić, predsjednica Odbora za financije i državni proračun, Hrvatski sabor,
- mr. sc. Boris Lalovac, zastupnik Hrvatskog sabora (do 23. ožujka 2019.),
- Saša Đujić, zastupnik Hrvatskog sabora (od 23. ožujka 2019.).

Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaže imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslova. Uprava je također zadužena za donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija HBOR-a, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i opozivu radnika s posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora.

Članovi Uprave HBOR-a u 2019. godini:

- mr. sc. Tamara Perko, predsjednica Uprave,
- mr. sc. Hrvoje Čuvalo, član Uprave.

Temeljem Kodeksa korporativnog upravljanja HBOR-a i Zakona o reviziji, odlukom Nadzornog odbora osnovan je Revizijski odbor HBOR-a. Revizijski odbor sastavljen je od tri člana od kojih je jedan član Nadzornog odbora HBOR-a, a druga dva člana, od kojih najmanje jedan mora biti neovisan član, imenuje Nadzorni odbor. Iz redova neovisnih članova Revizijskog odbora, Nadzorni odbor imenuje predsjednika.

Revizijski odbor HBOR-a djeluje u sastavu:

- prof. dr. sc. Lajoš Žager, redoviti profesor, Katedra za računovodstvo Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, predsjednik Revizijskog odbora,
- Grozdana Perić, predsjednica Odbora za financije i državni proračun u Hrvatskom saboru, zamjenica predsjednika Revizijskog odbora,
- Aurora Volarević, glavna revizorica u Infobip Ltd, članica Revizijskog odbora.

Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svođenja rizika na najmanju mjeru, pri Upravi Banke djeluju i sljedeći odbori: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika, Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i Odbor za upravljanje poslovnim promjenama.

Sustav unutarnjih kontrola HBOR-a organiziran je kroz neovisne organizacijske jedinice:

- Neovisna organizacijska jedinica za upravljanje rizicima provodi utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen ili bi mogao biti izložen,
- Unutarnja revizija HBOR-a kao neovisna organizacijska jedinica provodi provjeru adekvatnosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti, primjenu unutarnjih politika i procedura te postupke u svezi sprječavanja pranja novca,
- Neovisna funkcija praćenja usklađenosti organizira, koordinira i usmjerava aktivnosti praćenja usklađenosti na razini HBOR-a, savjetuje o pitanjima usklađenosti, upravlja mjerama koje se poduzimaju radi umanjivanja rizika usklađenosti, objedinjuje podatke o praćenju usklađenosti, identificira i ocjenjuje rizike usklađenosti i o tom redovito podnosi izvješća. Osnovna zadaća funkcije praćenja usklađenosti ograničiti je rizik neusklađenosti i na taj način ograničiti i njegove negativne posljedice, osigurati usklađenost svih internih akata i poslovnih procesa s relevantnim propisima te promicati načela etičnog poslovanja.

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO, Društvo)

Sustav unutarnjih kontrola Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d. organiziran je kroz sljedeće neovisne ključne funkcije:

- funkciju praćenja usklađenosti,
- funkciju upravljanja rizicima,
- funkciju unutarnje revizije i
- aktuarsku funkciju.

HKO ima uspostavljen odgovarajući sustav unutarnjih kontrola temeljen na internom propisu, Pravilniku o sustavu unutarnjih kontrola, čime je povećana vjerojatnost pravovremenog uočavanja prevara, doprinos smanjivanju neopravdanih troškova, smanjivanju zlouporaba i grešaka, sprečavanju neodgovarajućih aktivnosti te smanjenju rizika vezanih za usklađenost sa zakonodavnim okvirom. Društvo uspostavlja stalne i djelotvorne kontrole neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje odnosno koje prati i nadzire razmjerno svojoj veličini te vrsti, opsegu i složenosti poslovanja u skladu sa svojim profilom rizičnosti.

Pravni status, ustrojstvo i upravljanje u HKO te druga pitanja značajna za poslovanje uređuju se Statutom Društva te sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o osiguranju.

Organi upravljanja Društva su Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština. HKO vodi dvočlana Uprava koja odluke donosi u skladu sa Statutom Društva i Poslovníkom o radu Uprave. Sve odluke donose se temeljem principa dvostruke provjere („četiri oka“) uz odgovarajući sustav autorizacija.

HKO nije usvojio Kodeks korporativnog upravljanja, ali u svom poslovanju dobrovoljno primjenjuje načela Kodeksa korporativnog upravljanja, koji su izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza d.d., u mjeri primjerenom veličini i stupnju razvoja Društva.

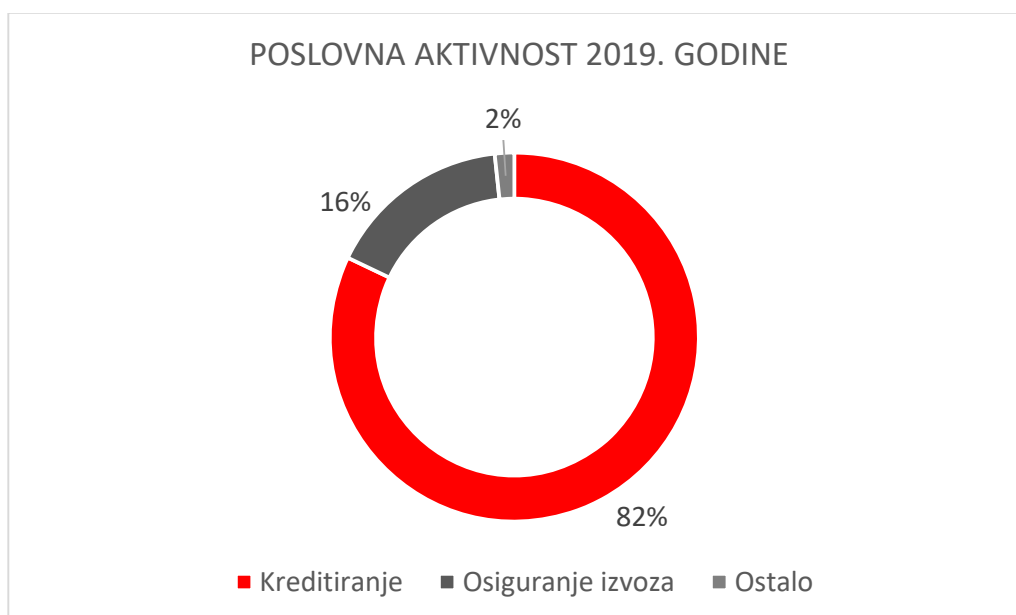
Ova Izjava smatra se dijelom Godišnjeg izvješća Grupe HBOR za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019.

OPIS POSLOVANJA GRUPE HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK U 2019. GODINI

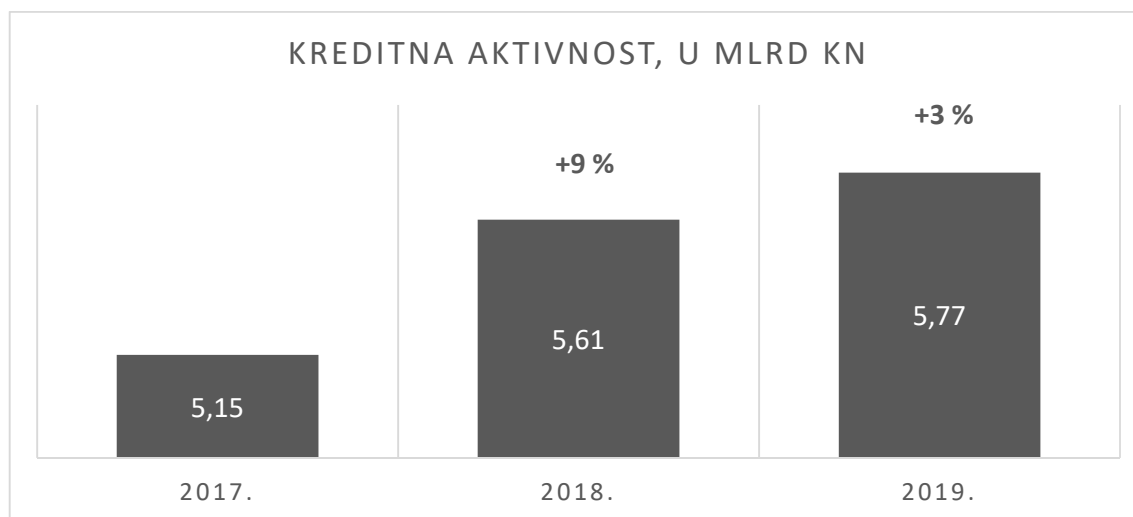
POSLOVANJE HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK

2019. godina bila je još jedna uspješna godina za HBOR tijekom koje je privatnom i javnom sektoru omogućeno korištenje novih financijskih proizvoda, snižene su kamatne stope za pojedine grupe korisnika i namjene te implementirana poboljšanja koja su pripremana u ranijim godinama.

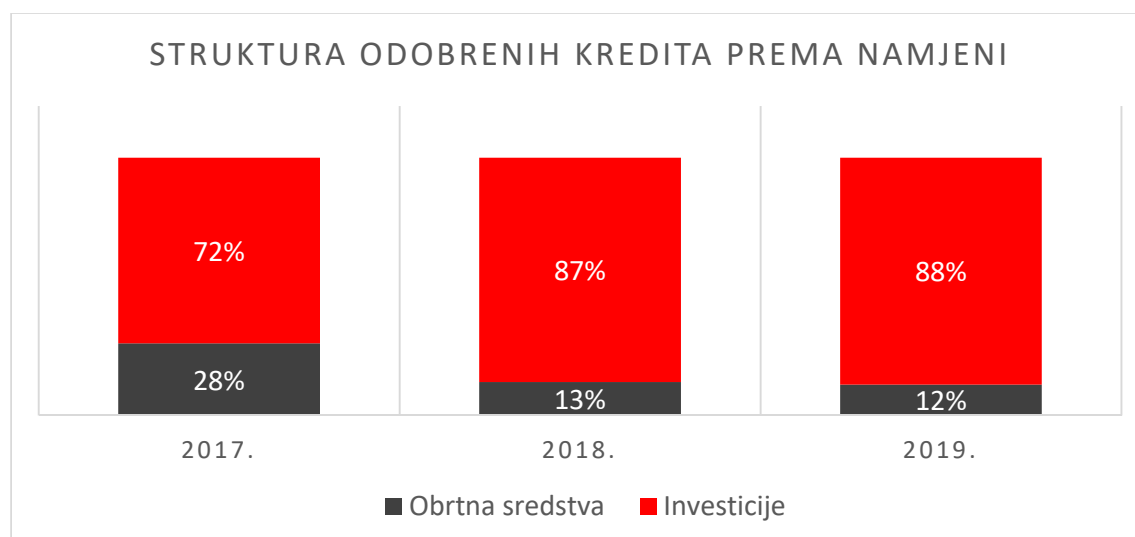
Tijekom 2019. godine HBOR je putem svojih aktivnosti podržao 2.413 projekata iznosom većim od 7 milijardi kuna.

Najveći dio odobrenja odnosi se na kreditiranje – u izvještajnoj godini kreditima je podržano 1.848 projekata iznosom od 5,77 milijardi kuna što predstavlja povećanje od 3 posto u odnosu na prethodnu godinu.

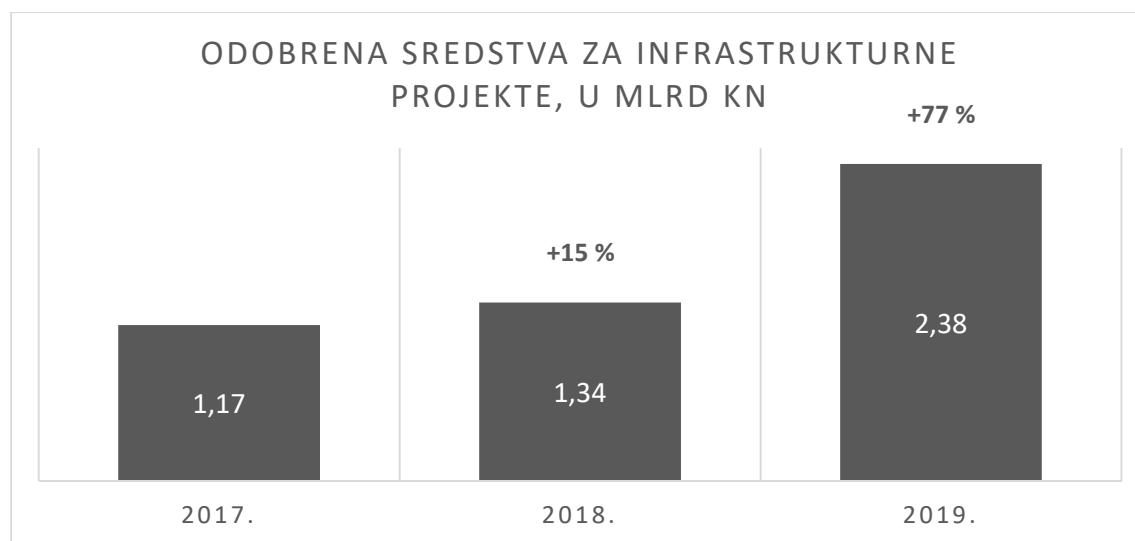

Od ukupnog broja odobrenih kredita u 2019. godini 88 posto bilo je namijenjeno investicijama, a 12 posto za obrtna sredstva. Udio odobrenih kredita za investicije važan je jer se radi o ulaganjima koja su usmjerena na razvoj pojedinog područja, povećanje konkurentnosti poduzetnika te ulaganja u nove tehnologije i proizvodnju kao i nova zapošljavanja.

Najbrojniji korisnici HBOR-ovih kredita i u 2019. godini bili su mali i srednji poduzetnici kojima je odobreno 1.640 kredita, odnosno 89 posto ukupnog broja odobrenih kredita u iznosu od 1,44 milijardi kuna.

U 2019. godini zabilježen je značajan rast interesa investitora u infrastrukturne projekte za HBOR-ovim sredstvima te je tako tijekom 2019. godine putem kredita HBOR-a i financijskih instrumenata odobreno 2,38 milijardi kuna za infrastrukturna ulaganja što predstavlja gotovo 80 posto veći iznos od onog odobrenog u 2018. godini za istu namjenu. Ulaganja u infrastrukturu iznimno su važna jer predstavljaju preduvjet za kvalitetniji razvoj pojedinog područja, ulaganja u poduzetničke aktivnosti te stvaranje novih radnih mjesta, a značajan udio u ulaganjima imaju i projekti zaštite okoliša i energetske učinkovitosti.

Hrvatske izvoznike HBOR je tijekom 2019. godine podržao u 839 projekata s ukupnim iznosom od 2,75 milijardi kuna: izvoznicima je po svim programima odobreno ukupno 292 kredita u iznosu od 1,56 milijarde kuna, kroz police osiguranja izvoza osigurana su 536 izvozna posla u vrijednosti od 1,14 milijarde kuna i odobreno je 11 izvoznih bankarskih garancija po nalogu izvoznika u iznosu od 48,74 milijuna kuna. Dodatno olakšavanje uvjeta financiranja hrvatskih izvoznika bio je jedan od ključnih fokusa u kreiranju novih financijskih proizvoda i programa.

NOVI PROGRAMI I FINANCIJSKI PROIZVODI

Sukladno svojoj ulozi, HBOR je tijekom 2019. godine nastavio s provedbom financijskih instrumenata te uveo niz novih programa i financijskih proizvoda radi popunjavanja tržišnih nedostataka i adekvatnijeg financiranja poduzetnika.

POJEDNOSTAVLJENJE KREDITNIH PROGRAMA - SMANJENJE BROJA UZ ZADRŽAVANJE SVIH POGODNOSTI TE UVOĐENJE NOVIH

Kako bi hrvatskim poduzetnicima dodatno olakšao pristup sredstvima kreditiranja, HBOR je od 1. svibnja 2019. postojećih 25 programa kreditiranja sažeo u 9 programa: Poduzetništvo mladih, žena i početnika, Priprema izvoza, Investicije privatnog sektora, Investicije javnog sektora, EU projekti, Obrtna sredstva, Kredit kupcu, Kredit dobavljača i Financijsko restrukturiranje. Ova izmjena omogućila je lakše snalaženje poduzetnika u HBOR-ovim programima i jednostavniji odabir najadekvatnijeg za financiranje njihovih projekta ili potrebnih obrtnih sredstava. Pri smanjenju broja kreditnih programa posebno se pazilo da se niti za jednu od postojećih skupina poduzetnika ne otežaju kreditni uvjeti, a za pojedine su uvedeni i povoljniji uvjeti od kojih su najznačajniji oni koji se odnose na sniženje kamatnih stopa.

SNIŽENJE KAMATNIH STOPA I NAKNADA

Smanjenjem broja kreditnih programa, za veliki dio poduzetnika i korisnika iz javnog sektora snižene su kamatne stope i smanjene naknade:

- za tržišno konkurentne poduzetnike koji se bave djelatnostima od posebnog interesa: poljoprivredom i ribarstvom, prerađivačkom industrijom ili računalnim programiranjem uvedena je kamatna stopa od 1,5 posto (prijašnja kamatna stopa iznosila je od 2 do 4 posto),
- po programu Priprema izvoza umjesto dotadašnjih 2, odnosno 3 posto, kamatna stopa, koja ovisi o kreditnom rangu poduzetnika i kolateralizaciji, sada može biti već od 1,75 posto,
- kamatna stopa za kreditiranje obrtnih sredstava s postojećih 4 posto snižena je na 3,5 posto za dugoročne i 2 posto za kratkoročne kredite,
- javni sektor, ovisno o području ulaganja, investicije može kreditirati po kamatnoj stopi od 1,75 posto ili 2 posto bez naknade za rezervaciju sredstava,
- privremena mjera sniženja naknade za obradu zahtjeva na 0,5% postala je trajna, snižavanje kamatne stope za 0,20 postotnih bodova za male i srednje poduzetnike i srednje kapitalizirana društva koja zapošljavaju ili osposobljavaju mlade osobe (Inicijativa za zapošljavanje mladih Europske investicijske banke - EIB).

Suradnja sa županijama i gradovima – subvencija kamatne stope

Osim samih programa HBOR-a, zahvaljujući suradnji s pojedinim županijama i gradovima, poduzetnici koji ulažu na tom području mogu računati na subvenciju kamatne stope na kredite HBOR-a iz sredstava županija ili grada. Tako je tijekom 2019. godine poduzetnicima koji ulažu na područje Osječko-baranjske županije te Grada Preloga omogućeno kreditiranje uz kamatnu stopu već od nula posto, a poduzetnicima na području Istarske županije jedan posto.

Tijekom 2020. (do ožujka) subvencionirano kreditiranje omogućeno je i poduzetnicima koji ulažu na području Virovitičko-podravске županije, Zagrebačke županije te Koprivničko-križevačke županije, a nastavljeni su pregovori o suradnji s brojnim županijama, gradovima i općinama.

FINANCIJSKI INSTRUMENTI

HBOR je tijekom 2019. godine provodio četiri financijska instrumenta.

Privatnom su sektoru namijenjeni:

- **ESIF Krediti za rast i razvoj** - omogućava povoljna sredstva za dugoročne investicijske kredite mikro, malim i srednjim poduzetnicima. Krediti se odobravaju na način da se 50 posto kredita (iz izvora ESIF-a) financira po kamatnoj stopi od 0 posto, a drugih 50 posto kredita (iz izvora poslovne banke) po tržišnoj kamatnoj stopi, koju utvrđuje poslovna banka.
- **Investicijski krediti za ruralni razvoj** – namijenjen je mikro, malim i srednjim poduzetnicima iz poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora. Krediti se odobravaju putem poslovnih banaka na način da se 50 posto kredita financira po kamatnoj stopi od 0 posto, a 50 posto kredita iz izvora poslovnih banaka, po tržišnoj kamatnoj stopi koju utvrđuje poslovna banka. Financijski instrument je potencijalnim korisnicima dostupan od rujna 2019. godine.

Javnom su sektoru namijenjeni:

- **ESIF Krediti za energetske učinkovitost u zgradama javnog sektora** - omogućavaju iznimno povoljno financiranje ulaganja u energetske učinkovitost te poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora radi postizanja energetske uštede koje će rezultirati smanjenjem potrošnje energije za grijanje/hlađenje na godišnjoj razini od najmanje 50 posto. Zbog iznimno uspješne provedbe ovog financijskog instrumenta i iskorištene prvotno dodijeljene alokacije u iznosu od 190 milijuna kuna, HBOR i Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, potpisali su dodatak Sporazumu o financiranju, kojim se inicijalna alokacija povećala na 402,80 milijuna kuna.
- **ESIF Krediti za javnu rasvjetu** – provode se radi kreditiranja ulaganja u energetske uštede sustava javne rasvjete provedbom mjera energetske obnove postojećih sustava. Prihvatljiva za financiranje su ulaganja koja rezultiraju uštedom energije od najmanje 50 posto u odnosu na postojeće stanje.

Tijekom 2019. godine putem financijskih instrumenta podržano je 108 projekata iznosom od gotovo 300 milijuna kuna.

Tijekom 2019. godine završene su pripreme za provedbu **ESIF Kredita za energetske učinkovitost za poduzetnike**. Cilj ovog financijskog instrumenta je poduprijeti smanjenje potrošnje isporučene energije u proizvodnoj industriji i u uslužnom sektoru kroz provedbu mjera energetske učinkovitosti i/ili mjera za korištenje obnovljivih izvora energije. Ovaj financijski instrument namijenjen je mikro, malim, srednjim i velikim poduzetnicima koji obavljaju djelatnosti u području proizvodne industrije ili uslužnog sektora (trgovine i turizma). Krediti će biti dostupni na tržištu u drugom kvartalu 2020. godine, a provodit će se putem poslovnih banaka s kojima će HBOR potpisati sporazume o financiranju i ovladati ih za provedbu ovog financijskog instrumenta.

PROGRAM ELENA

U cilju što bolje pripreme projekata, a istovremeno smanjenja troškove za investitore u listopadu 2019. godine HBOR i Europska investicijska banka potpisali su ugovor o provedbi programa ELENA (eng: *European Local Energy Assistance*). Radi se o programu Europske komisije koji provodi Europska investicijska banka, a koji se financira iz programa OBZOR 2020. Sredstvima ELENA programa mogu se financirati savjetodavne usluge i izrada projektne dokumentacije za korisnike kredita financijskih instrumenata (*ESIF krediti za javnu rasvjetu, ESIF krediti za energetske učinkovitost u zgradama javnog sektora, ESIF krediti za energetske učinkovitost za poduzetnike*), programe kreditiranja HBOR-a, za korisnike koji projekt financiraju vlastitim sredstvima ili drugim izvorima financiranja. Konzultanti čije će usluge biti plaćane iz sredstava ELENA programa bit će odabrani postupkom javne nabave i očekuje se da će ova sredstva poduzetnicima biti dostupna u prvoj polovici 2020. godine.

RAZVOJ TRŽIŠTA RIZIČNOG I VLASNIČKOG KAPITALA

Hrvatska ima slabo razvijeno tržište rizičnog i vlasničkog kapitala (VC, PE). Financijskim tržištem Republike Hrvatske dominiraju tradicionalni izvori financiranja. Iako su u proteklih nekoliko godina financijski uvjeti tradicionalnih izvora financiranja znatno poboljšani (zabilježen je znatan pad kamatnih stopa), dostupnost istih još uvijek velikim dijelom ovisi o raspoloživim instrumentima osiguranja plasmana.

Niz analiza ukazuje kako se hrvatska mikro, mala, srednja i srednje kapitalizirana poduzeća, poglavito ona inovativna i s višim stupnjem rizika (novoosnovana poduzeća, poduzeća u fazama ubrzanog rasta ili u propulzivnim ICT granama djelatnosti) ili ona koja posluju u sektorima s nižim stopama povrata, suočavaju s izazovom pronalaženja primjerenih izvora financiranja.

Pojedine analize govore da postoji tržišni nedostatak veći od 120 milijuna eura godišnje u idućih 5 godina potrebnih za ulaganje u rizični ili kvazi-rizični kapital te je zbog toga HBOR pokrenuo niz inicijativa za razvoj ovog tržišta kako bi se osigurali adekvatni izvori za rast poduzetničke aktivnosti.

FRC2 Croatia Partners SCSp (ESIF Fond rizičnog kapitala)

FRC2 Croatia Partners SCSp je fond rizičnog kapitala pokrenut dijelom iz sredstava ESIF Financijskih instrumenata kroz suradnju s Europskim investicijskim fondom (dalje: EIF), a dijelom iz sredstava privatnih ulagatelja.

Sporazumom o financiranju potpisanim između Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (dalje: Ministarstvo) i EIF-a, Ministarstvo je delegiralo EIF-u provedbu financijskog instrumenta pod nazivom „ESIF Fond rizičnog kapitala“ te poslove odabira i nadzora rada upravitelja „ESIF Fonda rizičnog kapitala“. Sukladno sporazumu predstavnici HBOR-a imenovani su za promatrače cijelog procesa radi stjecanja znanja i kompetencija u implementaciji financijskih instrumenata.

EIF je za upravljanje fondom odabrao društvo FRC2 GP S.à r.l.

HBOR je u lipnju 2019. godine, nakon provedenih internih analiza i odobrenja, postao jedan od ulagatelja u fond, no ne sudjeluje u odabiru poslovnih subjekata u koja će fond ulagati.

Fond se sastoji od dvije komponente:

- akceleratorskog programa namijenjenog inovativnim start-upovima koji imaju samo poslovnu ideju (Start-up škola) ili prototip (Akcelerator) i
- ulaganja vlasničkog kapitala (VC) namijenjenog poduzećima koja već posluju, imaju prve kupce i koja su već prošla ranu fazu razvoja.

Fond ulaže u poduzeća u Republici Hrvatskoj u najranijim fazama razvoja koja imaju potrebnu inovativnost i želju za uspjehom.

Od osnivanja u lipnju 2019. pa sve do kraja 2019. godine fond je pregledao više od 700 prilika za ulaganje, završen je prvi akceleratorski program te je u 33 investicije uloženo gotovo 6,5 milijuna EUR.

EIF-NPI Equity platforma

Europska komisija je u suradnji s EIF-om i nacionalnim razvojnim institucijama (engl. National Promotional Institutions - NPI) u svrhu razvoja tržišta ulaganja u fondove rizičnog kapitala pokrenula EIF-NPI equity platformu. HBOR se kao jedna od institucija osnivačica pridružio stvaranju ove platforme u rujnu 2016. godine te od tada sudjeluje u radu dvaju tijela platforme – Generalnog foruma i Konzultativnog foruma čiji rad je usmjeren na razmjenu iskustava i znanja u svrhu jačanja industrije rizičnog kapitala.

CROGIP

U okviru EIF-NPI Equity Platforme, EIF i HBOR su u siječnju 2019. godine potpisali ugovor kojim je pokrenut Croatian Growth Investment Programme (dalje: CROGIP). CROGIP inicijativa ima za cilj potaknuti ulaganja u mala i srednja te srednje kapitalizirana poduzeća u vrijednosti od najmanje 70 milijuna eura.

EIF i HBOR zajednički će ulagati sredstva (od kojih će svaki uložiti po 35 milijuna eura) u:

- fondove rizičnog kapitala kojima će upravljati društva koja odabere EIF sukladno svojim metodologijama, te
- su-investiranje uz fondove koji već imaju uspostavljen odnos s EIF-om i pozitivne reference.

Osim općeg cilja osiguravanja podrške hrvatskim poduzećima i otvaranja novih radnih mjesta kroz osiguravanje dostupnosti vlasničkog/rizičnog kapitala, svrha CROGIP-a je i razvoj tržišta i institucionalnih kapaciteta za financiranje vlasničkim/rizičnim kapitalom u Republici Hrvatskoj podržavanjem društava za upravljanje fondovima koji značajan dio svojih ulaganja usmjeravaju u hrvatska poduzeća.

EIF će upravljati i provoditi CROGIP kroz ulaganja u fondove rizičnog kapitala i su-investiranje s fondovima i privatnim ulagateljima po tržišnim uvjetima. Program nije ograničen ni na koji sektor.

EIF će omogućiti ulaganje u fondove i su-investiranje odabranim društvima za upravljanje s pozitivnim referencama prema kriterijima koje je HBOR unaprijed definirao kroz CROGIP. Osim EIF-ovih kriterija za odabir, fondovi moraju udovoljiti i uvjet da u svojoj investicijskoj strategiji imaju utvrđeno da će najmanje 70 posto ukupnih ulaganja fonda uložiti u društva koja su osnovana u Republici Hrvatskoj i koja najveći dio poslovanja obavljaju u Republici Hrvatskoj i/ili koja će planiranim ulaganjima započeti dugoročno poslovanje u Republici Hrvatskoj pri tome zapošljavajući značajan broj domaćih radnika.

HBOR ne sudjeluje u odabiru fondova i prilika za su-investiranje te kao EIF-ov lokalni partner stoji na raspolaganju za pružanje lokalne podrške društvima za upravljanje koja žele povećati svoju prisutnost u Republici Hrvatskoj.

Kao dio aktivnosti u okviru CROGIP-a, u cilju razvoja tržišta i jačanja kapaciteta, EIF je u ožujku 2019. godine objavio Poziv za iskazivanje interesa radi odabira društava za upravljanje koja ispunjavaju uvjete za sredstva dostupna u okviru CROGIP-a. Proces odabira društava za upravljanje fondovima započeo je u 2019. godini i planira se završiti u prvoj polovini 2020. godine.

OSTALO

Kreditiranje privatnih iznajmljivača

U 2019. godini potpisan je Sporazum o poslovnoj suradnji na provedbi kreditiranja privatnih iznajmljivača u čijoj provedbi sudjeluju Ministarstvo turizma, poslovne banke i HBOR.

Cilj ovog programa je ujednačavanje standarda smještajnih objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, podizanje razine kvalitete i dodatne ponude privatnog smještaja. Financiranje se temelji na kreditnim sredstvima HBOR-a, dok Ministarstvo osigurava sredstva za subvenciju dijela ugovorene redovne kamatne stope koja za krajnje korisnike iznosi 2 ili 2,7 posto ovisno o valuti u kojoj se traži odobrenje kredita.

Suradnja s HAMAG-BICRO-om

U 2019. godini je poslovna suradnja s HAMAG-BICRO-om proširena uključanjem HBOR-a u dva nova jamstvena programa:

- ESIF pojedinačna jamstva za ruralni razvoj, kojima se, u skladu s uvjetima Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine, želi olakšati pristup financiranju mikro, malih i srednjih subjekata malog gospodarstva u poljoprivrednom, prerađivačkom i šumarskom sektoru,
- Program Plus, kojim se želi olakšati pristup financiranju mikro, malih i srednjih subjekata malog gospodarstva koji ulažu u prihvatljive djelatnosti.

Natural Capital Financing Facility (NCF) - Kreditna linija za financiranje prirodnog kapitala

HBOR i Europska investicijska banka potpisali su Ugovor o financiranju kojim je za projekte kojima se potiče očuvanje prirodnog kapitala (Natural Capital Financing Facility - NCF) osigurano 15 milijuna eura. NCF je financijski instrument za financiranje održivih projekata koji promiču očuvanje, obnovu, upravljanje i poboljšanje prirodnog kapitala za biološku raznolikost i koristi prilagodbe klimatskim promjenama, uključujući rješenja utemeljena na ekosustavima za izazove vezane za zemlju, tlo, šumarstvo, poljoprivredu, vodu i otpad unutar EU. Potencijalni investitori i korisnici ovog instrumenta mogu biti subjekti javnog (županije, gradovi, općine i javna poduzeća) i privatnog sektora. Osim financijskih sredstava, HBOR-u i krajnjim korisnicima omogućena je besplatna tehnička pomoć Europske unije za pripremu, provedbu, nadzor i procjenu NCF projekata.

Kreditna linija za financiranje prirodnog kapitala bit će u potpunosti raspoloživa u 2020. godini, nakon završetka potrebnih pripremnih aktivnosti.

POSLOVI OSIGURANJA IZVOZA U 2019. GODINI

HBOR poslove osiguranja i reosiguranja izvoza obavlja kao mandatni posao s ciljem poticanja izvoza, internacionalizacije poslovanja te povećanja konkurentnosti hrvatskih izvoznika na stranim tržištima.

HBOR je u 2019. godini bio iznimno aktivan član Bernske unije - najvećeg svjetskog udruženja izvozno-kreditnih osiguratelja koje broji 85 članica iz 73 zemlje svijeta. Osim što je posljednje tri godine HBOR član Upravnog odbora Unije, u listopadu 2019. predstavnik HBOR-a izabran je za potpredsjednika Odbora Praškog kluba, čime je omogućeno još aktivnije sudjelovanje HBOR-a u radu Bernske unije te stjecanje novih znanja i razmjena iskustava u područja izvozno-kreditnog osiguranja.

HBOR se tijekom 2019. godine aktivno uključio u tim za predsjedanje Radnom skupinom za izvozne kredite, a čije predsjedanje će zajedno s Ministarstvom financija preuzeti 1. siječnja 2020. godine u okviru hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

Radna skupina za izvozne kredite Vijeća EU ima za cilj koordinaciju poticanja izvoza od strane država članica Europske unije u okviru zajedničke trgovinske politike. HBOR se kao nacionalna izvozno-kreditna agencija još 2013. godine uključio u rad navedene radne skupine, međutim tijekom 2019. godine u okviru priprema za predsjedanje, predstavnici HBOR-a su vrlo aktivno sudjelovali kako u priprema tako i radu same radne skupine u suradnji s tajništvom Vijeća EU i finskim timom za predsjedanje.

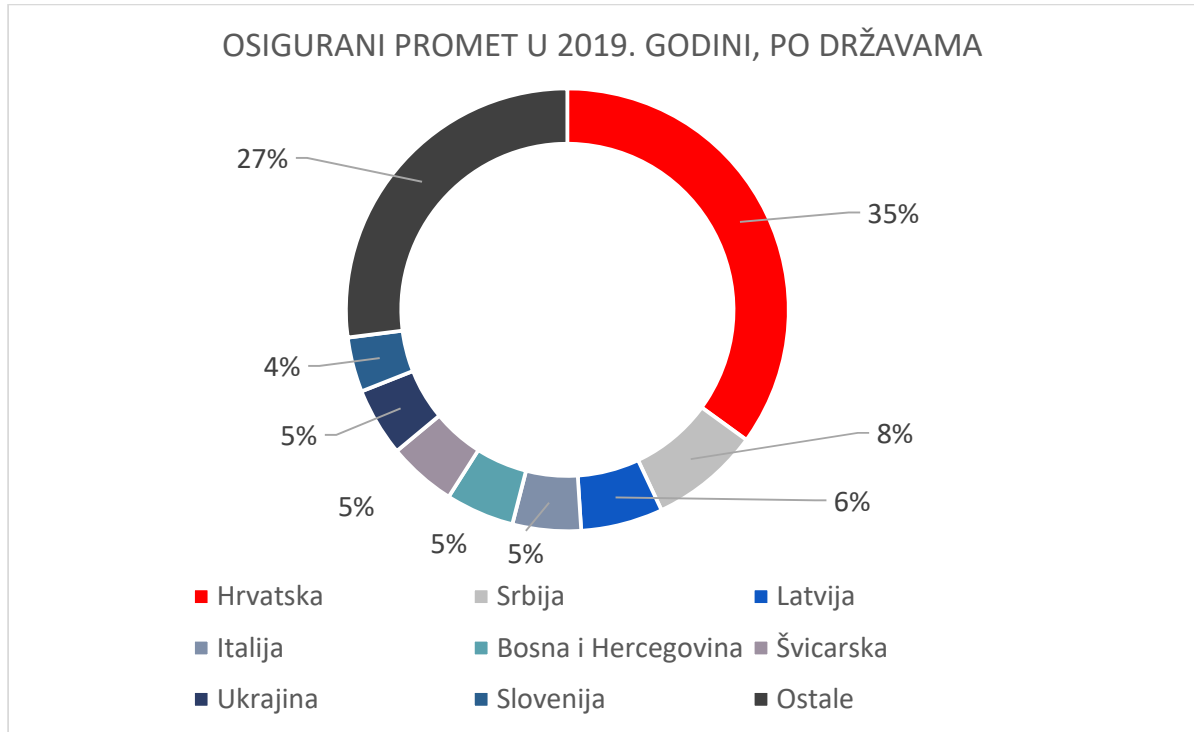
Uloga HBOR-a tijekom predsjedanja Radnom skupinom za izvozne kredite će, osim organizacije i predsjedanja sastancima u Bruxellesu, uključivati i predsjedanje EU koordinacijama za pregovore u sklopu OECD-a o službeno podupiranim izvoznim kreditima kao i za pregovore u okviru Međunarodne radne skupine za izvozne kredite.

Sažetak rezultata po poslovima osiguranja izvoza, u milijunima kuna

Opis	2017.	2018.	2019.
Ukupno odobrena osigurana svota	1.002,32	1.787,58	669,07
Ukupno osigurani izvozni promet	1.727,86	2.692,00	1.141,20
Bruto izloženost na 31.12.	2.128,97	2.959,73	1.662,67
Naplaćena premija osiguranja	14,18	17,48	16,41
Isplaćene odštete	30,04	0,21	138,67
Regresne naplate od dužnika	0,04	40,66	32,04
Raspoloživa sredstva Garantnog fonda na 31.12.	327,95	387,74	301,97

UKUPNO OSIGURANI IZVOZNI PROMET

HBOR je kroz programe osiguranja izvoza u 2019. godini podržao izvoz hrvatskih roba i usluga u 48 država svijeta te je osigurao izvozni promet u visini od 1,14 milijardi kuna. Niži volumen osiguranog prometa u 2019. godini rezultat je izostanka većih kapitalnih projekata iz sektora brodogradnje, kao i povećanja ponude privatnog tržišta osiguranja i reosiguranja, što se najviše odrazilo na pad reosiguranog izvoznog prometa.

BRUTO IZLOŽENOST

Na dan 31. 12. 2019. bruto izloženost HBOR-a po poslovima osiguranja izvoza iznosila je 1,66 milijardi kuna, što predstavlja pad od 44% u odnosu na isti dan 2018. Navedeni pad rezultat je isteka ugovorenih polica osiguranja te manjeg volumena novih izvoznih poslova koji su se preuzimali u osiguranje u 2019.

OSIGURANJE KRATKOROČNIH IZVOZNIH POTRAŽIVANJA

U okviru programa osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja HBOR osigurava kratkoročna potraživanja izvoznika, za koja je ugovorena odgoda plaćanja do najviše 2 godine, i to od netržišnih i privremeno netržišnih rizika.

Kroz program osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja HBOR je u 2019. godini osigurao promet u iznosu od 367,36 milijuna kuna. Ponajviše su podržani izvoznici koji se bave proizvodnjom teretnih vagona, proizvoda od drva, farmaceutskih pripravaka, klima komora te elektroda i žica za zavarivanje. Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Švicarskoj, Ukrajini, Italiji, Njemačkoj, Francuskoj i Nizozemskoj.

OSIGURANJE KRATKOROČNIH IZVOZNIH POTRAŽIVANJA ZA MALE IZVOZNIKE

Program osiguranja naplate kratkoročnih izvoznih potraživanja za male izvoznike namijenjen je srednjim i malim izvoznicima s godišnjim izvoznim prometom do 2 milijuna eura i onima koji tek započinju s prodajom svojih proizvoda i usluga na inozemnom tržištu.

Za ovu skupinu izvoznika tijekom 2019. godine odobreno je osiguranje u ukupnom iznosu od 2,08 milijuna kuna. Većina podržanih poslova odnosila se na izvoz roba i usluga iz sektora prerađivačke industrije te izvoz poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Sloveniji, Italiji, SAD-u, Švicarskoj i Bosni i Hercegovini.

REOSIGURANJE KRATKOROČNIH IZVOZNIH POTRAŽIVANJA

Program reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja namijenjen je osiguravajućim društvima koja posluju na tržištu Republike Hrvatske i koja hrvatskim izvoznicima osiguravaju izvozna potraživanja.

HBOR je kroz program reosiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja u 2019. godini reosigurao izvozni promet u visini od 194,29 milijuna kuna. Većina podržanih poslova odnosila se na izvoz roba i usluga iz sektora prerađivačke industrije, od čega se najveći dio odnosio na izvoz staklene ambalaže, proizvoda za grijanje i hlađenje, farmaceutskih pripravaka i sanitarne opreme. Najveći reosigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu.

OSIGURANJE IZRAVNIH ISPORUKA ROBA I USLUGA/KREDITA DOBAVLJAČA

Po programu osiguranja izravnih isporuka roba i usluga, unutar kojeg se pretežito osigurava izvoz kapitalne opreme i pratećih usluga uz duže rokove naplate, u 2019. godini osiguran je izvozni promet od 131 milijun kuna, što predstavlja rast od 389% u odnosu na 2018. godinu.

Rast osiguranja po ovom programu rezultat je pojačanih prodajnih aktivnosti te osvještavanja tržišta o osiguranju naplate kod srednjoročno-dugoročnih izvoznih projekata.

Unutar programa osiguran je izvoz telekomunikacijske opreme i usluga na tržišta Kube i Bjelorusije, izvoz transformatora na tržišta Mađarske i Španjolske, izvoz dijelova broda u Italiju te izvoz tramvaja u Latviju.

OSIGURANJE KREDITA ZA PRIPREMU IZVOZA

Programom osiguranja kredita za pripremu izvoza bankama je omogućeno financiranje obrtnih sredstava izvoznika u fazi proizvodnje robe za izvoz, a izvoznicima je omogućeno dobivanje kredita koje inače ne bi bilo moguće realizirati zbog nedostatnosti kolaterala.

Kroz program osiguranja kredita za pripremu izvoza tijekom 2019. godine bankama je odobreno osiguranje kredita u visini od 397,24 milijuna kuna.

Kroz predmetni program osiguranja podržani su izvoznici iz sektora brodogradnje, proizvodnje metalnih konstrukcija, ribarstva, IT industrije, proizvodnje teretnih vagona te elektroda i žica za zavarivanje

OSIGURANJE IZVOZNIH ČINIDBENIH BANKARSKIH GARANCIJA

HBOR je tijekom 2019. godine po ovom programu odobrio osiguranje u ukupnoj vrijednosti od 49,23 milijuna kuna.

Po predmetnom programu najveći udio u osiguranim garancijama su garancije izdane za projekte izgradnje dalekovoda u Norveškoj, za proizvodnju visokotlačnog parnog kotla za kupca iz Slovenije, za proizvodnju i montažu transformatora u Ukrajini te za prijenos licencirane tehnologije (sigurnosnih signalnih sustava) za željeznice u Indiji.

ISPLAĆENE ODŠTETE

Tijekom 2019. godine isplaćeno je osam odšteta u ukupnom iznosu od 138,67 milijuna kuna. Od navedenih osam odšteta, šest odšteta isplaćeno je po programu osiguranja kredita za pripremu izvoza, jedna po programu osiguranja činidbenih bankarskih garancija te jedna po programu osiguranja kratkoročnih potraživanja.

U 2019. godini osiguranicima je isplaćeno i 274 tisuće kuna po osnovi naknade troškova koji su nastali u svrhu umanjavanja potencijalnih šteta ili u svrhu prisilne naplate.

Također, u 2019. godini zaprimljeno je 16 obavijesti o neplaćanju dužnika i to najvećim dijelom po programu osiguranja kredita za pripremu izvoza (dužnici iz Hrvatske).

REGRESNE NAPLATE OD DUŽNIKA

U 2019. godini HBOR je ostvario značajne regresne naplate po ranije isplaćenim odštetama i to u iznosu od 32,04 milijuna kuna. Od navedenog iznosa regresnih naplata u 2019. godini, udio od gotovo 94 posto odnosi se na regresnu naplatu od javnog dužnika iz Bosne i Hercegovine, dok se ostatak iznosa odnosi na naplatu od dužnika iz Hrvatske (po programu osiguranja kredita za pripremu izvoza) te na naplatu od dužnika iz Italije i Rusije (po programima kratkoročnog osiguranja).

NOVI PROGRAM - OSIGURANJE PORTFELJA KREDITA ZA OBRITNA SREDSTVA ZA IZVOZNIKE

U okviru poslova osiguranja i reosiguranja izvoza HBOR je u suradnji s poslovnim bankama tijekom 2019. godine razvio i plasirao Program osiguranja portfelja kredita za obrtna sredstva za izvoznike. Program se provodi u suradnji s poslovnim bankama kao osiguranicima kako bi se malim i srednjim poduzetnicima olakšao pristup financiranju obrtnih sredstava. Po ovom programu poslovne banke su osiguranici te, prema unaprijed dogovorenim uvjetima prihvatljivosti i troškovima osiguranja, samostalno odlučuju o kreditima koje će uključiti u portfelj kredita koji HBOR osigurava uz 80%-tno pokriće glavnice i redovne kamate, odnosno preuzima veliki dio rizika otplate kredita.

U osigurani portfelj po ovom programu mogu biti uključeni krediti za obrtna sredstva do iznosa od milijun kuna koji su odobreni poduzetnicima koji imaju manje od 250 zaposlenih i koji su u zadnjoj poslovnoj godini ostvarili godišnji poslovni prihod do najviše 50 milijuna kuna te koji u trenutku korištenja kredita imaju zaključene izvozne ugovore u visini kredita.

Novi program nastavak je nastojanja da se poduzetnike potakne na izvoz i izlazak na inozemna tržišta. Time se HBOR svrstao u red malobrojnih izvozno-kreditnih agencija u svijetu koje razvijaju posebne proizvode namijenjene manjim poduzećima, a sada i u obliku portfeljnog osiguranja.

USVAJANJE STRATEGIJE POSLOVANJA 2020. – 2024.

Kako bi što adekvatnije ispunio svoju razvojnu ulogu te odgovorio na nove tržišne izazove, HBOR je u zadnjem kvartalu 2018. godine započeo s provedbom projekta izrade srednjoročne strategije poslovanja i razvoja banke.

Sredstva za provedbu ovog značajnog projekta osigurana su u okviru EU Programa potpore strukturnim reformama (SRSP) pri Europskoj komisiji. Europska komisija je za konzultanta izabrala društvo PricewaterhouseCoopers (PwC) s kojima je HBOR tijekom 2019. godine aktivno radio na izradi strategije.

Temelj izrade strategije bila je analiza postojećih internih i eksternih uvjeta u kojima HBOR posluje, uključujući dobre poslovne prakse drugih razvojnih banaka u EU.

Sukladno provedenim analizama i preporukama konzultanta, HBOR-ova strategija poslovanja u razdoblju od 2020. do 2024. godine definira viziju HBOR-a kao pokretača inovativnosti i održivog rasta hrvatskog gospodarstva. Uvažavajući kontinuirane promjene domaćeg i međunarodnog poslovnog okruženja, kao i trenutne i buduće potrebe javnog i privatnog sektora, HBOR-ova misija bit će proaktivna potpora razvoju Hrvatske. Strateške smjernice poslovanja HBOR-a u narednom petogodišnjem razdoblju bit će fokusirane na:

- Poticanje razvoja tržišta vlasničkog i kvazi-vlasničkog kapitala u Republici Hrvatskoj,
- Poticanje ekonomski i socijalno uravnoteženog i održivog regionalnog, ruralnog i urbanog razvoja Republike Hrvatske,
- Poticanje internacionalizacije i globalizacije hrvatskog gospodarstva,
- Poticanje konkurentnosti uz naglasak na inovacije, digitalnu transformaciju i Industriju 4.0,
- Poticanje klimatski i energetske neutralnog gospodarstva kroz energetske učinkovitost, obnovljive izvore energije i zaštitu okoliša.

Posebni naglasak stavlja se na podršku malim i srednjim poduzetnicima te slabije razvijenim područjima kroz korištenje nacionalnih izvora financiranja i raspoloživih sredstava EU fondova.

Ostvarenje strateških ciljeva temeljeno je na HBOR-ovom fleksibilnom i održivom poslovanju s proaktivnim poslovnim pristupom. Strategija će omogućiti HBOR-u da brže i učinkovitije reagira na zahtjeve gospodarstva Republike Hrvatske, promjene na financijskom tržištu i makroekonomskom okruženju, pružajući adekvatne proizvode i usluge hrvatskom gospodarstvu.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Temeljem Zakona o HBOR-u Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

HBOR u procesu upravljanja rizicima kontinuirano utvrđuje, procjenjuje, odnosno mjeri, prati, ovladava i kontrolira rizike kojima je u poslovanju izložen ili bi mogao biti izložen te o njima izvještava nadležna tijela. Navedenim postupcima i odgovarajućim internim aktima osiguran je sveobuhvatan i cjelovit sustav upravljanja rizicima. Najznačajniji rizici kojima je HBOR u svakodnevnom poslovanju izložen su kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u knjizi Banke, valutni rizik, operativni rizik i rizik eksternalizacije. Navedenim rizicima se svakodnevno upravlja temeljem politika, pravilnika, procedura, metodologija i sustava limita, kontrola te odluka/zaključaka Nadzornog odbora, Uprave i odbora za upravljanje rizicima.

HBOR ima funkcionalno i organizacijski odvojenu i neovisnu organizacijsku jedinicu za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Ova organizacijska jedinica odgovorna je za utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Svoju funkciju ostvaruje analizom te procjenom, odnosno mjerenjem rizika, razvojem pravilnika, procedura i metodologija vezanih za upravljanje rizicima, nadzorom i praćenjem njihove primjene, predlaganjem i kontrolom poštivanja usvojenih limita izloženosti, davanjem prijedloga i preporuka za primjereno upravljanje rizicima te izvješćivanjem nadležnih tijela.

Pri procjeni, odnosno mjerenju rizika HBOR uvažava povijesne podatke, planove poslovanja, trenutne i očekivane tržišne uvjete te specifičnosti Banke kao posebne financijske institucije. Rezultati procjene odnosno mjerenja, provedenih analiza te testiranja na stres izlažu se na sjednicama odbora za upravljanje rizicima, Uprave i Nadzornog odbora. U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom u knjizi banke i valutnim rizikom. Nadležna tijela sustavno se izvještava o: kvaliteti kreditnog portfelja, velikoj izloženosti i najvišoj dopuštenoj izloženosti, adekvatnosti regulatornog kapitala, naplati potraživanja i rizičnih plasmana, promjenama internih rejtinga poslovnih banaka i poduzetim aktivnostima u slučaju pogoršanja istih, nizu pokazatelja stanja i projekcija likvidnosti, projekcijama otvorenosti devizne pozicije, potencijalnim gubicima po značajnijim valutama, kamatnom jazu, projekcijama prosječnih ponderiranih kamatnih stopa na izvore i plasmane financijskih institucija i sl. Dinamika izvještavanja te metodologije mjerenja i procjene rizika propisane su internim aktima Banke.

Banka provodi analize osjetljivosti i analize scenarija pod pretpostavkom promjene jednoga, odnosno više faktora rizika u redovnim i stresnim okolnostima te se o rezultatima istih izvještavaju nadležna tijela HBOR-a. Kontinuirano se razvijaju sustavi proaktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika.

Uprava HBOR-a odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje i provođenje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za ostvarenje svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja delegirala na četiri odbora za upravljanje rizicima:

- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom u knjizi banke i valutnim rizikom u okviru propisanih pravilnika i procedura kojima je regulirano ovo područje,

- Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika - upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih pravilnika, procedura i ostalih internih akata vezanih uz kreditni rizik,
- Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a - upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije,
- Odbor za upravljanje poslovnim promjenama - upravlja poslovnim promjenama (koordinacija postupka predlaganja, odobravanja, praćenja i uvođenja poslovnih promjena) s ciljem smanjenja rizika pri uvođenju poslovnih promjena.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i efikasnog sustava upravljanja rizicima usklađenog s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke, europske regulative i Bazelskog odbora primjenjivim na HBOR kao posebnu financijsku instituciju.

Kreditni rizik

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika, pravilnika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike HBOR-a i bitan je čimbenik njezine strategije poslovanja zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom - Pravilnikom o upravljanju kreditnim rizikom koji se primjenjuje na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, zahtjeva za kredit, praćenja poslovanja klijenta do konačne otplate kredita).

Pravilnik o upravljanju kreditnim rizikom sveobuhvatan je dokument koji obuhvaća i zasebne metodologije namijenjene ocjeni različitih ciljnih skupina klijenata.

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem financijskih institucija koje snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika. Radi lakše dostupnosti sredstava HBOR-a, dio svojih plasmana Banka plasira po modelima podjele rizika s poslovnim bankama.

Svi izravni plasmani i plasmani uz podjelu rizika uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama i, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja jamstvo HAMAG BICRO-a te ostale vrste jamstava i garancija. Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer visine plasmana i vrijednosti osiguranja.

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na potpomognuta područja. Kreditni rizik rasprostranjen je po geografskim područjima, djelatnostima, sektorima te kreditnim programima. Banka nastoji izbjeći pretjeranu koncentraciju kreditnog rizika te povoljnijim uvjetima i novim kreditnim programima (proizvodima) potaknuti razvoj slabije razvijenih područja Republike Hrvatske u skladu s državnom strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik u knjizi banke

Kroz djelovanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Banka osigurava adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti te valutnim rizikom i kamatnim rizikom u knjizi banke. Upravljanje ovim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog i valutnog rizika te rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Izravnim i neizravnim uključivanjem većine organizacijskih jedinica Banke u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom nastoji se osigurati kvalitetan, integritan i sveobuhvatan sustav upravljanja navedenim rizicima.

Rizik likvidnosti

Temeljna načela upravljanja rizikom likvidnosti HBOR-a utvrđena su internim aktima te odlukama i zaključcima Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti, Banka je uspostavila sustav limita te prati i kontrolira njihovo poštivanje, održava potrebnu razinu rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita. Pri upravljanju rizikom likvidnosti Banka prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora. Banka nema depozite građana te nije izložena značajnijim dnevnim oscilacijama likvidnosti. Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja. Pravilnikom o upravljanju rizikom likvidnosti utvrđeni su signali ranog upozorenja te postupci u slučaju naznake kao i nastupa krize likvidnosti.

Kamatni rizik u knjizi banke

Temeljna načela upravljanja kamatnim rizikom Banke utvrđena su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni se jaz izrađuje za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa i koristi se za sagledavanje osjetljivosti Banke na promjene kamatnih stopa u redovnim i stresnim uvjetima poslovanja. Provodi se i detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih kamatnih stopa izvora i plasmana. Pored usklađivanja kamatnih stopa izvora i plasmana prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Valutni rizik

Temeljna načela upravljanja valutnim rizikom HBOR-a utvrđena su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Postavljene su metode za mjerenje, odnosno procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti i signali ranog upozorenja, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirana izvješća potrebna za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka prati otvorenost devizne pozicije. Osim dnevnog praćenja otvorenosti devizne pozicije i projiciranja njezinog kretanja, Banka za potrebe procjene i mjerenja valutnog rizika izračunava rizične vrijednosti te redovito izvještava nadležna tijela o najvećim potencijalnim gubicima po značajnim valutama. Provode se analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja.

Operativni rizik

Temeljna načela upravljanja operativnim rizikom utvrđena su krovnim aktom Politike upravljanja operativnim rizikom, uspostavljena je struktura upravljanja i odgovornosti u sustavu, utvrđen pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik te uspostavljen sustav izvještavanja.

Za praćenje i nadziranje rada informacijskog sustava zadužen je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom čiji je cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Nadzor nad sigurnošću informacijskog sustava obavlja funkcija sigurnosti informacijskog sustava. U okviru ove funkcije uspostavljen je sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja HBOR-a.

Rizik eksternalizacije

Banka upravlja rizikom eksternalizacije temeljem internih akata usklađenih s regulativom HNB-a primjenjivom na Banku kao posebnu financijsku instituciju. Internim aktima kojima je propisano upravljanje ovim rizikom utvrđeni su postupci provođenja eksternaliziranih aktivnosti, upravljanje odnosima s pružateljima usluga te svođenje rizika na najmanju mjeru.

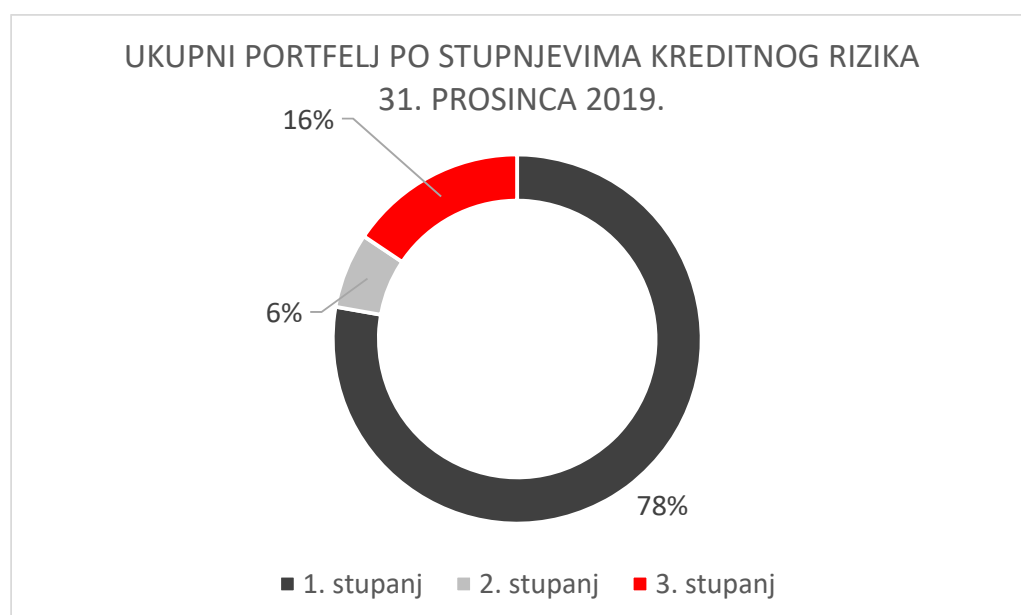
Uspostavljena je centralna evidencija o eksternaliziranim aktivnostima, a o materijalno značajnim eksternalizacijama godišnje se izvještava Upravu i Nadzorni odbor Banke.

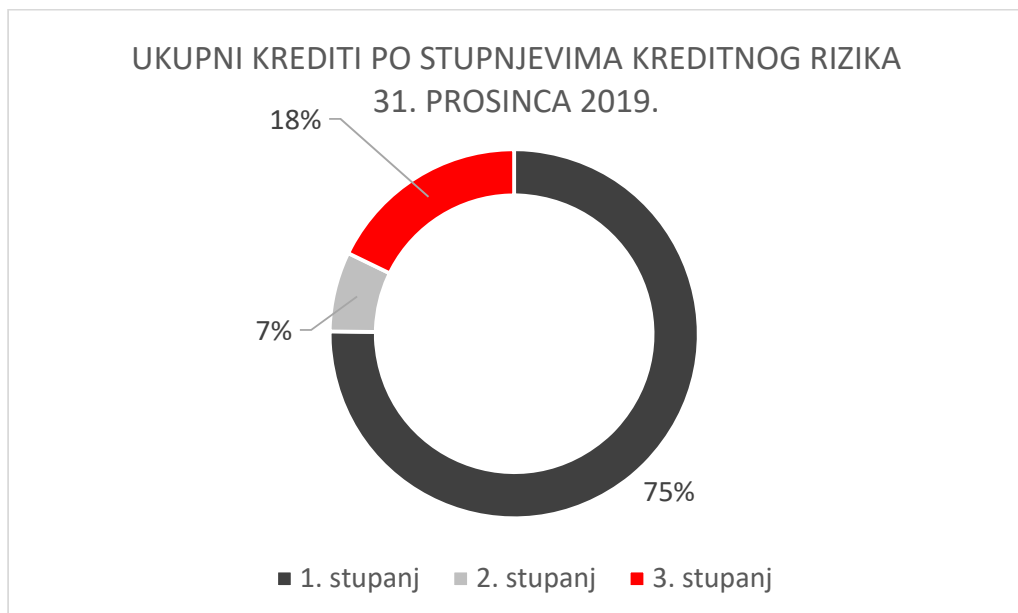
Kvaliteta imovine HBOR-a

HBOR je u 2018. godini primijenio Međunarodni standard financijskog izvještavanja broj 9 za umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata.

Ukupni portfelj HBOR-a na 31. prosinca 2019. godine iznosio je oko 34,02 milijarde kuna. Od ukupnog portfelja, u 1. stupanj kreditnog rizika razvrstano je 77,8 posto, u 2. stupanj kreditnog rizika 6,6 posto te 15,6 posto u 3. stupanj kreditnog rizika.

S obzirom na to da bruto krediti čine 77,8 posto ukupnog portfelja, nije izražena značajnija razlika u kvaliteti ukupnog portfelja i ukupnih kredita. U 1. stupanj kreditnog rizika razvrstano je 75,2 posto ukupnih kredita, u 2. stupanj kreditnog rizika 7,0 posto i u 3. stupanj kreditnog rizika 17,8 posto ukupnih kredita.

UNUTARNJA REVIZIJA

Unutarnja revizija dio je sustava nadzora HBOR-a zadužen za praćenje ukupnog poslovanja temeljenog na zakonitosti i internim aktima HBOR-a, koji se provodi primjenom standarda interne revizije. Unutarnja revizija organizacijski je nezavisna u obavljanju poslova te samostalno određuje način rada, izvještavanja, nalaza, mišljenja i preporuka. Za svoj rad odgovara administrativno Upravi, a funkcionalno Revizijskom i Nadzornom odboru HBOR-a koje izvještuje polugodišnje. Temeljem izvješća o reviziji, na prijedlog Unutarnje revizije, Uprava donosi potrebne odluke za poduzimanje korektivnih mjera i aktivnosti.

FUNKCIJA PRAĆENJA USKLAĐENOSTI

Funkcija praćenja usklađenosti uspostavljena je kao neovisna i trajna funkcija. Poslovi praćenja usklađenosti uključuju utvrđivanje i procjenu rizika usklađenosti kojem je HBOR izložen ili bi mogao biti izložen, savjetovanje Uprave i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila uključujući i informiranje o aktualnostima iz tih područja.

Funkcija praćenja usklađenosti vrši procjenu učinaka koje će na poslovanje HBOR-a imati izmjene relevantnih propisa, procjenjuje usklađenost novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim zakonima i propisima kao i s izmjenama propisa, savjetuje u dijelu pripreme obrazovnih programa vezanih za usklađenost, savjetuje i obrazuje o etičkom ponašanju, nadzire provedbu i pridržavanje odredbi Kodeksa ponašanja. Funkcija praćenja usklađenosti podnosi periodička izvješća Upravi, Revizijskom i Nadzornom odboru HBOR-a.

LJUDSKI POTENCIJALI

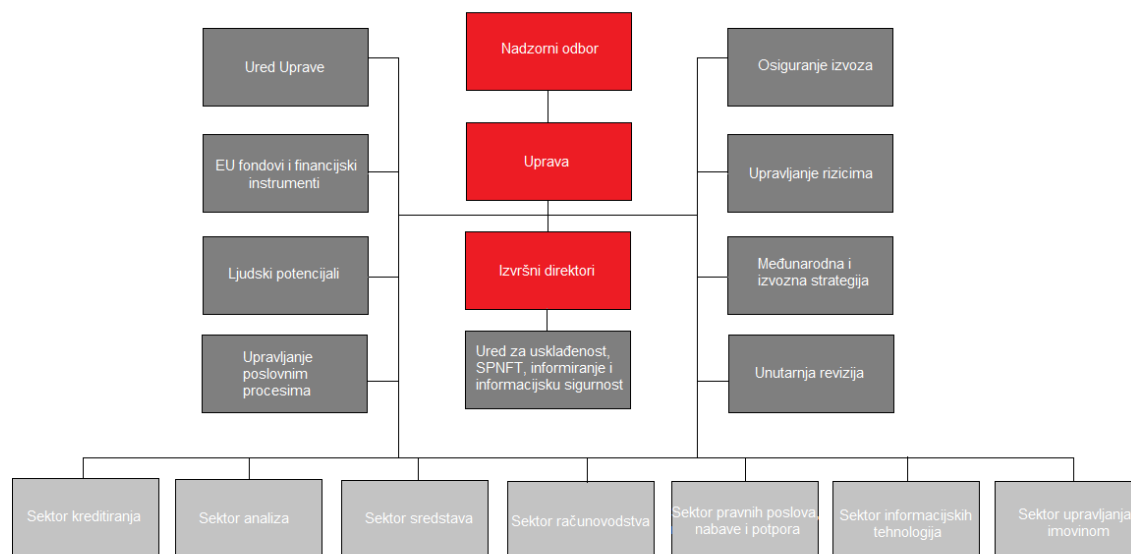
HBOR je 2019. godine obnovio Certifikat Poslodavac Partner koji dodjeljuje Selectio d.o.o. za izvrsnost u upravljanju ljudskim potencijalima. Od 2006. godine, kada je HBOR ušao u projekt, prisutan je stalni rast i razvoj u svim segmentima upravljanja ljudskim potencijalima. U 2019. godini HBOR je postigao 86 posto ukupnih bodova, čime je zadržao visok standard po svih 45 procjenjivanih procesa upravljanja ljudskim potencijalima.

Takav rezultat postignut je zbog postavljenih procesa u svih pet ocjenjivanih područja i kontinuiranog rada na razvoju procesa upravljanja zaposlenicima kako bi pratila kako interne potrebe u banci, tako i potrebe tržišta.

Cilj procesa upravljanja ljudskim potencijalima jest kvalitetan odabir zaposlenika, njihovo kvalitetno usavršavanje i vođenje, jer samo na taj način Banka može pokazati izvrsnost u svojem radu. Redoviti procesi i aktivnosti upravljanja ljudskim potencijalima pokrivaju cjelokupni tijek karijere zaposlenika u organizaciji te omogućuju podršku menadžmentu u upravljanju ljudskim potencijalima: odabiru zaposlenika i zapošljavanju, upravljanju ciljevima i kompetencijama te nagrađivanju kao i razvoju zaposlenika. Nakon zapošljavanja, koje se provodi po transparentnim selekcijskim kriterijima, novi zaposlenici uključuju se u program uvođenja u posao kroz interne edukacije. Radni učinak svih zaposlenika HBOR-a prati se i dokumentira u kvartalnoj dinamici, a jednom godišnje provodi se proces godišnjih razgovora. Razvoj i usavršavanje u kompetencijama, koje su ključne u poslovima koje zaposlenici obavljaju, provodi se kroz održavanje internih edukacija te kroz sudjelovanje zaposlenika na eksternim edukacijama.

Na dan 31. prosinca 2019. od ukupno 372 zaposlenika njih čak 327, odnosno 88 posto, bilo je visokoobrazovano i prosječne dobi od 43 godine. Žene čine 65 posto, a muškarci 35 posto zaposlenika.

Organizacijska struktura HBOR-a 31. prosinca 2019.

OSTALE AKTIVNOSTI

HBOR je u lipnju 2019. godine objavio Izvješće o društvenoj odgovornosti i održivosti za 2018. godinu. Ovo je HBOR-ovo deseto izvješće o načinu i napretku primjene načela UN Global Compact-a u području ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije. U izvješću su identificirana materijalna pitanja i Ciljevi održivog razvoja (*eng. Sustainable Development Goals*) važni za HBOR, te su prikazani koraci koje HBOR poduzima u ostvarivanju ulaganja koja pozitivno utječu na održivi i ravnomjerni razvoj. Dodatno, aktivnosti su, po prvi put dokumentirane i kroz studije slučaja.

Tijekom 2019. godine HBOR je proveo Javni natječaj za dodjelu donacija „PRUŽIMO ZNANJE, POTAKNIMO INICIJATIVE“ namijenjen projektima kojima se potiče zapošljivost, samozapošljavanje i utemeljenje društvenog poduzetništva. Donacije su dodijeljene za 15 projekata u ukupnom iznosu od 695.766,18 kuna. Podaci o svim primateljima donacija objavljeni su na HBOR-ovim mrežnim stranicama.

Tijekom 2019. godine HBOR je proveo potrebne procese za usklađenje s novim Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (NN 17/19) koji je stupio na snagu 1. srpnja 2019. Radi usklađenja sa Zakonom, HBOR je do 31. prosinca 2019. izmijenio svoj sustav prijava nepravilnosti, donio nove interne akte sukladno Zakonu te imenovao Povjerljivu osobu i zamjenika Povjerljive osobe.

Međunarodna suradnja i internacionalizacija

HBOR posvećuje posebnu pažnju uspostavljanju i održavanju uspješnih odnosa s međunarodnim financijskim institucijama, razvojnim bankama, izvozno-kreditnim agencijama te udruženjima i klubovima među kojima su Europska udruga javnih banaka (EAPB), Mreža europskih financijskih institucija za mikro, mala i srednja poduzeća (NEFI), Udruženje banaka srednje i istočne Europe (BACEE), Bernska unija, UN-ov Program zaštite okoliša (UNEP FI), UN Global Compact, Međunarodni klub za financiranje razvoja (IDFC), Međubankarsko udruženje NR Kine i zemalja srednje i istočne Europe (The China-CEEC Inter-Bank Association), više bilateralnih trgovinskih komora te Europska udruga dugoročnih investitora (ELTI) čiji je HBOR suosnivač. Sudjelovanje u radu navedenih organizacija HBOR koristi za stjecanje znanja i razvoj poslovanja Banke te kao učinkovit kanal za razmjenu najboljih praksi i specifičnih znanja članica po različitim pitanjima poslovanja.

HBOR je u 2019. godini bio domaćin sastanaka Međubankarskog udruženja Narodne Republike Kine i zemalja srednje i istočne Europe. Sastanci su održani u travnju 2019. godine u Cavtatu, na marginama Summita Kina+16. Na sastancima je potpisana Inicijativa za suradnju Međubankarskog udruženja Narodne Republike Kine i zemalja srednje i istočne Europe na poticanju razvoja malog i srednjeg poduzetništva, a koju su potpisali predstavnici financijskih institucija zemalja srednje i istočne Europe te NR Kine.

Uz mjesto članice Upravnog vijeća Europske udruge javnih banaka (EAPB), u listopadu je Tamara Perko, predsjednica Uprave HBOR-a, izabrana i za članicu Upravnog odbora Europske udruge dugoročnih investitora (ELTI). Navedena udruženja okupljaju brojne financijske institucije iz Europe, a ovim imenovanjem jača se utjecaj manjih razvojnih banaka na rad i stavove udruženja.

Tijekom 2019. godine HBOR je aktivno sudjelovao na sastancima Radne skupine za izvozne kredite (Export Credits Group) u Vijeću EU kao zamjenik predsjedavatelja, kao i na sastancima OECD-a i

Međunarodne radne skupine za izvozne kredite (IWG) na kojima je kao stručni član hrvatske delegacije dao značajan doprinos.

Nastavljena je suradnja s udruženjem Hrvatski izvoznici, a internacionalizacija gospodarstva podržana je i sudjelovanjem u gospodarskim delegacijama u inozemstvu, kao i na gospodarskim forumima održanim u Republici Hrvatskoj. U studenom 2019. godine pod Pokroviteljstvom Vlade RH održana je HBOR-ova 18. međunarodna konferencija o poticanju izvoza koja je okupila gotovo 200 predstavnika najvećih hrvatskih izvoznika, inozemnih i domaćih banaka te predstavnika relevantnih institucija.

S ciljem jačanja konkurentnosti hrvatskih gospodarstvenika i izvoza te općenito poboljšanja uvjeta poslovanja, naglašena je bila i suradnja s inozemnim veleposlanstvima u RH kao i već uspješna dugogodišnja suradnja s trgovinskim komorama u Republici Hrvatskoj gdje su, sukladno potrebama HBOR-a i hrvatskih gospodarstvenika, predstavnici HBOR-a sudjelovali u radu relevantnih odbora.

Zaštita osobnih podataka

HBOR je u 2019. godini proveo mapiranje obrade osobnih podataka, utvrdio rizične obrade i proveo procjenu učinka na zaštitu podataka najrizičnijih obrada. Mnoge promjene u načinu obrade su bitno umanjile rizike obrada osobnih podataka radnika i klijenata HBOR-a. Dodatno su uvedene nove metodologije procjene općeg rizika obrade i procjene težine povrede podataka te su izrađene upute i relevantna dokumentacija u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Funkcija sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma

HBOR u svom poslovanju provodi mjere, radnje i postupke sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, propisima donesenim temeljem Zakona te sukladno odredbama HBOR-ovog Pravilnika o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i Metodologije za provedbu mjera, radnji i postupaka sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Područni uredi

U drugoj polovini 2019. godine započeo je s radom šesti područni ured sa sjedištem u Varaždinu.

Tako je HBOR proširio regionalnu prisutnost na prostoru 19 županija, s područnim uredima u Splitu, Rijeci, Puli, Gospiću, Osijeku i Varaždinu. Odluka o osnivanju područnog ureda HBOR-a u Varaždinu utemeljena je na prepoznatim trendovima gospodarskog rasta i razvoja u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske.

Područni ured sa sjedištem u Varaždinu službeno je započeo s radom dana 15. listopada 2019. Djeluje na prostornom obuhvatu pet županija – Varaždinska, Međimurska, Krapinsko-zagorska, Koprivničko-križevačka i Bjelovarsko-bilogorska, s ciljem poticanja rasta kreditiranja na tom području putem izravnog pristupa poduzetnicima (posebice MSP i izvoznici), te jedinicama lokalne područne i regionalne samouprave.

U razvojnom smislu, područni su uredi u odnosu na gospodarsko okruženje, postali prepoznatljivi dio ukupne organizacijske strukture HBOR-a za izravnu bržu dostupnost informacija i pomoć poduzetnicima na terenu.

U provedbi svojih aktivnosti područni uredi uspješno surađuju s uredima za gospodarstvo jedinica lokalne uprave i samouprave, nadležnim gospodarskim i obrtničkim komorama, poduzetničkim centrima ili razvojnim agencijama, zavodima za zapošljavanje te lokalnim akcijskim grupama.

Javnost rada

HBOR osobitu pozornost posvećuje informiranju javnosti o ciljevima svog rada i mjerama za njihovo ostvarivanje kao i o rezultatima svojih aktivnosti, poštujući pri tome i vodeći računa o propisanoj bankovnoj tajni i njezinoj funkciji. Primjenom različitih oblika informiranja HBOR je i tijekom 2019. godine redovito obavještavao javnost o svim važnijim aktivnostima.

U izvještajnoj godini HBOR je objavio 18 priopćenja kojima je javnost informirana o poslovanju, postignutim poslovnim rezultatima, uvođenju novih i izmjenama postojećih programa. Na mrežnim stranicama HBOR-a javnosti su dostupne sve informacije o radu, osim onih koje podliježu bankovnoj tajni sukladno Zakonu o kreditnim institucijama.

Tijekom izvještajne godine objavljen je 21 postupak javne nabave u elektroničkom oglasniku javne nabave. Od 1. srpnja 2017. na mrežnim stranicama HBOR-a objavljuju se i postupci jednostavne nabave.

Tijekom 2019. godine zaprimljeno je 38 zahtjeva za pristup informacijama sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama.

POSLOVANJE GRUPE HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE

HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE D.D. I POSLOVNI INFO SERVIS D.O.O.

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO) dioničko je društvo za osiguranje specijalizirano za osiguranje kratkoročnih potraživanja (rokovi plaćanja do 2 godine) nastalih temeljem prodaje roba i usluga među poslovnim subjektima. Osiguravaju se politički i komercijalni rizici.

U 2019. godini HKO je u ponudi imao osiguranje domaćih i izvoznih potraživanja.

HKO je u listopadu 2010. godine osnovao društvo Poslovni info servis te je počeo poslovati kao Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje (Grupa HKO) i iskazivati konsolidirane financijske podatke. Poslovni info servis d.o.o. (PIS) unutar Grupe HKO zadužen je za provedbu analize i ocjene kreditnih rizika u vezi s poslovanjem osiguranja.

Na dan 31. prosinca 2019. Grupa HKO je zapošljavala 20 zaposlenika, od čega je 15 bilo zaposleno u Hrvatskom kreditnom osiguranju d.d., a 5 u društvu PIS. Visoku stručnu spremu ima 18 zaposlenika, a dvoje srednju stručnu spremu.

Vlasnička struktura

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je 100%-tni vlasnik HKO-a.

Upravljanje

Statutom Društva uređuje se pravni status, ustrojstvo i upravljanje Društvom te druga pitanja značajna za poslovanje Društva kao i ostala usklađenja sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i Zakonu o osiguranju. Tijela koja upravljaju Društvom su: Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština.

Osobe ovlaštene za zastupanje

Uprava tijekom 2019. godine

Zvonimir Samodol, predsjednik Uprave

Ružica Adamović, članica Uprave

Nadzorni odbor HKO-a

Nadzorni odbor HKO-a je u 2019. djelovao u sljedećem sastavu:

mr. sc. Tamara Perko, predsjednica Nadzornog odbora, do 15. svibnja 2019.

mr. sc. Vedran Jakšić, predsjednik Nadzornog odbora, od 15. svibnja 2019.

Marko Topić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, do 15. svibnja 2019.

Andreja Mergeduš, zamjenica predsjednika Nadzornog odbora, od 15. svibnja 2019.

Ante Artuković, član Nadzornog odbora,

Gordan Kuvek, član Nadzornog odbora, od 15. svibnja 2019.,

Marija Jerkić, članica Nadzornog odbora, od 15. svibnja 2019.

Poslovni info servis d.o.o.

Funkciju direktorice PIS-a obavljala je Jelena Boromisa.

Prokuristica Društva je Ivana Paić.

Revizorski odbor HKO-a

Revizorski odbor HKO-a u 2019. godini djelovao je u sljedećem sastavu:

Ante Artuković, predsjednik Revizorskog odbora,

mr. sc. Vedran Jakšić, zamjenik predsjednika Revizorskog odbora,

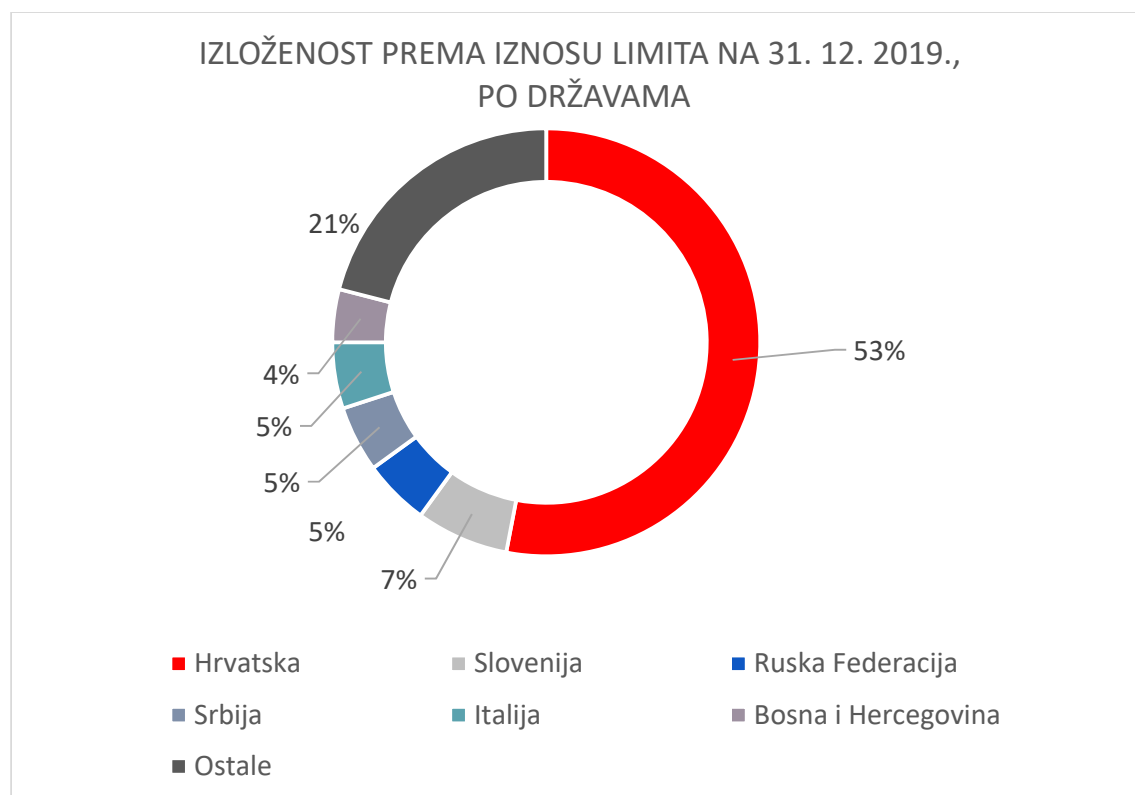
Andreja Svečnjak, članica Revizorskog odbora.

Izvještavanje nadzornih tijela

Društvo je tijekom 2019. godine redovito izvještavalo nadzorna tijela sukladno Zakonu o osiguranju, pravilnicima Hrvatske agencije za nadzor financijskih institucija i drugim važećim propisima o svim relevantnim činjenicama i promjenama u Društvu. Društvo je uredno odgovaralo na sve zahtjeve nadzornih tijela u smislu kontrole poslovanja i dostave podataka Društva.

POSLOVANJE U 2019. GODINI

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. je na 31.12.2019. imalo 102 aktivna ugovora o osiguranju, a tijekom godine ostvarilo premijski prihod po 109 ugovora o osiguranju. Osiguranjem je pokriveno 5.959 kreditnih limita, što je za 29,12 posto više u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnoj strukturi limita, na domaća potraživanja odnosi se 4.325 kreditnih limita, a 1.634 kreditna limita odnosi se na izvozna potraživanja prema kupcima u 65 zemalja svijeta.

Ukupni volumen osiguranih poslova u 2019. godini iznosio je 5,58 milijardi kuna, dok je u 2018. iznosio 4,17 milijardi kuna, što predstavlja rast osiguranog prometa u iznosu od 34 posto.

Ukupno zaračunata premija u 2019. godini iznosila je 12,01 milijuna kuna, što predstavlja rast od 15 posto u odnosu na 2018. godinu kada je iznosila 10,46 milijuna kuna.

Društvo je u 2019. godini isplatilo 25 naknada za štete. Ukupni iznos likvidiranih šteta u 2019. godini iznosio je 7,07 milijuna kuna, dok je u prethodnoj godini iznos likvidiranih šteta iznosio 9,78 milijuna kuna. Štete su isplaćene za kupce u Hrvatskoj, Sloveniji, Austriji, Španjolskoj, Irskoj i Kanadi.

Indikatori poslova osiguranja, u milijunima kuna

	2017.	2018.	2019.
Volumen osiguranih potraživanja	3.904,43	4.169,29	5.578,50
Izloženost, na 31.12.	1.886,03	2.091,81	2.900,20
Zaračunata bruto premija	10,59	10,46	12,01
Iznos isplaćenih naknada šteta	6,21	9,78	7,07
Broj aktivnih limita na 31.12.	4.203	4.615	5.959

Troškovi pribave, marketinga i administrativni troškovi te ostali poslovni rashodi Grupe HKO u 2019. godini iznosili su 6,98 milijuna kuna, a na razini društva troškovi pribave, marketinga i administrativni troškovi te ostali poslovni rashodi iznosili su 5,84 milijuna kuna.

Prihodi od naknada za procjenu rizika iznosili su 1,58 milijuna kuna u usporedbi s 1,27 milijuna ostvarenih u 2018. godini.

Neto prihodi od ulaganja u 2019. bili su 1,73 milijuna kuna (u 2018. 1,26 milijuna kuna).

Poslovna 2019. godina deveto je cjelogodišnje razdoblje poslovanja te je Grupa HKO, prije konsolidacije s maticom, ostvarila dobit tekuće godine prije poreza u iznosu od 554 tisuće kuna, dok je 2018. godinu završila s dobiti od 293 tisuće kuna.

Ukupna imovina Grupe HKO na 31. prosinca 2019. u iznosu od 60,28 milijuna kuna veća je za 7,20 posto u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni kapital je na dan 31. prosinca 2019. iznosio 42,65 milijuna kuna, a neto tehničke pričuve 10,76 milijuna kuna.

NAČELA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Grupa HBOR priprema:

- odvojene financijske izvještaje matice - HBOR
- konsolidirane financijske izvještaje koji uključuju HBOR i društva pod njegovom kontrolom – ovisna društva.

Grupa HBOR (matice i ovisna društva) pri sastavljanju i prezentiranju godišnjih financijskih izvještaja primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja usvojene od strane Europske unije („EU MSFI“).

Financijski izvještaji sastavljaju se i pripremaju s ciljem pružanja informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja HBOR-a i Grupe HBOR radi donošenja odgovarajućih ekonomskih odluka od strane njihovih korisnika te pružanja financijskih podataka o provedbi strategije Grupe HBOR.

Grupa HBOR pri financijskom izvještavanju i objavama primjenjuje sljedeća načela:

- **transparentnost prezentiranja** radi osiguravanja većeg razumijevanja prezentiranih informacija od strane korisnika financijskih izvještaja,
- **dosljednost prezentiranja** unutar svakog izvještajnog razdoblja i između izvještajnih razdoblja,
- **jednostavnost prezentiranja** kako bi se korisnicima omogućilo lakše razumijevanje položaja, uspješnosti poslovanja te promjena financijskog položaja i donošenje odluka,
- **usmjerenost na zahtjeve zakonske regulative** kako bi se osigurala usklađenost,
- **primjena najbolje prakse prezentiranja** primjenjive na djelatnost poslovanja Grupe uz uvažavanje suvremenih međunarodnih trendova u financijskom izvještavanju, kao i zahtjeva tržišta.

PREGLED FINANCIJSKOG POSLOVANJA U 2019. GODINI

Financijski izvještaji uključuju odvojene financijske izvještaje HBOR-a i konsolidirane financijske izvještaje Grupe HBOR.

U nastavku se daje financijski pregled i pregled poslovanja zasebno za Grupnu HBOR i HBOR, kao matično društvo i izvještajni subjekt.

Reviziju odvojenih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2019. godinu, koji se nalaze u privitku, obavila su revizorska društva KPMG Croatia d.o.o. i BDO Croatia d.o.o., o čemu su podnijela zajedničko revizorsko izvješće u kojem je izraženo pozitivno mišljenje u Zajedničkom izvješću neovisnog revizora.

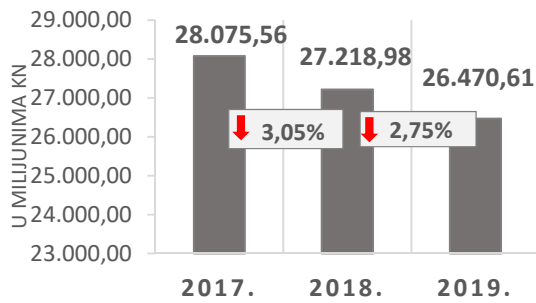
OSVRT NA FINACIJSKO POSLOVANJE GRUPE

S obzirom na veličinu ovisnih društava i obujam njihovog poslovanja u usporedbi s poslovanjem matice, njihovi financijski podaci nisu od značaja da bi se posebno isticali u okviru konsolidiranog financijskog izvještaja te shodno tome nemaju materijalan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje u odnosu na odvojene financijske izvještaje HBOR-a, kao matičnog društva. Naime, Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. čini tek 0,23 posto imovine matičnog društva.

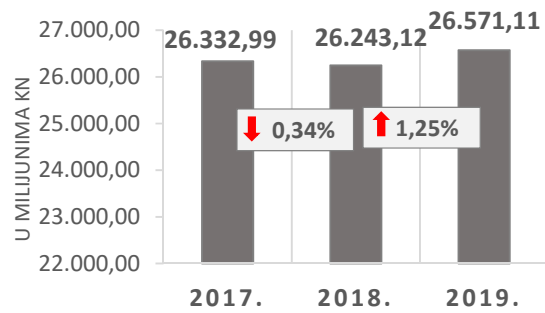
PREGLED NAJVAŽNIJIH FINACIJSKIH INFORMACIJA GRUPE HBOR, U MILIJUNIMA KUNA

	2017.	2018.	2019.
Ukupna imovina	28.075,56	27.218,98	26.470,61
Bruto krediti	26.332,99	26.243,12	26.571,11
Ukupni kapital i rezerve	10.275,78	10.061,10	10.274,58
Ukupni prihodi	930,81	801,40	713,70
Ukupni rashodi	(768,61)	(596,67)	(559,40)
Dobit	162,20	204,73	154,30
Kamatni prihodi izračunati metodom efektivne kamatne stope	867,83	733,08	665,90
Kamatni rashodi	(390,46)	(356,07)	(311,60)
Neto kamatni prihod	477,37	377,01	354,30

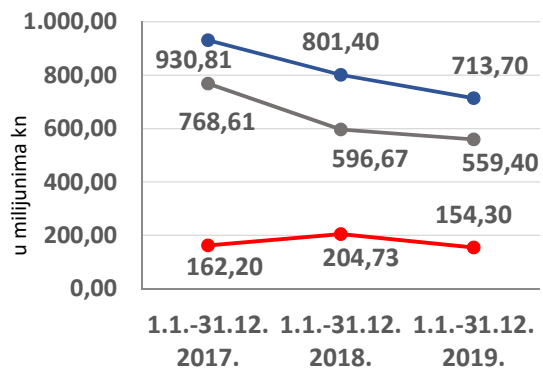
UKUPNA IMOVINA

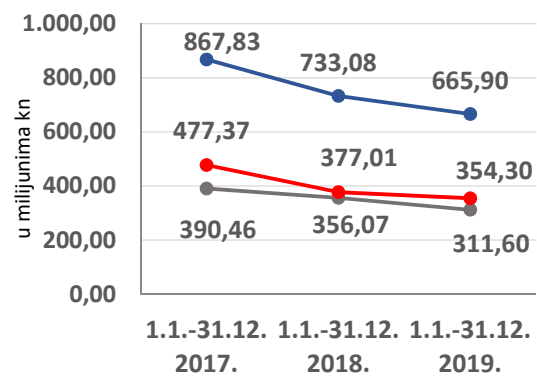
BRUTO KREDITI

UKUPNI PRIHODI, UKUPNI RASHODI I DOBIT

KAMATNI PRIHODI, KAMATNI RASHODI I NKP

● Ukupni prihodi ● Ukupni rashodi ● Dobit

● Kamatni prihodi ● Kamatni rashodi ● NKP

Rezultat Grupe

Grupa HBOR je u 2019. godini ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 154,30 milijuna kuna. Ostvarena dobit manja je za 24,63 posto u odnosu na prethodnu godinu, a razlozi se daju u opisu financijskog poslovanja HBOR-a.

Matično društvo temeljem odredbi Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit te porezne obveze na ime poreza na dobit proizlaze isključivo iz aktivnosti ostalih članica Grupe.

Konsolidirani ukupni prihodi u 2019. godini iznose 713,70 milijuna kuna, dok ukupni rashodi iznose 559,40 milijuna kuna.

U strukturi prihoda Grupe najveći dio, tj. 93,30 posto odnosi se na prihode od kamata kao rezultat poslovanja matičnog društva.

U dijelu ukupnih rashoda, najveći dio čine rashodi od kamata i to 55,70 posto koji proizlaze iz poslovanja matičnog društva.

Konsolidirani operativni troškovi u 2019. godini iznose 171,27 milijuna kuna, a čine ih opći i administrativni troškovi te ostali troškovi poslovanja.

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31.12.2019. je 392, dok je na kraju 2018. godine Grupa zapošljavala 390 radnika.

Imovina i obveze Grupe

Ukupna imovina Grupe na konsolidiranoj osnovi iznosi 26.470,61 milijuna kuna i smanjena je za 2,75 posto u odnosu na početak godine. Razlozi ovakvog trenda daju se u opisu financijskog poslovanja HBOR-a.

U strukturi imovine najveće učešće odnosi se na kreditno poslovanje matičnog društva te neto krediti čine 87,45 posto ukupne imovine.

Ukupne obveze i kapital i rezerve na dan 31.12.2019. iznose 26.470,61 milijuna kuna od čega ukupne obveze iznose 16.196,03 milijuna kuna, odnosno 61,18 posto.

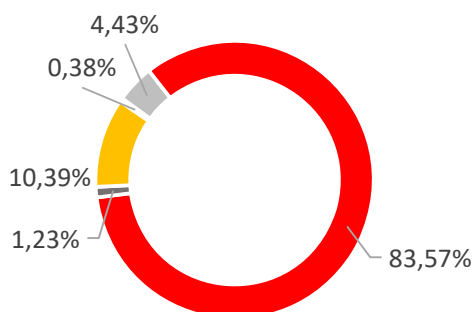
U ukupnim obvezama i kapitalu i rezervama Grupe najveći dio, tj. 58,78 posto čine obveze po kreditima i obveze za izdane vrijednosne papire matičnog društva.

Ukupni kapital i rezerve na konsolidiranoj osnovi na kraju 2019. godine iznosi 10.274,58 milijuna kuna i čini 38,82 posto ukupnih obveza i kapitala i rezervi Grupe.

UKUPNA IMOVINA

31.12.2018.

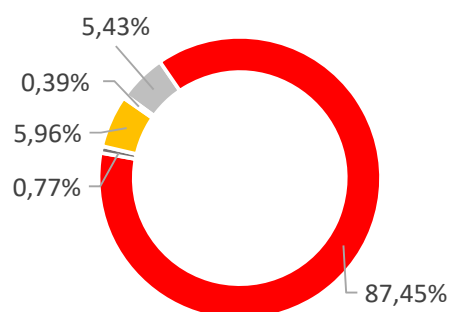
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- FVRDG
- FVOSD
- Ostala imovina*

UKUPNA IMOVINA

31.12.2019.

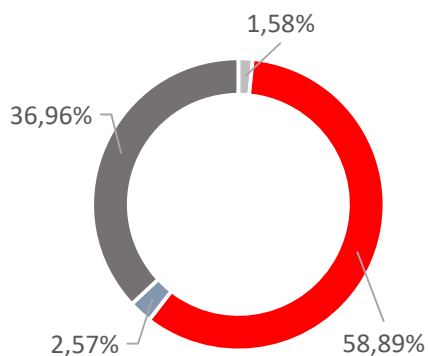
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- FVRDG
- FVOSD
- Ostala imovina*

UKUPNE OBVEZE I KAPITAL I REZERVE

31.12.2018.

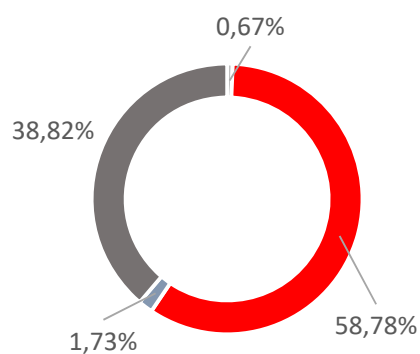
- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze i rezerviranja**
- Ukupni kapital i rezerve

UKUPNE OBVEZE I KAPITAL I REZERVE

31.12.2019.

- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze i rezerviranja**
- Ukupni kapital i rezerve

*Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, Preuzeta imovina, Dužnički vrijednosni papiri po AT i Ostala imovina.

**Rezerviranja uključuju rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze

OSVRT NA FINACIJSKO POSLOVANJE HBOR-a

U nastavku se daje pregled i objašnjenja značajnih promjena u financijskom položaju i uspješnosti poslovanja u izvještajnoj godini.

Uspješnost poslovanja

U 2019. godini HBOR je ostvario ukupne prihode u iznosu od 702,69 milijuna kuna, rashode u iznosu od 547,64 milijuna kuna i dobit u iznosu od 155,05 milijuna kuna. Dobit HBOR-a u 2019. godini je za 49,28 milijuna kuna, odnosno 24,12 posto manja od dobiti za 2018. godinu.

U nastavku se daju najznačajnije okolnosti koje su utjecale na smanjenje dobiti u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu:

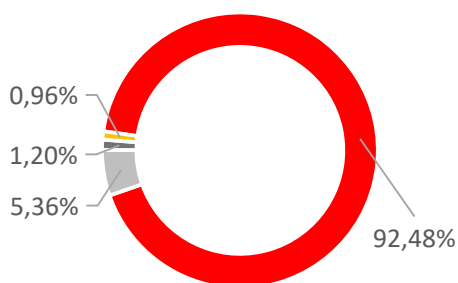
- niže ostvarenje prihoda od kamata za 67,12 milijuna kuna,
- niže ostvarenje rashoda od kamata za 44,51 milijuna kuna,
- niže ostvarenje prihoda od naknada i provizija za 17,16 milijuna kuna,
- niže ostvarenje neto prihoda od financijskih aktivnosti za 4,77 milijuna kuna,
- niže ostvarenje operativnih troškova za 1,85 milijuna kuna,
- povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja za 8,09 milijuna kuna u odnosu na 2018. godinu.

Detaljniji opis trendova daje se kod svake kategorije zasebno u nastavku.

UKUPNI PRIHODI

1.1. - 31.12.2018.

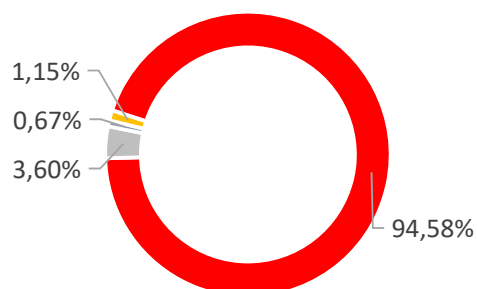
- Prihodi od kamata
- Prihodi od naknada i provizija
- Neto prihodi od financijskih aktivnosti
- Ostali prihodi

UKUPNI PRIHODI

1.1. - 31.12.2019.

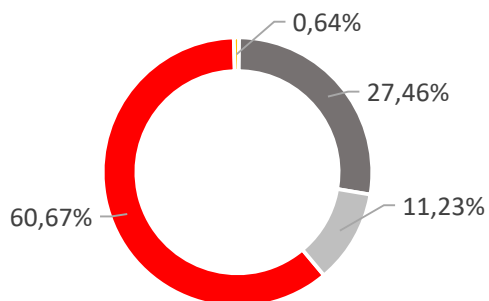
- Prihodi od kamata
- Prihodi od naknada i provizija
- Neto prihodi od financijskih aktivnosti
- Ostali prihodi

UKUPNI RASHODI

1.1. - 31.12.2018.

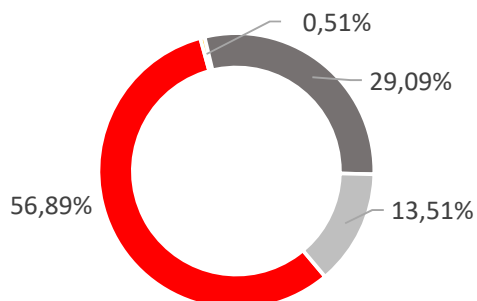
- Rashodi od kamata
- Rashodi od naknada i provizija
- Operativni troškovi
- Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

UKUPNI RASHODI

1.1. - 31.12.2019.

- Rashodi od kamata
- Rashodi od naknada i provizija
- Operativni troškovi
- Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Neto prihodi od kamata

Neto kamatni prihodi ostvareni su u iznosu od 353,03 milijuna kuna i u odnosu na ostvarenje prethodne izvještajne godine niži su za 6,02 posto.

Prihodi od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope ostvareni su u iznosu od 664,59 milijuna kuna i niži su u odnosu na prethodnu godinu za 9,17 posto uslijed smanjenja kamatnih prihoda po dugoročnim kreditima zbog dugogodišnjeg provođenja mjera sniženja kamatnih stopa, smanjenja kamatnih prihoda od subvencije kamatnih stopa, značajnih iznosa prijevremenih otplata kredita u 2017., 2018. i 2019. godini, provedenih restrukturiranja te zbog načina evidentiranja kamatnih prihoda izloženosti klasificiranih u 3. stupanj i POCI imovinu (unwinding).

Unwinding, odnosno kamatni prihod za navedene izloženosti se izračunava nakon datuma prelaska izloženosti u 3. stupanj ili nakon datuma klasifikacije imovine kao POCI i evidentira kao ispravak vrijednosti financijskog instrumenta uz istovremeno smanjenje kamatnih prihoda. Po ovoj osnovi su kamatni prihodi u 2019. godini umanjeni za 33,62 milijuna kuna.

Rashodi od kamata ostvareni su u iznosu od 311,56 milijuna kuna i niži su za 12,50 posto u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu na što je najviše utjecalo razduživanje po kreditnim obvezama te korištenje kreditnih linija posebnih financijskih institucija uz povoljniju kamatnu stopu.

S obzirom na opisane trendove u kamatnim prihodima i kamatnim rashodima, neto kamatna marža smanjena je za 0,04 postotnih bodova u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 1,32 posto.

Neto prihod od naknada

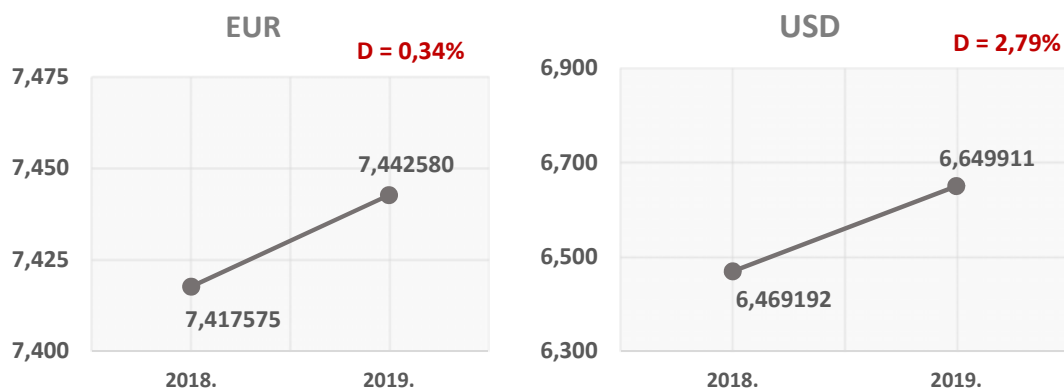
Neto prihod od naknada ostvaren je u iznosu od 22,50 milijuna kuna i niži je za 41,79 posto u odnosu na prethodnu godinu zbog manjeg obujma izdanih garancija.

Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

Neto prihode/(rashode) od financijskih aktivnosti čine neto tečajne razlike po glavnici potraživanja i obveza, neto prihodi ili troškovi nastali temeljem ugovora o kreditu s ugrađenom „call opcijom”, dobitak/(gubitak) od vrijednosnog usklađenja imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak te realizirani dobitak/(gubitak) od imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

U izvještajnom razdoblju ostvareni su neto prihodi od financijskih aktivnosti u iznosu od 4,74 milijuna kuna, dok su u prethodnoj godini ostvareni neto prihodi u iznosu od 9,51 milijuna kuna.

Pregled kretanja tečaja kune u odnosu na tečaj eura i dolara:

Napomena: D= deprecijacija kune 2019./2018.

D = deprecijacija kune 2019./2018.

Sredstva i izvore sredstava koji su izraženi u stranim sredstvima plaćanja ili su izraženi s valutnom klauzulom, HBOR preračunava u kunsku protuvrijednost po srednjem tečaju HNB-a na izvještajni dan.

Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju iskazuju se u Računu dobiti i gubitka u neto iznosu.

Operativni troškovi

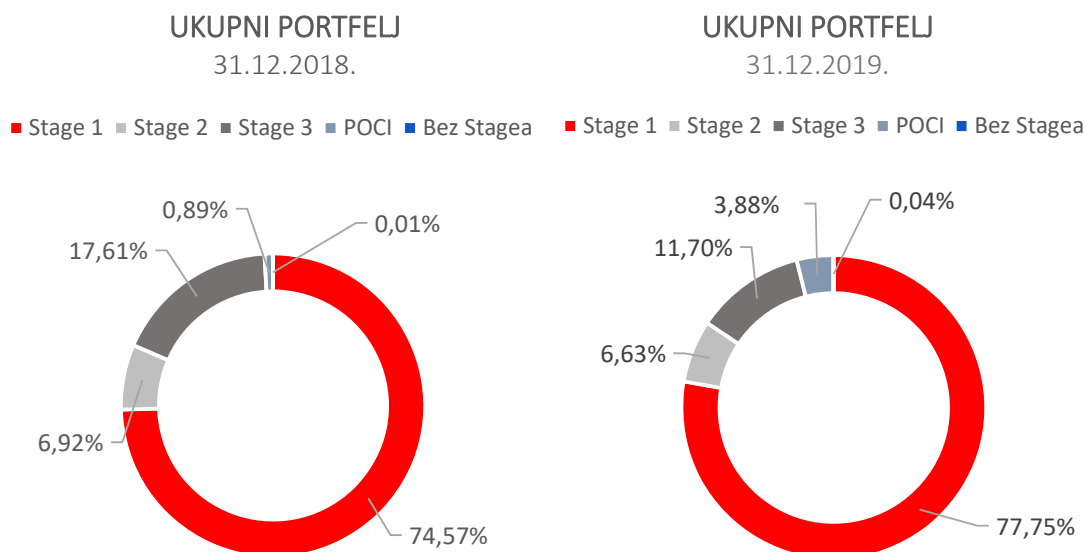
Operativni troškovi obuhvaćaju opće i administrativne troškove te ostale troškove poslovanja, a ostvareni su u iznosu od 159,31 milijuna kuna te su za 1,15 posto niži u odnosu na prethodnu godinu kao utjecaj smanjenja ostalih troškova za 23,12 posto. Ovo smanjenje rezultat je smanjenja reobračuna i otpisa po financijskim instrumentima za 31,56 posto.

Ukupan broj zaposlenih na kraju 2019. godine je 372 (31.12.2018. bilo je 370 zaposlenika).

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

U izvještajnom razdoblju ostvaren je neto gubitak od umanjenja vrijednosti plasmana u visini od 74,00 milijuna kuna.

U nastavku se daje pregled kvalitete portfelja:

	2018.		2019.	
	u milijunima kuna	Struktura (%)	u milijunima kuna	Struktura (%)
Ukupni bruto portfelj	35.808,08	100,00	34.024,75	100,00
Od čega:				
- financijske institucije	13.194,50	36,85	13.186,68	38,76
- direktni	22.613,58	63,15	20.838,07	61,24
Ukupno rezerviranja	3.795,63	100,00	3.518,65	100,00
Od čega:				
- financijske institucije	122,62	3,23	65,86	1,87
- direktni	3.673,01	96,77	3.452,80	98,13
Rezerviranja/bruto portfelj	10,60 %	-	10,34 %	-

Značajne promjene u financijskom položaju

Ukupna imovina HBOR-a na dan 31.12.2019. iznosi 26.446,49 milijuna kuna te je u odnosu na 2018. godinu smanjena za 2,77 posto, najvećim dijelom zbog otplate obveza i prijevremenih otplata kredita.

Novčana sredstva i depoziti kod drugih banaka

Stanje novčanih sredstava i depozita kod drugih banaka na kraju 2019. godine iznosi 1.434,96 milijuna kuna i čini 5,43 posto ukupne imovine te bilježi povećanje od 19,28 posto u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat prerasporeda sredstava rezerve likvidnosti.

Kreditni financijskim institucijama i ostalim korisnicima

Ukupni neto krediti povećani su za 1,77 posto u odnosu na prošlu godinu te na kraju 2019. godine iznose 23.147,34 milijuna kuna i čine 87,52 posto ukupne imovine.

Ukupni bruto krediti iskazani su u iznosu od 26.571,11 milijuna kuna i povećani su za 1,25 posto u odnosu na prethodnu godinu. Bruto krediti ostalim korisnicima povećani su za 7,39 posto u odnosu na početak godine što je najvećim dijelom rezultat isplata za kreditiranje obnove i razvitka infrastrukture u RH. Bruto krediti financijskim institucijama smanjeni su za 8,17 posto u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat prijevremenih otplata kredita.

Na kraju 2019. godine odnos kreditnih bruto plasmana putem financijskih institucija i izravnih plasmana čini 35,78 posto : 64,22 posto.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

U ovu imovinu klasificirani su krediti po fer vrijednosti (HBOR je odredio da se ovdje klasificiraju mezzanine krediti), ulaganja u investicijske fondove i dio vlasničkih instrumenata. Ukupan iznos ove imovine na dan 31. prosinca 2019. iznosi 194,00 milijuna kuna i čini 0,73 posto ukupne imovine.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

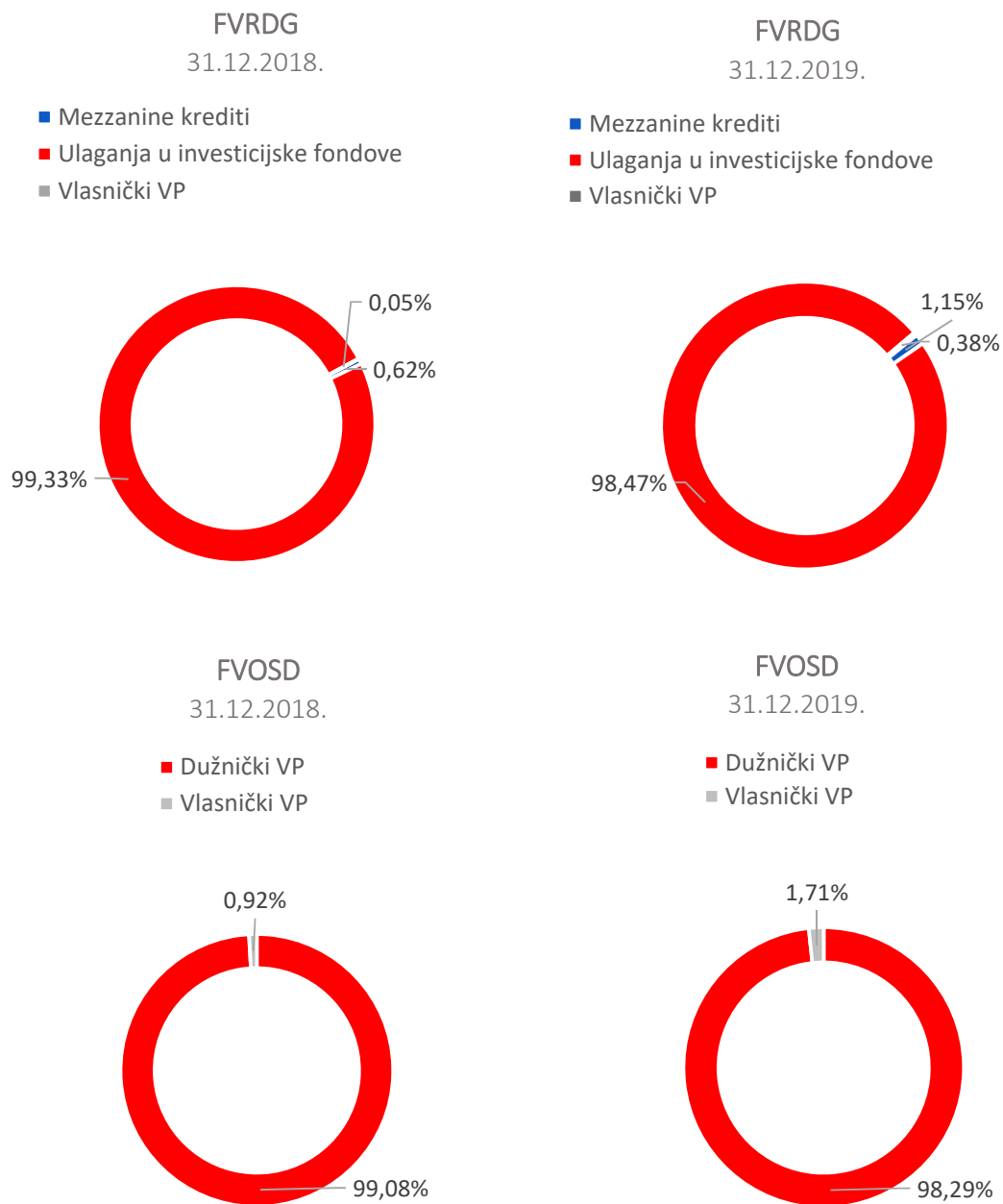
a) Dužnički vrijednosni papiri

U ovu imovinu klasificirane su obveznice Republike Hrvatske i trgovačkih društava i trezorski zapisi Ministarstva financija kao dio rezerve likvidnosti te na izvještajni datum iznose 1.512,40 milijuna kuna i čine 5,72 posto ukupne imovine. Umanjenje ove financijske imovine obračunava se primjenom modela očekivanih kreditnih gubitaka na način da se rezervacije za umanjene vrijednosti priznaju na računima ostale sveobuhvatne dobiti i ne umanjuju knjigovodstveni iznos ove financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju te na izvještajni datum u ostalim rezervama iznose 3,28 milijuna kuna.

b) Vlasnički vrijednosni papiri

U ovu imovinu klasificirani su vlasnički vrijednosni papiri (dionice trgovačkih društava) koje HBOR nema namjeru prodavati i na koje se primjenjuje neopoziva opcija naknadnog mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez recikliranja, odnosno, rezerve priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti nikada se neće prenijeti u dobit ili gubitak.

Ova imovina na izvještajni datum iznosi 26,25 milijuna kuna i čini 0,10 posto ukupne imovine.

Ukupne obveze

Stanje ukupnih obveza na kraju 2019. godine iznosi 16.179,39 milijuna kuna i čini 61,18 posto ukupnih obveza i kapitala i rezervi. Najveći iznos ukupnih obveza čine kreditna zaduženja HBOR-a u inozemstvu i obveze po izdanim obveznicama u ukupnom iznosu od 15.558,74 milijuna kuna.

Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima smanjene su u odnosu na početak godine za 2,93 posto, a promjene po ovim obvezama daju se u tabeli u nastavku:

(u milijunima kuna)	
- povlačenje sredstava zaduženja po ranije ugovorenim sredstvima posebnih financijskih institucija	3.036,23
- otplate zaduženja	(3.581,20)
- tečajne razlike	70,93
- ostali obračuni*	4,24
Ukupno promjene	(469,80)

**Ostali obračuni odnose se na promjene diskonta, promjene iznosa nedospjele kamate i odgođene naknade*

HBOR je tijekom 2019. godine nastavio s pribavljanjem namjenskih sredstava posebnih financijskih institucija te su zaključena četiri ugovora o kreditu, i to:

- dana 30. travnja 2019. dva ugovora o kreditu s Europskom investicijskom bankom:
 - o u iznosu od 50,00 milijuna eura za KBC Rijeka, za financiranje izgradnje novog centra za majku i dijete, novog termo-energetskog bloka i parkirališta i
 - o u iznosu od 292,50 milijuna eura za jačanje produktivnosti i konkurentnosti hrvatskih poduzeća i otvaranje novih radnih mjesta, poglavito za mlade,
- dana 12. kolovoza 2019. dva ugovora o kreditu s Razvojnou bankom Vijeća Europe:
 - o za financiranje MSP-a te lokalne i regionalne samouprave i/ili drugih subjekata u javnom sektoru u iznosu 200,00 milijuna eura i
 - o za financiranje projekta KBC Rijeka u iznosu 50,00 milijuna eura.

Ukupni kapital i rezerve

Od ukupnog iznosa ukupnih obveza i kapitala i rezervi na ukupni kapital i rezerve se odnosi 10.267,10 milijuna kuna ili 38,82 posto.

Ukupan kapital i rezerve HBOR-a čine osnivački kapital uplaćen iz proračuna Republike Hrvatske, zadržana dobit formirana iz ostvarene dobiti u prethodnim godinama, ostale rezerve, Garantni fond te dobit tekućeg razdoblja.

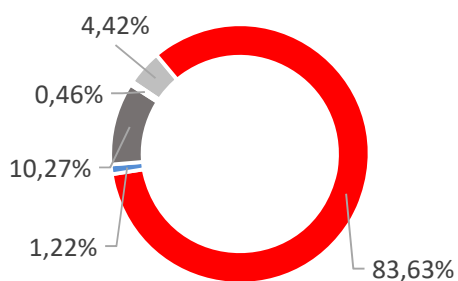
U izvještajnom razdoblju je iz proračuna Republike Hrvatske u osnivački kapital uplaćeno 50,00 milijuna kuna, tako da na kraju 2019. godine ukupno uplaćeni kapital iz proračuna Republike Hrvatske iznosi 6.683,00 milijuna kuna te za uplatu do Zakonom o HBOR-u propisanog iznosa od 7.000,00 milijuna kuna preostaje 317,00 milijuna kuna.

Sukladno odredbama Zakona o HBOR-u, cjelokupna ostvarena dobit izvještajnog razdoblja Banke se raspoređuje u rezerve.

UKUPNA IMOVINA

31.12.2018.

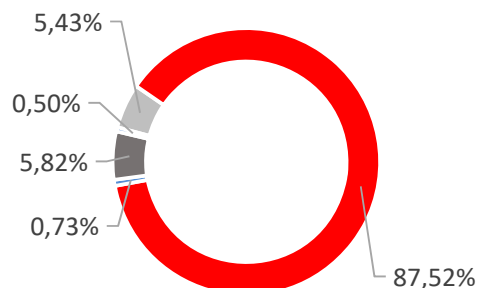
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- FVRDG
- FVOSD
- Ostala imovina*

UKUPNA IMOVINA

31.12.2019.

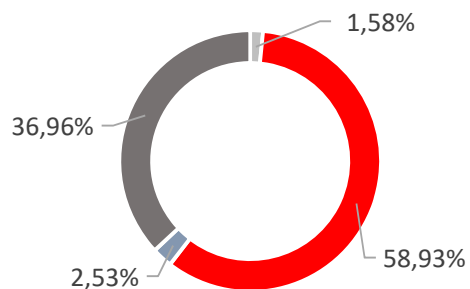
- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti, neto
- FVRDG
- FVOSD
- Ostala imovina*

UKUPNE OBVEZE I KAPITAL I REZERVE

31.12.2018.

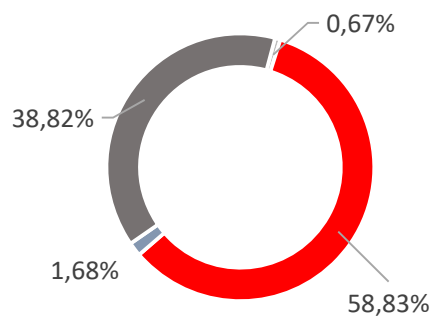
- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze i rezerviranja**
- Ukupni kapital i rezerve

UKUPNE OBVEZE I KAPITAL I REZERVE

31.12.2019.

- Depoziti
- Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim VP
- Ostale obveze i rezerviranja**
- Ukupni kapital i rezerve

*Ulaganja u ovisna društva, Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i Ostala imovina.

**Rezerviranja uključuju rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze.

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Godišnji financijski izvještaji za 2019. godinu

Zagreb, ožujak 2020. godine

	Stranica
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i prihvaćanje godišnjeg izvješća	54
Zajedničko izvješće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak	55
Konsolidirani financijski izvještaji Grupe:	62
Račun dobiti i gubitka	62
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	63
Izvještaj o financijskom položaju	64
Izvještaj o novčanim tokovima	65
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama	66
Odvojeni financijski izvještaji Banke:	67
Račun dobiti i gubitka	67
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	68
Izvještaj o financijskom položaju	69
Izvještaj o novčanim tokovima	70
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama	71
Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja	72-216
Dodatak – Financijsko poslovanje Grupe HKO	217-220

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i prihvaćanje godišnjeg izvješća

Odgovornost Uprave Hrvatske banke za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) je pripremiti odvojena i konsolidirana financijska izvješća za svaku poslovnu godinu, koja daju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Banke i Grupe Hrvatske banke za obnovu i razvitak („Grupa“) te njihovog rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremanje financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Banke i Grupe te sprečavanje i otkrivanje prijevara i drugih nepravilnosti.

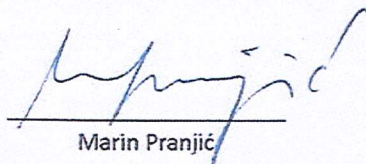
Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima koje će dosljedno primjenjivati; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na odobrenje Nadzornom odboru Godišnje izvješće, nakon čega ga Nadzorni odbor podnosi na potvrdu Hrvatskom saboru.

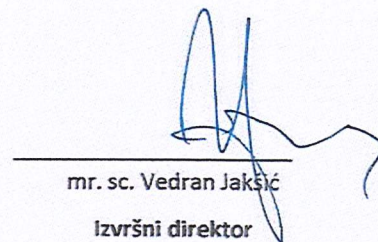
Odvojena i konsolidirana financijska izvješća prikazana na stranicama od 62 do 220 odobrena su od strane Uprave 23. ožujka 2020. u svrhu njihove predaje Nadzornom odboru, što je potvrđeno potpisima u nastavku.

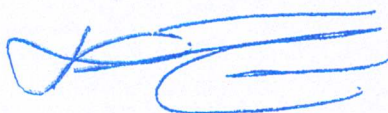
Uprava je također odgovorna i za pripremu i sadržaj Izvješća posloводства i za Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu te ostale informacije (zajedno „ostale informacije“). Izvješće posloводства prikazano na stranicama 4 do 6, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja prikazana na stranicama 7 do 10 te ostale informacije na stranicama 11 do 51 odobreni su za izdavanje od strane Uprave 23. ožujka 2020.

U ime i za Hrvatsku banku za obnovu i razvitak:

Marin Pranjic

Direktor Sektora računovodstva

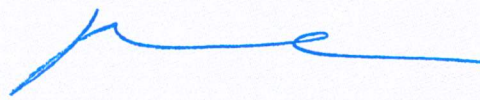

mr. sc. Vedran Jakšić
Izvršni direktor

mr. sc. Hrvoje Čuvalo

Član Uprave

mr. sc. Tamara Perko

Predsjednica Uprave

U Zagrebu, 23. ožujka 2020.

Zajedničko izvješće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih financijskih izvještaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak („Banka“) te konsolidiranih financijskih izvještaja Banke i njezinog ovisnog društva (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Banke odnosno Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine te njihove odvojene i konsolidirane izvještaje o dobiti i gubitku, sveobuhvatnoj dobiti, promjenama u kapitalu i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju nekonsolidirani financijski položaj Banke i konsolidirani financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine te njihovu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („EU MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Zajedničko izvješće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti kredita ostalim korisnicima

Na dan 31. prosinca 2019., u financijskim izvještajima Banke i Grupe, bruto krediti ostalim korisnicima iznosili su: 17.065 milijuna kuna, povezano umanjenje vrijednosti 3.365 milijuna kuna i otpuštanje umanjenje vrijednosti priznato u računu dobiti i gubitka za godinu koja je tada završila: 33 milijuna kuna (31. prosinca 2018. bruto krediti ostalim korisnicima: 15.891 milijuna kuna, umanjenje vrijednosti: 3.380 milijuna kuna, otpuštanje umanjenja vrijednosti priznato u računu dobiti i gubitka za godinu koja je tada završila.: 211 milijuna kuna).

Vidi bilješku 4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika, bilješku 10. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja, bilješku 15. Krediti ostalim korisnicima i Kreditni rizik u okviru bilješke 34. Upravljanje rizicima.

Ključno revizijsko pitanje

Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu rukovodstva o očekivanim kreditnim gubicima (eng. „ECL“) unutar kredita ostalim korisnicima na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti zahtjeva značajnu procjenu od strane rukovodstva koja se odnosi na određivanje iznosa umanjenja vrijednosti.

Rezervacije za umanjenje vrijednosti za prihodujuće izloženosti (Stage 1 i Stage 2) i neprihodujuće izloženosti (Stage 3) čija je izloženost pojedinačno manja od 1,5 milijuna kuna (u nastavku „skupno umanjenje vrijednosti“) određuju se temeljem modela. Povijesno iskustvo, prepoznavanje izloženosti kod kojih je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika, informacije o predviđanjima budućih kretanja te procjene rukovodstva uključeni su u pretpostavke modela.

Za neprihodujuće izloženosti koje su pojedinačno veće od 1,5 milijuna kuna, procjena umanjenja vrijednosti temelji se na poznavanju svakog dužnika, te često na procjeni fer vrijednosti pripadajućeg kolaterala. Pripadajuća rezervacija za umanjenje vrijednosti određuje se na pojedinačnoj osnovi temeljem sadašnje vrijednosti diskontiranih budućih novčanih tokova.

Kako smo pristupili tom pitanju

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- Pregled metodologije umanjenja vrijednosti za Banku i Grupu te procjenu njezine usklađenosti sa relevantnim zahtjevima standarda financijskog izvještavanja;
- Razgovor sa zaposlenicima iz odjela upravljanja rizicima i IT odjela, kako bismo ažurirali razumijevanje procesa umanjenja vrijednosti, korištenih IT aplikacija, izvora ključnih informacija i pretpostavki o podacima koji su korišteni u modelu izračuna očekivanog kreditnog gubitka. Također, uz pomoć našeg IT stručnjaka, procjenu i testiranje IT kontrolnog okruženja na sigurnost i pristup podacima;
- Procjenu i testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti odabranih kontrola vezanih za odobravanje, evidentiranje i praćenje kredita, uključujući, ali ne ograničavajući se na identifikaciju događaja nastanka gubitka, primjerenost klasifikacije između prihodujućih i neprihodujućih kredita, primjerenost segmentacije u grupe sličnih rizika, izračun dana kašnjenja, procjenu vrijednosti kolaterala te kontrole koje se odnose na izračun rezervacije za umanjenje vrijednosti;

Zajedničko izvješće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili tom pitanju

Zbog navedenih razloga, smatramo umanjene vrijednosti kredita ostalim korisnicima značajnim rizikom u našoj reviziji, koji zahtijeva našu povećanu pažnju. Sukladno tome, smatramo da je ovo područje ključno revizijsko pitanje.

- Za odabrani uzorak, procjena i preračunavanje PD (vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza eng. „PD“), LGD (gubitak zbog nastanka statusa neispunjenja obveza eng. „LGD“), EAD (izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza eng. „EAD“) i ECL parametara i usporedba istih s onima koje Banka i Grupa koriste u ECL izračunima, kako je navedeno u nastavku.

Za umanjene vrijednosti koje se određuje na pojedinačnoj osnovi:

- Odabir uzorka pojedinačnih izloženosti, s fokusom na izloženosti s potencijalno najvećim utjecajem na financijske izvještaje zbog njihove veličine i rizičnih obilježja te manje izloženosti koje smo na temelju naše neovisne procjene ocijenili kao visoko rizične, kao što su „watchlist“ izloženosti, restrukturirane ili reprogramirane izloženosti, krediti klijentima koji posluju u industrijama višeg rizika, neprihodujuće izloženosti s niskom pokrivenosti rezervacijama te izloženosti sa značajnom promjenom pokrivenosti rezervacijama;
- Za odabrani uzorak provođenje kritičke procjene postojanja naznaka potrebne reklasifikacije u Stage 2 ili Stage 3 na dan 31. prosinca 2019., temeljeno na pregledu pripadajuće dokumentacije (kreditnih spisa) te diskusijama s voditeljima odnosa s klijentima i nositeljima funkcije upravljanja kreditnim rizikom;
- Za one izloženosti kod kojih su identificirane naznake za razvrstavanje u Stage 2, razvijanje neovisne procjene odgovarajućeg ECL-a primjenom parametara za izloženosti u Stage-u 2 kako su utvrdile Banka i Grupa a testirano je na uzorku;
- Za one izloženosti za koje su identificirane naznake klasifikacije u Stage 3, preispitivanje ključnih pretpostavki rukovodstva vezanih za procjene očekivanih budućih novčanih tokova za potrebe izračuna ispravka vrijednosti, kao što su diskontna stopa, vrijednost kolaterala i razdoblje realizacije. U slučaju značajnih odstupanja kao rezultat prethodno opisanih procedura tražili smo objašnjenja od rukovodstva.

Zajedničko izvješće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili tom pitanju

Za umanjenje vrijednosti koje se određuje na skupnoj osnovi:

- Traženje relevantnih informacija o predviđanjima budućih kretanja i makroekonomskim projekcijama koji se koriste od strane Banke i Grupe u procjeni ECL. Neovisna procjena tih informacija ispitivanjem javno dostupnih informacija;
- Provjera EAD izloženosti potvrđivanjem podataka o izloženostima sa podacima iz ugovora za odabrani uzorak;
- Kritičko preispitivanje LGD i PD parametara, ocijenjenih kao značajni, provođenjem back-testiranja povijesnih podataka kod neispunjenja obveza i uzimajući u obzir povijesno ostvarene gubitke kod neispunjavanja obveza;
- Za uzorak izloženosti, procjenjivanje je li stage ispravno određen.

Za izloženosti koje se procjenjuju na individualnoj i skupnoj osnovi:

- Kritičko procjenjivanje adekvatnosti cjelokupnih rezervacija za umanjenje vrijednosti, uključujući udio bruto neprihodujućih izloženosti u ukupnoj bruto izloženosti te razinu pokrivenosti rezervacijama neprihodujućih izloženosti;
- Procjena točnosti i potpunosti pripadajućih objava u financijskim izvještajima.

Zajedničko izvješće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće posloводства, Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja te ostale informacije koji su sastavni dio Godišnjeg izvješća Banke i Grupe, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vežano za Izvješće posloводства te za Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje:

- je li Izvješće posloводства pripremljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu
- uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja objave u skladu s člankom 22. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvješću posloводства te Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu;
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije koje su zahtijevane člankom 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, uz evši u obzir poznavanje i razumijevanje Banke i Grupe te okruženja u kojem oni posluju, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s EU MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Banku i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Banke i Grupe.

Zajedničko izvješće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Zajedničko izvješće neovisnog revizora vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o financijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobiti javnog interesa.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Društvo KPMG Croatia d.o.o. za reviziju imenovano je revizorom od strane onih zaduženih za nadzor na 14. ožujka 2018., dok je društvo BDO Croatia d.o.o. imenovano revizorom 2. rujna 2019. da obave reviziju financijskih izvještaja Banke i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. Ukupno neprekinuto razdoblje angažmana društva KPMG Croatia d.o.o. za reviziju iznosi 2 godine. Ukupno neprekinuto razdoblje angažmana društva BDO Croatia d.o.o. iznosi 1 godinu.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Banke na dan 20. ožujka 2020.;
- tijekom razdoblja na koje se odnosi naša revizija zakonskih financijskih izvještaja nismo pružali nerezvizorske usluge pa samim tim niti nedozvoljene nerezvizorske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower, 17 kat, Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

K P M G Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

Katarina Kecko
Član uprave, Hrvatski ovlaštteni revizor

BDO Croatia d.o.o

Hrvatski ovlaštteni revizori
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb
Hrvatska

Ivan Čajko
Član uprave, Hrvatski ovlaštteni revizor

23. ožujka 2020.

BDO CROATIA
BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J. F. Kennedy 6b

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Račun dobiti i gubitka
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Prihodi od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope	5	665.903	733.083
Rashodi od kamata	6	(311.602)	(356.066)
Neto prihod od kamata		354.301	377.017
Prihodi od naknada i provizija	7	28.252	44.983
Rashodi od naknada i provizija	7	(2.774)	(3.778)
Neto prihod od naknada i provizija		25.478	41.205
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	8	5.202	9.234
Ostali prihodi		14.151	14.098
		399.132	441.554
Troškovi osoblja	9 a)	(95.078)	(93.845)
Amortizacija	9 b)	(8.517)	(6.329)
Ostali troškovi	9 c)	(67.677)	(70.726)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	10	(73.762)	(65.891)
Dobit prije oporezivanja		154.098	204.763
Porez na dobit	11	200	(26)
Dobit tekuće godine		154.298	204.737
Dobit za raspodjelu:			
Vlasniku društva		154.298	204.737

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Dobit tekuće godine	154.298	204.737
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Nerealizirani aktuarski dobitak/(gubitak)	56	(144)
Odgođeni porez – usklađenje prethodnog razdoblja	-	(17)
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	56	(161)
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:		
Neto promjene financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.290	(2.734)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	87	(325)
Odgođeni porez – ostala sveobuhvatna dobit	(297)	(23)
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	9.080	(3.082)
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	9.136	(3.243)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	163.434	201.494
Ukupna sveobuhvatna dobit:		
Vlasniku društva	163.434	201.494

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Imovina			
Novčana sredstva i računi kod banaka	12	884.407	944.417
Depoziti kod drugih banaka	13	553.470	261.925
Kreditni financijskim institucijama	14	9.447.706	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	15	13.699.634	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	16	203.833	336.266
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	1.578.810	2.829.470
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	18	457	1.363
Ulaganja u pridružena društva	20	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	21	48.281	50.832
Preuzeta imovina	22	24.198	25.330
Ostala imovina	23	29.815	23.704
Ukupna imovina		26.470.611	27.218.981
Obveze			
Obveze po depozitima	24	176.769	429.096
Obveze po kreditima	25	14.400.453	14.877.987
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	26	1.158.291	1.150.557
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	27	120.780	321.491
Ostale obveze	28	339.737	378.743
Ukupne obveze		16.196.030	17.157.874
Kapital i rezerve			
Osnivački kapital	29	7.109.632	7.059.632
Zadržana dobit i rezerve		2.921.855	2.717.118
Ostale rezerve		76.610	67.474
Dobit tekuće godine		154.298	204.737
Garantni fond	30	12.186	12.146
Ukupni kapital i rezerve		10.274.581	10.061.107
Ukupne obveze i kapital i rezerve		26.470.611	27.218.981

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		154.098	204.763
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>			
Amortizacija		8.517	6.329
Porez na dobit		200	26
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		73.762	65.891
Obračunane kamate		(37.112)	34.720
Odgođene naknade		331	(1.832)
Ostale promjene po imovini po fer vrijednosti		(5.592)	11.712
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>		<i>194.204</i>	<i>321.609</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>			
Neto povećanje depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(291.554)	(233.822)
Neto smanjenje kredita financijskim institucijama, prije rezerviranja za očekivane gubitke		843.474	711.348
Neto povećanje kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(1.481.521)	(571.291)
Neto gubitak od aktivnosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		-	66
Smanjenje diskonta po izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima		3.812	3.702
Neto smanjenje/(povećanje) preuzete imovine		352	(8.476)
Neto povećanje ostale imovine, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(11.154)	(21.803)
Neto smanjenje depozita banaka i trgovačkih društava		(252.327)	(215.645)
Neto smanjenje ostalih obveza, prije rezerviranja		(42.815)	(84.038)
Neto novčana sredstva uporabljena u poslovnim aktivnostima		(1.037.529)	(98.350)
Ulagateljske aktivnosti			
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(2.981)	(1.500)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		143.549	474.578
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(512.904)	(1.860.561)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		1.771.593	1.522.138
Prodaja i otpis ulaganja u pridružena društva		5.500	-
Neto nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(4.229)	(3.540)
Neto novčana sredstva ostvarena u ulagateljskim aktivnostima		1.400.528	131.115
Financijske aktivnosti			
Povećanje osnivačkog kapitala		50.000	50.000
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita		3.036.226	2.284.763
Smanjenje obveza po kreditima otplatom glavnice kredita		(3.581.195)	(2.658.936)
Ostalo		175	1.093
Neto novčana sredstva uporabljena u financijskim aktivnostima		(494.794)	(323.080)
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente			
Neto tečajne razlike		70.600	(168.138)
Neto učinak		70.600	(168.138)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(61.195)	(458.453)
Novac i novčani ekvivalenti stanje na dan 1. siječnja, prije umanjenja vrijednosti		946.085	1.404.538
Neto smanjenje novca		(61.195)	(458.453)
Novac i novčani ekvivalenti stanje na dan 31. prosinca, prije umanjenja vrijednosti	12	884.890	946.085
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti			
Plaćene kamate		307.480	336.550
Primljene kamate		549.245	651.445

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Garantni fond	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	7.009.632	2.554.917	70.717	162.201	12.303	9.809.770
Dobit tekuće godine	-	-	-	204.737	-	204.737
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(3.243)	-	-	(3.243)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(3.243)	204.737	-	201.494
Tečajne razlike Garantni fond	-	-	-	-	(157)	(157)
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna	50.000	-	-	-	-	50.000
Prijenos dobiti iz 2017. godine u zadržanu dobit	-	162.201	-	(162.201)	-	-
Stanje 31. prosinca 2018.	7.059.632	2.717.118	67.474	204.737	12.146	10.061.107
Dobit tekuće godine	-	-	-	154.298	-	154.298
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	9.136	-	-	9.136
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	9.136	154.298	-	163.434
Tečajne razlike Garantni fond	-	-	-	-	40	40
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna	50.000	-	-	-	-	50.000
Prijenos dobiti iz 2018. godine u zadržanu dobit	-	204.737	-	(204.737)	-	-
Stanje 31. prosinca 2019.	7.109.632	2.921.855	76.610	154.298	12.186	10.274.581

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Račun dobiti i gubitka
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Prihodi od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope	5	664.586	731.708
Rashodi od kamata	6	(311.558)	(356.066)
Neto prihod od kamata		353.028	375.642
Prihodi od naknada i provizija	7	25.267	42.428
Rashodi od naknada i provizija	7	(2.774)	(3.778)
Neto prihod od naknada i provizija		22.493	38.650
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	8	4.743	9.506
Ostali prihodi		8.090	7.596
		388.354	431.394
Troškovi osoblja	9 a)	(91.317)	(90.469)
Amortizacija	9 b)	(8.164)	(6.284)
Ostali troškovi	9 c)	(59.827)	(64.407)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	10	(73.996)	(65.906)
Dobit prije oporezivanja		155.050	204.328
Porez na dobit	11	-	-
Dobit tekuće godine		155.050	204.328
Dobit za raspodjelu:			
Vlasniku društva		155.050	204.328

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Dobit tekuće godine	155.050	204.328
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Nerealizirani aktuarski dobitak/(gubitak)	56	(144)
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	56	(144)
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:		
Neto promjene financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	7.849	(2.860)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	87	(325)
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	7.936	(3.185)
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	7.992	(3.329)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	163.042	200.999
Ukupna sveobuhvatna dobit:		
Vlasniku društva	163.042	200.999

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Imovina			
Novčana sredstva i računi kod banaka	12	881.487	941.071
Depoziti kod drugih banaka	13	553.470	261.925
Kreditni financijskim institucijama	14	9.447.706	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	15	13.699.634	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	16	193.994	330.803
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	1.538.641	2.792.072
Ulaganja u ovisna društva	19	36.124	36.124
Ulaganja u pridružena društva	20	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	21	47.309	50.764
Preuzeta imovina	22	24.198	25.330
Ostala imovina	23	23.922	15.164
Ukupna imovina		26.446.485	27.198.927
Obveze			
Obveze po depozitima	24	176.769	429.096
Obveze po kreditima	25	14.400.453	14.877.987
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	26	1.158.291	1.150.557
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	27	120.631	321.361
Ostale obveze	28	323.247	365.914
Ukupne obveze		16.179.391	17.144.915
Kapital i rezerve			
Osnivački kapital	29	7.109.632	7.059.632
Zadržana dobit i rezerve		2.919.356	2.715.028
Ostale rezerve		70.870	62.878
Dobit tekuće godine		155.050	204.328
Garantni fond	30	12.186	12.146
Ukupni kapital i rezerve		10.267.094	10.054.012
Ukupne obveze i kapital i rezerve		26.446.485	27.198.927

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		155.050	204.328
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>			
Amortizacija		8.164	6.284
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		73.996	65.906
Obračunane kamate		(37.120)	34.626
Odgođene naknade		331	(1.832)
Ostale promjene po imovini po fer vrijednosti		(5.402)	11.533
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>		<i>195.019</i>	<i>320.845</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>			
Neto povećanje depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(291.554)	(233.822)
Neto smanjenje kredita financijskim institucijama, prije rezerviranja za očekivane gubitke		843.474	711.348
Neto povećanje kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(1.481.521)	(571.291)
Smanjenje diskonta po izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima		3.812	3.702
Neto smanjenje/(povećanje) preuzete imovine		352	(8.476)
Neto povećanje ostale imovine, prije rezerviranja za očekivane gubitke		(13.824)	(20.457)
Neto smanjenje depozita banaka i trgovačkih društava		(252.327)	(215.645)
Neto smanjenje ostalih obveza, prije rezerviranja		(42.667)	(83.830)
Neto novčana sredstva uporabljena u poslovnim aktivnostima		(1.039.236)	(97.626)
Ulagateljske aktivnosti			
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		143.000	473.600
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(2.739)	-
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		1.771.593	1.517.138
Kupovina financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(511.652)	(1.857.535)
Prodaja i otpis ulaganja u pridružena društva		5.500	-
Neto nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(2.968)	(3.470)
Neto novčana sredstva ostvarena u ulagateljskim aktivnostima		1.402.734	129.733
Financijske aktivnosti			
Povećanje osnivačkog kapitala		50.000	50.000
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita		3.036.226	2.284.763
Smanjenje obveza po kreditima otplatom glavnice kredita		(3.581.195)	(2.658.936)
Ostalo		78	1.063
Neto novčana sredstva uporabljena u financijskim aktivnostima		(494.891)	(323.110)
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente			
Neto tečajne razlike		70.637	(168.279)
Neto učinak		70.637	(168.279)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(60.756)	(459.282)
Novac i novčani ekvivalenti stanje na dan 1. siječnja, prije umanjenja vrijednosti		942.722	1.402.004
Neto smanjenje novca		(60.756)	(459.282)
Novac i novčani ekvivalenti stanje na dan 31. prosinca, prije umanjenja vrijednosti	12	881.966	942.722
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti			
Plaćene kamate		307.480	336.550
Primljene kamate		547.769	649.694

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni financijski izvještaji Banke
Izvještaj o promjenama na kapitalu i rezervama
za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Garantni fond 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	7.009.632	2.554.245	66.207	160.783	12.303	9.803.170
Dobit tekuće godine	-	-	-	204.328	-	204.328
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(3.329)	-	-	(3.329)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(3.329)	204.328	-	200.999
Tečajne razlike	-	-	-	-	(157)	(157)
Garantni fond	-	-	-	-	(157)	(157)
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna	50.000	-	-	-	-	50.000
Prijenos dobiti iz 2017. godine u zadržanu dobit	-	160.783	-	(160.783)	-	-
Stanje 31. prosinca 2018.	7.059.632	2.715.028	62.878	204.328	12.146	10.054.012
Dobit tekuće godine	-	-	-	155.050	-	155.050
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	7.992	-	-	7.992
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	7.992	155.050	-	163.042
Tečajne razlike	-	-	-	-	40	40
Garantni fond	-	-	-	-	40	40
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna	50.000	-	-	-	-	50.000
Prijenos dobiti iz 2018. godine u zadržanu dobit	-	204.328	-	(204.328)	-	-
Stanje 31. prosinca 2019.	7.109.632	2.919.356	70.870	155.050	12.186	10.267.094

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci

1.1. Grupa:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak („Grupa“) koja posluje u Republici Hrvatskoj. Grupa obavlja u najvećem obimu bankarsko poslovanje, a u manjem osiguravateljske aktivnosti te procjenu kreditnih rizika. Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje Banke i Grupe.

Sjedište Banke je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9, Zagreb, Hrvatska.

Grupa je formirana tijekom 2010. godine, a ovisna društva Banke su Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. i Poslovni info servis d.o.o. koji čine Grupu Hrvatsko kreditno osiguranje („Grupa HKO“).

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je 100%-tni vlasnik HKO-a, koji je 100%-tni vlasnik Poslovnog info servisa d.o.o.

Sjedište Grupe HKO je u Zagrebu, Bednjanska 12.

Na dan 31. prosinca 2019. Grupa ima 392 zaposlenika (31. prosinca 2018. bilo je 390 zaposlenika).

1.2. Banka:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) osnovana je 12. lipnja 1992. donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). U prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Osnivač i 100%-tni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska.

Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.

Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine temeljni kapital HBOR-a utvrđen je u visini od 7 milijardi kuna čija se dinamika uplate za pojedinu godinu utvrđuje državnim proračunom.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.2. Banka (nastavak):

Nadzorni odbor

Na dan sastavljanja ovih izvještaja Nadzorni odbor djeluje u sljedećem sastavu:

- dr. sc. Zdravko Marić, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija – po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Darko Horvat, ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Predrag Štromar, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar graditeljstva i prostornoga uređenja,
- mr. sc. Marko Pavić, ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,
- mr. sc. Marija Vučković, ministrica poljoprivrede,
- Gari Cappelli, ministar turizma,
- dr. sc. Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore – po položaju član Nadzornog odbora,
- Grozdana Perić, predsjednica Odbora za financije i državni proračun, Hrvatski sabor,
- Saša Đujić, zastupnik Hrvatskog sabora,
- Božica Makar, zastupnica Hrvatskog sabora.

Uprava

Na dan sastavljanja ovih izvještaja Uprava HBOR-a djeluje u sljedećem sastavu:

- mr. sc. Tamara Perko, predsjednica Uprave i
- mr. sc. Hrvoje Čuvalo, član Uprave.

Na dan 31. prosinca 2019. HBOR ima 372 zaposlenika (31. prosinca 2018. bilo je 370 zaposlenika).

Revizijski odbor

Na dan sastavljanja ovih izvještaja Revizijski odbor djeluje u sastavu:

- prof. dr. sc. Lajoš Žager, redoviti profesor, Katedra za računovodstvo Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u svojstvu predsjednika Revizijskog odbora,
- Grozdana Perić, predsjednica Odbora za financije i državni proračun u Hrvatskom saboru, u svojstvu zamjenice predsjednika Revizijskog odbora,
- Aurora Volarević, direktorica Interne kontrole, revizije i rizika u Hrvatskom Telekomu d.d., u svojstvu članice Revizijskog odbora.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.2. Banka (nastavak):

1.2.1. Djelatnost Banke:

Glavne poslovne djelatnosti Banke odnose se na:

- financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva,
- financiranje infrastrukture,
- poticanje izvoza,
- potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva,
- poticanje zaštite okoliša,
- kao i osiguranja izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

HBOR može obavljati i druge financijske poslove sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske ako ona ocijeni da je to u interesu Republike Hrvatske.

2. Temelj za sastavljanje financijskih izvještaja

2.1. Izjava o usklađenosti

Ovi konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila EU. Odobreni su za izdavanje od strane Uprave Banke dana 23. ožujka 2020.

Ovo je prvi set godišnjih financijskih izvještaja Banke i Grupe u kojemu je primijenjen MSFI 16 Najmovi. Promjene značajnih računovodstvenih politika opisane su u bilježci 4.1.

2.2 Mjerenje

Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze te nefinancijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povijesnom trošku.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

2.3. Funkcijska i prezentacijska valuta

Ovi financijski izvještaji Banke i Grupe iskazani su u hrvatskim kunama ("kn"), što je funkcionalna valuta Banke. Iznosi su zaokruženi na najbližu tisuću, osim ako nije drugačije navedeno.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. Korištenje prosudbi i procjena

Prilikom pripreme konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima usvojenim od strane EU, poslovodstvo donosi prosudbe, procjene i pretpostavke koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine i obveza, objavu potencijalnih i preuzetih obveza na datum izvještavanja, kao i iznose prihoda i rashoda za razdoblje. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade financijskih izvještaja, a koji zajedno čine osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima ako izmjena utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Procjene i temeljne pretpostavke kontinuirano se preispituju. Promjene procjena priznaju se prospektivno.

Prosudbe

- klasifikacija financijske imovine: procjena poslovnog modela u kojem se drži imovina i procjena da li ugovorni uvjeti financijske imovine prolaze SPPI test na preostali iznos glavnice (bilješka 4.2.G.ii.).
- utvrđivanje kriterija za određivanje je li kreditni rizik financijske imovine značajno povećan od početnog priznavanja, određivanje metodologije za uključivanje informacija koje se odnose na budućnost u mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka te odabir i odobrenje modela za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka.
- utvrđivanje kontrole nad društvima u koje se ulaže (bilješka 4.2.A).

Pretpostavke i neizvjesnosti procjene

Informacije o pretpostavkama i neizvjesnosti procjena koje imaju značajan rizik da će rezultirati značajnim usklađivanjem u godini koja je završila 31. prosinca 2019. godine nalaze se u sljedećim bilješkama.

- umanjeње vrijednosti financijskih instrumenata: utvrđivanje ulaznih podataka u model mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka, uključivanje informacija koje se odnose na budućnost (bilješka 4.2.G.ix.).
- umanjeње vrijednosti financijskih instrumenata: ključne pretpostavke korištene u procjeni nadoknadivih novčanih tokova (bilješka 4.2.G.ix.).
- Značajne računovodstvene procjene i prosudbe koje se odnose na primjenu MSFI-ja 9 opisane su u bilješci (bilješka 4.2.G.).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

4.1. Izmjene računovodstvenih politika

Grupa je od 1. siječnja 2019. početno usvojila MSFI 16 Najmovi (vidi 4.1.1.) te je promijenjena računovodstvena politika pozicije Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina, što je opisano u bilješci 4.1.2.

Od 1. siječnja 2019. također su na snazi brojni drugi novi standardi, ali oni nemaju značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

4.1.1. Primjena MSFI 16 Najmovi

Grupa je od 1. siječnja 2019. primijenila Međunarodni standard financijskog izvještavanja (MSFI) 16 Najmovi. MSFI 16 uvodi jedinstveni računovodstveni model najma za najmoprimce koji se iskazuje u bilanci. Najmoprimac priznaje imovinu s pravom korištenja koja predstavlja njeno pravo na korištenje predmetne imovine, kao i obvezu po najmu koja predstavlja njegovu obvezu plaćanja po najmu. Postoje izuzeća od priznavanja za kratkoročne najmove i najmove stavki male vrijednosti.

MSFI 16 zamjenjuje postojeće smjernice o najmu, uključujući MRS 17 Najmovi, IFRIC 4 Utvrđivanje sadržava li sporazum najam, SIC-15 Operativni najmovi – Poticaji i SIC-27 Procjena sadržaja transakcija koje uključuju pravni oblik najma.

Grupa je primijenila pojednostavljeni pristup na dan 1. siječnja 2019. te buduća minimalna plaćanja najma Grupe po neopozivim operativnim najmovima u iznosu od 2.258 tisuća kuna, na diskontiranoj osnovi, priznala kao obveze po najmu te u istom iznosu imovinu s pravom korištenja.

Ova imovina iskazana je u bilješci 23. Ostala imovina, a obveze po osnovi najмова iskazane su u bilješci 28. Ostale obveze, zbog nematerijalnog iznosa.

4.1.2. Promjena računovodstvene procjene za Nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalnu imovinu

Grupa je od 1. siječnja 2019. izmijenila računovodstvene procjene kojima se mijenjaju stope amortizacije u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit.

Utjecaj izmijenjenih stopa amortizacije na godišnjoj razini iznosi 1.113 tisuća kuna.

Usporedni pregled korisnog vijeka trajanja i stopa amortizacija u 2019. i 2018. godini:

	2019.		2018.	
	Korisni vijek trajanja izražen u godinama	Godišnje stope amortizacije	Korisni vijek trajanja izražen u godinama	Godišnje stope amortizacije
Građevinski objekti	20	5%	33	3,03%
Računala	2	50%	3	33,3%
Namještaj i oprema	4	25%	5 - 8	20%; 12,5%
Motorna vozila	5	20%	3	33,3%
Ostala nespomenuta imovina i ulaganja	10	10%	5	20%
Nematerijalna imovina	4	25%	3 - 5	33,3%; 20%

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene pri sastavljanju ovih financijskih izvještaja sažete su u nastavku.

Osim izmjena navedenih u bilješki 4.1., Grupa je dosljedno primjenjivala sljedeće računovodstvene politike na sva razdoblja iskazana u ovim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

A. Osnova za konsolidaciju

Ovisna društva

Ovisna društva su društva pod kontrolom Grupe. Grupa "kontrolira" subjekt ako je izložena ili ima prava na varijabilne povrate iz svog sudjelovanja u subjektu i ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Grupa ponovno procjenjuje ima li kontrolu ako postoje promjene u jednom ili više elemenata kontrole. To uključuje okolnosti u kojima zaštitna prava koja se drže (npr. ona koja proizlaze iz kreditnog odnosa) postaju bitna i dovode do toga da Grupa ima vlast nad subjektom u koji ulaže.

Financijski izvještaji ovisnih društava uključeni su u konsolidirane financijske izvještaje od datuma početka kontrole do datuma prestanka kontrole.

Nekontrolirajući udjeli

Nekontrolirajući udjeli mjere se prema njihovom proporcionalnom udjelu u utvrdivoj neto imovini stečenog društva na datum stjecanja.

Promjene vlasničkog udjela Grupe u ovisnom društvu koje nemaju za posljedicu gubitak kontrole obračunavaju se kao transakcije vlasničkim kapitalom.

Gubitak kontrole

Kada Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvima, prestaje priznavati imovinu i obveze ovisnog društva te sve povezane nekontrolirajuće udjele i ostale sastavne dijelove kapitala.

Dobici ili gubici koji su rezultat navedenoga priznaju se u dobit ili gubitak. Pri gubitku kontrole, bilo koji udio zadržan u bivšem ovisnom društvu mjeri se po fer vrijednosti.

Transakcije eliminirane prilikom konsolidacije

Stanja i transakcije unutar grupe te svi nerealizirani prihodi i rashodi koji proizlaze iz transakcija unutar grupe eliminiraju se prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Nerealizirani gubici se eliminiraju na isti način kao i nerealizirani dobiti, ali samo u onoj mjeri u kojoj nema dokaza o umanjenju vrijednosti.

Pridružena društva

Pridružena društva su društva u kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Ulaganja u pridružena društva iskazuju se primjenom metode udjela u konsolidiranim financijskim izvještajima i početno se priznaju po trošku stjecanja. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju goodwill (umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti) utvrđen pri stjecanju. U odvojenim financijskim izvještajima Banke ulaganja u pridružena društva iskazuju se po trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti.

Udio Grupe u dobitima ili gubicima pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u računu dobiti i gubitka, a njezin udio u njihovim rezervama nakon stjecanja priznaje se u rezervama. Kumulativna kretanja nakon stjecanja usklađuju se s knjigovodstvenom vrijednošću ulaganja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

A. Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Pridružena društva (nastavak)

Kada je udio Grupe u gubicima nekog pridruženog društva jednak ili veći od udjela u tom društvu, uključujući i sva ostala neosigurana potraživanja, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako je pretrpjela obveze ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva.

Dividende primljene od pridruženih društava tretiraju se kao smanjenje ulaganja u pridruženo društvo u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju Grupe i kao prihod od dividendi u odvojenom računu dobiti i gubitka Banke.

Nerealizirani dobiti od transakcija između Grupe i njezinih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici se također eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju prenesene imovine. Računovodstvene politike pridruženih društava izmijenjene su prema potrebi kako bi se osigurala usklađenost s politikama koje je usvojila Grupa.

B. Transakcije u inozemnim valutama i uz valutnu klauzulu

Sredstva i izvori sredstava izraženi u inozemnim sredstvima plaćanja preračunavaju se u kunsku protuvrijednost po tečaju Hrvatske narodne banke važećem na izvještajni dan ili po ugovornom tečaju. Prihodi i rashodi u inozemnim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju knjiže se u dobit ili gubitak.

Banka posjeduje imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je jednosmjernom valutnom klauzulom vezana za inozemnu valutu. Zahvaljujući toj klauzuli, Banka ima mogućnost revalorizacije imovine primjenom deviznog tečaja važećeg na dan dospijeca koji je povoljniji za Banku u usporedbi s tečajem koji je na snazi na dan nastanka imovine.

Tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja vlasničkih ulaganja za koja je izvršen odabir prikazivanja naknadnih promjena fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Iznosi priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koji proizlaze iz vlasničkih ulaganja ne prenose se u dobit ili gubitak, već se zadržavaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u trenutku prestanka priznavanja.

Valutni tečajevi osnovnih valuta koje je objavila Hrvatska narodna banka i koje su korištene u sastavljanju financijskih izvještaja na izvještajni datum su:

31. prosinca 2019.	1 EUR = 7,442580 kuna	1 USD = 6,649911 kuna
31. prosinca 2018.	1 EUR = 7,417575 kuna	1 USD = 6,469192 kuna

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

C. Prihodi i rashodi od kamata

Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke kroz očekivani vijek trajanja financijskih instrumenata na:

- bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine; ili
- amortizirani trošak financijskih obveza.

Prilikom izračunavanja efektivne kamatne stope za financijske instrumente koji nisu kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke („POCI“), Grupa procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete financijskog instrumenta, ali ne i očekivane kreditne gubitke. Za kupljenu ili stvorenu financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke, efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik izračunava se na temelju procijenjenih budućih tokova uključujući i očekivane kreditne gubitke.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje transakcijske troškove i naknade te plaćene ili primljene bodove koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju inkrementalne troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine ili financijske obveze.

Amortizirani trošak i bruto knjigovodstvena vrijednost

„Amortizirani trošak“ financijske imovine ili financijske obveze je iznos po kojem se financijska imovina ili financijska obveza mjeri pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju svih razlika između početnog iznosa i iznosa po dospelju primjenom metode efektivne kamatne stope, te usklađen za sve očekivane kreditne gubitke.

“Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine” je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađivanja za bilo koji očekivani kreditni gubitak.

Obračun prihoda i rashoda od kamata

Efektivna kamatna stopa financijske imovine ili financijske obveze izračunava se pri početnom priznavanju financijske imovine ili financijske obveze. Pri izračunu prihoda i rashoda od kamata, efektivna kamatna stopa primjenjuje se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine (kada imovina nije umanjena za kreditne gubitke) ili amortizirani trošak obveze. Efektivna kamatna stopa revidira se kao rezultat periodične procjene novčanih tokova instrumenata s promjenjivom kamatnom stopom kako bi se odrazila kretanja tržišnih kamatnih stopa.

Međutim, za financijsku imovinu koja je nakon početnog priznavanja umanjena za kreditne gubitke, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak financijske imovine. U slučaju smanjenja kreditnog rizika, izračun kamatnog prihoda se vraća na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

C. Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Za financijsku imovinu koja je bila kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak imovine. U slučaju smanjenja kreditnog rizika, izračun prihoda od kamata ne vraća se na bruto knjigovodstvenu vrijednost.

Za potrebe izračuna kamatnog prihoda za izloženosti raspoređene u 3. stupanj ili za imovinu klasificiranu kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, koristi se pojam vremenske vrijednosti novca (unwinding). Unwinding, tj. prihod od kamata za navedene izloženosti izračunava se nakon datuma prijenosa izloženosti u 3. stupanj ili nakon datuma klasifikacije imovine kao POCI imovine i evidentira se kao rezerviranja za financijski instrument uz istodobno smanjenje prihoda od kamata.

Naknade koje čine kamatni prihod, a koje se odnose na plasmane i koje se obračunavaju i naplaćuju prilikom odobravanja i plasmana kredita ili tijekom razdoblja trajanja ugovora o kreditu, razgraničavaju se i priznaju u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope tijekom razdoblja na koje se odnose.

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u dobiti i gubitku u razdoblju u kojemu su nastali. Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u dobiti i gubitku za sve kamatonosne instrumente po načelu obračunanih kamata primjenom efektivne kamatne stope kojom se procijenjena buduća plaćanja ili naplate diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili tijekom kraćeg razdoblja, kad je to primjereno. Prihod od kamata uključuje kupone zarađene od ulaganja u vrijednosnice s fiksnim prinosom.

Naknade koje čine kamatni prihod, zajedno s procijenjenim pripadajućim troškovima, odgađaju se te priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi za razdoblje trajanja kredita kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tijekom razdoblja trajanja kredita.

Kamata na kredite kod kojih postoji umanjeno vrijednosti i na ostalu financijsku imovinu se priznaje na osnovi stope korištene za svođenje budućih novčanih primitaka na njihovu sadašnju vrijednost te se iskazuje u dobiti ili gubitku.

D. Prihodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na financijsku imovinu ili financijsku obvezu uključuju se u efektivnu kamatnu stopu (vidi (C)). Ostali prihodi od naknada i provizija - prihodi od naknada za dane garancije i ostale usluge Grupe, zajedno s provizijama za upravljanje sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i naknadama za platni promet u zemlji i inozemstvu - priznaju se kada je obavljena povezana usluga. Ako se ne očekuje da će kreditna obveza rezultirati povlačenjem kredita, onda se pripadajuća naknada za neiskorištena sredstva priznaje pravocrtnom metodom tijekom obvezujućeg razdoblja.

Prihodi od naknada i provizija koji imaju karakter nekamatnih prihoda (naknade za upravljanje kreditima u ime i za račun drugih osoba, naknade za platni promet, ostale naknade nekamatnog tipa) priznaju se u dobit ili gubitak kada nastaju.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

E. Najmovi

Politika primjenjiva do 1. siječnja 2019.

Grupa kao najmoprimac - Financijski najmovi

Imovina koju Grupa drži u najmu koja prenosi na Grupu sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom, klasificira se kao financijski najam. Imovina u najmu početno se mjeri u iznosu koji je niži između fer vrijednosti i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Nakon početnog priznavanja, imovina se obračunava u skladu s računovodstvenom politikom primjenjivom na tu imovinu.

Minimalna plaćanja zakupnine koja se vrše temeljem financijskog najma raspodjeljuju se između financijskih rashoda i smanjenja neizmirenih obveza. Financijski trošak raspoređuje se na svako razdoblje tijekom trajanja najma kako bi se dobila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze.

Grupa kao najmoprimac - Operativni najmovi

Imovina koja se drži kao ostali najmovi klasificira se kao operativni najam i ne priznaje se u izvještaj o financijskom položaju Grupe.

Plaćanja po osnovi operativnih najмова priznaju se u dobit ili gubitak linearnom metodom tijekom trajanja najma. Primljeni poticaji za najam priznaju se kao sastavni dio ukupnog troška najma tijekom trajanja najma.

F. Porez na dobit

Matično društvo temeljem članka 9. Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit. Obveze za porez na dobit proizlaze isključivo iz aktivnosti drugih članica Grupe.

Porez na dobit obračunava se na oporezivu dobit za godinu i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u dobit ili gubitak, osim u mjeri u kojoj se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu, u kojem slučaju se priznaju u kapitalu. Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći porezne stope koje su stupile na snagu ili su bile na snazi na izvještajni datum te sve korekcije iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze. Odgođeni porez na dobit odražava privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođena porezna imovina i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će se te privremene razlike nadoknaditi ili namiriti na temelju poreznih stopa koje su stupile na snagu ili su bile na snazi na izvještajni datum.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje proizlaze iz načina na koji Grupa očekuje, na datum izvještavanja, povrat ili podmirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugotrajna imovina i / ili obveze u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatno da će biti raspoloživa dostatna oporeziva dobit za koju se može iskoristiti odgođena porezna imovina. Na svaki datum izvještaja o financijskom položaju, Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se samo ako su ispunjeni određeni kriteriji.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze

i. Priznavanje i početno mjerenje

Grupa početno priznaje kredite financijskim institucijama, kredite ostalim korisnicima, depozite i izdane dužničke vrijednosne papire na datum nastanka. Svi ostali financijski instrumenti (uključujući redovitu kupnju i prodaju financijske imovine) priznaju se na datum trgovanja, odnosno na datum na koji Grupa postaje strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina ili financijska obveza početno se mjeri po fer vrijednosti, koja se kod financijske imovine koja se naknadno ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uvećava za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine.

ii. Klasifikacija

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se klasificira kao mjerena po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak.

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako ispunjava oba sljedeća uvjeta i ne mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:

- financijska imovina je alocirana u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- ugovorni uvjeti financijske imovine nastaju na određene datume za novčane tijekove – SPPI test je zadovoljen.

Dužnički instrument mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit samo ako ispunjava oba sljedeća uvjeta i ne mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:

- imovina se drži unutar poslovnog modela čiji se cilj postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine nastaju na određene datume za novčane tijekove – SPPI test je zadovoljen.

Prilikom početnog priznavanja ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja, Grupa može neopozivo izabrati opciju iskazivanja promjena fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ovaj izbor se vrši na temelju ulaganja po investiciji.

Sva ostala financijska imovina klasificira se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Dodatno, pri početnom priznavanju, Grupa može neopozivo odlučiti da se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (financijska imovina koja na drugi način ispunjava zahtjeve za mjerenjem po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit) ako se time otklanja ili znatno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnome nastala.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

ii. Klasifikacija (nastavak)

Poslovni modeli

Grupa procjenjuje cilj poslovnog modela u kojem se imovina drži na razini portfelja jer to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem te pružaju informacije rukovodstvu.

Sva financijska imovina, osim ulaganja u vlasničke vrijednosne papire klasificirane u kategoriju ulaganja u pridružena društva i ovisna društva s više od 20% glasačke moći ili kontrolom, grupirana je u poslovne modele koji odražavaju način na koji Grupa upravlja skupinom financijske imovine radi ostvarenja određenog poslovnog cilja i generiranja novčanih tokova.

Poslovni modeli Grupe su:

- Poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova – objedinjava svu financijsku imovinu koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova tijekom vijeka trajanja financijskog instrumenta.
Poslovni model radi naplate prolazi SPPI test (engl. Solely payments of principal and interest – u nastavku SPPI test), a u taj model alocirana je sljedeća financijska imovina:
 - o novčana sredstva na transakcijskim računima,
 - o depoziti kod banaka,
 - o krediti i obrnuti repo plasmani,
 - o ostala potraživanja,Kreditni rizik je osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela.

- Poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine – objedinjava financijsku imovinu koja se drži s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje financijske imovine.
U poslovni model radi naplate i prodaje alocirana je sljedeća financijska imovina:
 - o dužnički vrijednosni papiri (prolazi SPPI test),
 - o vlasnički vrijednosni papiri (ne prolaze SPPI test),
 - o udjeli u investicijskim fondovima (ne prolaze SPPI test),Rizik likvidnosti je osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela.

- Poslovni model unutar kojeg se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (ne prolazi SPPI test) – objedinjuje svu financijsku imovinu koja se ne drži u okviru prethodno navedena dva poslovna modela.
Financijskom imovinom u ovom poslovnom modelu upravlja se s ciljem ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine i ostvarenjem kratkoročnog profita.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

iii. SPPI test

Za potrebe ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine prilikom početnog priznavanja. "Kamata" se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca i za kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice u određenom vremenskom razdoblju i za ostale osnovne kreditne rizike i troškove (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitnom maržom.

Test obilježja ugovorenih novčanih tokova s aspekta plaćanja samo glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice (engl. Solely payments of principal and interest – u nastavku SPPI test) jedan je od kriterija za klasifikaciju financijske imovine u pojedinu kategoriju mjerenja. SPPI test se provodi s ciljem utvrđivanja da li kamata na nepodmirenu glavicu odražava naknadu za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik i druge osnovne rizike posudbe, troškove kreditiranja i profitnu maržu.

Prilikom procjene zadovoljavaju li ugovoreni novčani tokovi SPPI test, Grupa razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vrijeme ili iznos ugovorenih novčanih tokova tako da ne bi ispunio taj uvjet. Prilikom procjene, Grupa razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi promijenili iznos i vrijeme novčanih tokova;
- značajke (karakteristike) financijske poluge;
- uvjete prijevremene otplate i produljenja roka otplate;
- uvjete koji ograničavaju pravo na novčane tokove Grupe od navedene imovine (npr. krediti bez prava na regres); i
- značajke koje mijenjaju razmatranje vremenske vrijednosti novca (npr. periodično resetiranje kamatnih stopa).

SPPI test se provodi:

- za svaku financijsku imovinu, alociranu u poslovni model čiji je cilj držanje financijske imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine, a na datum njenog inicijalnog priznavanja,
- za svaku financijsku imovinu u slučajevima u kojima je izvorna imovina značajno modificirana i zbog toga ponovno priznata kao nova imovina,
- kod uvođenja novih modela i/ili programa kreditiranja kako bi se unaprijed utvrdila prihvatljivost razmatranih uvjeta kreditiranja u odnosu na potrebu kasnijeg praćenja vrijednosti eventualne financijske imovine koja bi proizašla iz istih.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

iv. Reklasifikacija financijske imovine

U slučaju promjene poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom, reklasificirati će se sva financijska imovina na koju utječe reklasifikacija. Reklasifikacija će se obaviti prospektivno, od datuma reklasifikacije, odnosno od prvog dana idućeg obračunskog razdoblja, ne prepravljajući, pri tom, prethodno priznatu dobit, gubitke ni kamate.

v. Prestanak priznavanja

Financijska imovina

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine ili ako prenosi prava na primanje ugovornih novčanih tokova u transakciji u kojoj se prenose uglavnom svi rizici i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom ili u kojima Grupa ne prenosi niti zadržava uglavnom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te ne zadržava kontrolu nad financijskom imovinom.

Nakon prestanka priznavanja financijske imovine, razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine (ili knjigovodstvenog iznosa raspoređenog na dio imovine koja se prestala priznavati) i zbroja (i) primljene naknade za dio koji se prestaje priznavati (uključujući svu novo stečenu imovinu umanjenu za sve preuzete nove obveze) i (ii) kumulativnog dobitka ili gubitka koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, priznaje se u dobiti ili gubitku.

Od 1. siječnja 2018. svi kumulativni dobici/gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po vlasničkim vrijednosnim papirima vrednovanim po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ne priznaju se u dobit ili gubitak po prestanku priznavanja. Svaki udio u prenesenoj financijskoj imovini koja ispunjava uvjete za prestanak priznavanja koji je stvorila ili zadržala Grupa, priznaje se kao zasebna imovina ili obveze.

Financijske obveze

Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza podmirena, otkazana ili istekla.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

vi. Modifikacija financijske imovine

Modifikacija financijske imovine je svaka izmjena ugovornih odredbi koja rezultira izmjenom ugovorenih novčanih tokova. U slučaju kada modifikacija nije značajna, izmjena ugovornih odredbi ne dovodi do prestanka priznavanja te financijske imovine, već se utvrđuje nova bruto knjigovodstvena vrijednost kao sadašnja vrijednost modificiranih ugovornih novčanih tokova diskontiranih izvornom EKS.

Pri tome se razlika između izvorne bruto knjigovodstvene vrijednosti prije modifikacije i bruto knjigovodstvene vrijednosti utvrđene temeljem modificiranih novčanih tokova nakon modifikacije priznaje u izvještaju o dobiti i gubitku kao modifikacijski dobitak ili gubitak.

U slučaju kada je modifikacija financijske imovine značajna, financijska imovina se prije modifikacije prestaje priznavati te se modificirana financijska imovina ponovno priznaje kao „nova“ financijska imovina i utvrđuje se nova EKS. Datumom početnog priznavanja smatra se datum izmjene ugovornih odredbi.

Umanjenje vrijednosti na ponovno priznatu financijsku imovinu priznaje se u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka u dvanaestomjesečnom razdoblju (1. stupanj) dok se ne ispune uvjeti za prelazak u 2. stupanj. Ukoliko se utvrdi da je modificirana financijska imovina pri početnom priznavanju umanjena za kreditne gubitke, u tom slučaju financijska imovina se priznaje kao kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina) te se utvrđuje EKS usklađena za kreditni rizik.

U svrhu odlučivanja je li modifikacija značajna ili beznačajna, provodi se kvantitativno ispitivanje kako bi se utvrdilo da li je prekoračen prag značajnosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost prije i nakon modifikacije se uspoređuju, a novi novčani tokovi diskontiraju se po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi. Kao prag značajnosti kvantitativnih modifikacija koje utječu na izmjenu novčanih tokova, utvrđuje se razlika u visini inicijalnog novčanog toka u odnosu na modificirani novčani tok u iznosu promjene od 10% inicijalnog novčanog toka.

vii. Kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina)

POCI imovina je financijska imovina kod koje pri početnom priznavanju postoje objektivni dokazi o umanjenju za kreditne gubitke, zato što je kreditni rizik stvorene, odnosno izdane imovine vrlo visok ili je, u slučaju kupnje, ista nabavljena s velikim diskontom.

Pri početnom priznavanju se očekivani kreditni gubici uključuju u fer vrijednost POCI imovine pa su rezervacije za umanjenje vrijednosti jednake nuli.

Na datum izvještavanja kao rezervacije za umanjenje vrijednosti POCI imovine priznaju se samo kumulativne promjene očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja do kojih dođe nakon početnog priznavanja POCI imovine.

Kod ove imovine se, za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti, uvijek priznaju očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja imovine. POCI imovina ostaje alocirana u 3. stupnju do prestanka priznavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

viii. Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena na datum mjerenja prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze Grupe u urednoj transakciji na glavnom, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima.

Osnovnu cijenu predstavlja izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Pri početnom priznavanju, kad je neka stavka financijske imovine stečena ili neka obveza preuzeta u razmjeni za tu stavku imovine, odnosno obvezu, transakcijska cijena je cijena plaćena za stjecanje predmetne stavke imovine, odnosno primljena za preuzimanje predmetne obveze (ulazna cijena).

Fer vrijednost imovine ili obveze je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine, odnosno plaćena za prijenos obveze (izlazna cijena).

Ako odredbe nekog MSFI-ja ili zakonske odredbe propisuju ili dopuštaju mjerenje neke stavke imovine ili obveze kod prvog knjiženja po fer vrijednosti i ako se u tome slučaju transakcijska cijena razlikuje od fer vrijednosti, Grupa tako nastale dobitke i gubitke uračunava u dobit i gubitak, osim ako nije propisano drugačije.

Pri utvrđivanju fer vrijednosti Grupa koristi što više relevantnih vidljivih ulaznih podataka, a što manje ulaznih podataka koji nisu vidljivi.

Grupa odabire ulazne podatke prema obilježjima stavke imovine ili obveze koje bi tržišni sudionici uzeli u obzir u transakciji predmetnom imovinom, odnosno obvezom.

Ako neka stavka imovine ili neka obveza mjerena po fer vrijednosti ima kupovnu cijenu i prodajnu cijenu (npr. ulazni podatak s dilerskog tržišta), za mjerenje fer vrijednosti koristi se cijena unutar raspona između kupovne i prodajne cijene koja najrepresentativnije odražava fer vrijednost.

Sukladno navedenom, knjigovodstveni iznosi novca i stanja na računu kod Hrvatske narodne banke općenito su približno iskazani po njihovim fer vrijednostima.

Procijenjena fer vrijednost depozita kod drugih banaka približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima, s obzirom da svi iznosi dopijevaju najkasnije do 90 dana.

Kredit i predujmovi bankama i ostalim klijentima su iskazani u neto vrijednosti, odnosno umanjeni za iznos rezerviranja radi umanjenja vrijednosti. Njihova procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontirani iznos procijenjenih očekivanih budućih priljeva novca. Prilikom sagledavanja fer vrijednosti uzima se u obzir i subvencionirana kamata koja je u diskontiranom iznosu prikazana kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama. Kod kredita nastalih u kunama koji su jednosmjernom valutnom klauzulom vezani uz stranu valutu, pri procjeni fer vrijednosti ove opcije primjenjuje se postupak opisan pod „Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu“.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

viii. Mjerenje fer vrijednosti (nastavak)

Tržišne cijene za dugoročne kredite koje je Grupa primila nisu dostupne te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom važećih kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju za nove kredite sa sličnim uvjetima i preostalim dospijećem.

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a prezentira se korištenjem ulaznih podataka 2. razine u vidu tržišno potkrijepljenih podataka vidljivih na Bloomberg servisu, korištenjem „Bloomberg Generic prices“ (BGN) mid cijene te je na dan 31. prosinca 2019. iskazana u bilješci 26.

BGN ili „Bloomberg Generic prices“ predstavlja jednostavni prosjek cijena uključujući indikativne i izvršne cijene. „Mid“ cijena predstavlja prosjek kotirane „ask“ i „bid“ cijene.

Grupa vodi računa o prezentiranju hijerarhije fer vrijednosti koja se sastoji od tri razine podataka koji ulaze u tehnike vrednovanja na način kako slijedi:

	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Definicija ulaznih podataka:	Kotirane (neusklađene) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu, odnosno identične obveze i koje su dostupne na datum mjerenja.	Ulazni podaci, osim kotiranih iz 1. razine koje su, bilo izravno, bilo neizravno, vidljive za predmetnu imovinu, odnosno obvezu.	Ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi, odnosno koji su izvedeni iz tržišnih podataka.

Grupa iskazuje prijenose između razina fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja tijekom kojeg se promjena dogodila.

Usporedba fer i knjigovodstvene vrijednosti financijskih instrumenata koji se ne vode po fer vrijednosti prikazana je u bilješci 35.1.2.

ix. Umanjenje vrijednosti

Umanjenje vrijednosti financijske imovine priznaje se po modelu očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku i imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Umanjenje vrijednosti provodi se tijekom obračunskih razdoblja i krajem godine na dan bilance, a efekti umanjenja vrijednosti iskazuju se po svakom plasmanu pojedinačno u izvještaju o financijskom položaju, ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i izvještaju o dobiti i gubitku.

Umanjenje vrijednosti se provodi primjenom općeg i pojednostavljenog pristupa.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

ix. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Prema **općem pristupu** umanjenja vrijednosti, financijska imovina se pri inicijalnom priznavanju alocira u:

- 1. stupanj – financijska imovina bez značajno povećanog kreditnog rizika ili
- POCI imovinu kao financijsku imovinu koja je kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, koja se alocira u 3. stupanj.

Na sljedeće izvještajne datume sva financijska imovina, koja nije priznata kao POCI imovina, alocira se prema utvrđenom značajnom porastu kreditnog rizika i kriterijima kreditnog umanjenja u tri stupnja:

1. stupanj – u ovaj stupanj se raspoređuju financijski instrumenti klijenata niskog kreditnog rizika, a to su:
 - o financijski instrumenti klijenta s investicijskim rejtingom vanjskih kreditnih rejting agencija
 - o izloženosti prema Republici Hrvatskoj i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, HNB-u, Europskoj investicijskoj banci ili ostalim razvojnim bankama.

Financijski instrumenti klijenta ne smatraju se instrumentima niskog kreditnog rizika samo zbog vrijednosti instrumenata osiguranja.

Za financijske instrumente klijenata alociranih u ovaj stupanj, umanjenja vrijednosti se izračunavaju na skupnoj osnovi u visini dvanaestomjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka.

2. stupanj - u ovaj stupanj se raspoređuju financijski instrumenti klijenata značajnog porasta kreditnog rizika ili se individualno značajni klijent nalazi na Listi za pojačano praćenje (eng. watch list).

Za detaljnije objašnjenje molimo pogledati bilješku 36. Upravljanje rizicima.

Za financijske instrumente klijenata u 2. stupnju, rezervacije za umanjenje vrijednosti se izračunavaju na skupnoj osnovi u visini cijeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka.

3. stupanj – financijski instrumenti klijenta u statusu neispunjenja obveza (eng. default) – obuhvaća klijente kod kojih postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijskog instrumenta te kupljenu ili stvorenu kreditno umanjenu financijsku imovinu – POCI.

Financijska imovina koja je priznata kao POCI imovina ostaje alocirana u 3. stupnju do prestanka priznavanja.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka na skupnoj osnovi koristi se za klijente u 1. i 2. stupnju te za klijente u 3. stupnju koji pripadaju portfelju malih kredita (bruto iznos izloženosti jednak ili manji od 1.500 tisuća kuna), dok se individualna procjena obavlja za financijske instrumente klijenata u statusu neispunjenja obveza i za POCI imovinu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

ix. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Pri mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka na skupnoj osnovi HBOR je definirao sljedeće homogene skupine na temelju zajedničkih karakteristika kreditnog rizika:

- financijske institucije,
- središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava,
- izravni korisnici – veliki,
- izravni korisnici – mali i srednji,
- izravni korisnici – mikro,
- izravni korisnici – stanovništvo,
- ostalo.

Za skupinu središnje države i lokalne i područne (regionalne) samouprave kod izračuna očekivanih kreditnih gubitaka – PD-jeva (eng. probability of default) korišten je rejting vanjskih kreditnih rejting agencija za RH prema ocjeni rejting agencije S&P te javno dostupni izvještaji kreditnih rejting agencija o povijesnim stopama statusa neispunjenja obveza (defaulta).

Procjena kreditnih gubitaka financijskih institucija obavlja se temeljem mapiranja rejtinga HBOR-a sa PD-jevima rejting agencije S&P, pri čemu je rejting Zagrebačke banke i PD Zagrebačke banke sidro (benchmark), obzirom da ta banka ima utvrđen rejting.

Za skupine izravnih kredita (veliki, mali i srednji, mikro, stanovništvo) i ostalo kod modeliranja PD-jeva korišten je pristup temeljen na migracijskim matricama – kretanje izloženosti između sljedećih rizičnih skupina:

- od 0 do 30 dana kašnjenja – 1. stupanj,
- od 31 do 90 dana kašnjenja – 2. stupanj,
- više od 90 dana kašnjenja i restrukturiranje – događaj statusa neispunjenja obveza - default.

Kreditni gubitak je razlika između svih ugovorenih novčanih tokova i svih novčanih tokova koji se očekuju od dužnika, diskontiranih na sadašnju vrijednost primjenom izvorne efektivne kamatne stope, ili, u slučaju POCl imovine, primjenom EKS usklađene za kreditni rizik.

Za financijsku imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku, umanjenje vrijednosti priznaje se kao trošak u izvještaju o dobiti i gubitku, a rezervacije za umanjenje vrijednosti umanjuju knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju. Rezervacije za umanjenje vrijednosti smanjuju se ili ukidaju u slučaju smanjenja očekivanih kreditnih gubitaka ili zbog naplate potraživanja u izvještaju o financijskom položaju i istovremeno se priznaju kao prihod od ukidanja rezervacija ili prihod po naplati u dobiti ili gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

ix. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Umanjenje financijske imovine klasificirane kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit obračunava se primjenom modela očekivanih kreditnih gubitaka na način da se rezervacije za umanjeње vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka te u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i sukladno tome ne umanjuju knjigovodstveni iznos ove financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju.

Dobit ili gubitak nastao promjenom fer vrijednosti ove financijske imovine priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a dobit ili gubitak od tečajnih razlika priznaje se u izvještaju o dobiti i gubitku.

Akumulirana dobit/gubitak priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz vlasničkog kapitala u račun dobiti i gubitka pri prestanku priznavanja imovine i predstavljaju reklasifikacijsko usklađenje, osim za vlasničke vrijednosnice klasificirane unutar financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kod kojih se rezerve priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti nikada neće prenijeti u račun dobiti i gubitka.

Financijska imovina koja je klasificirana kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak početno i naknadno se mjeri po utvrđenoj fer vrijednosti i ne podliježe umanjeњу vrijednosti, već se fer vrijednost imovine utvrđuje sukladno internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata, do prestanka priznavanja financijskog instrumenta.

Smanjenje ili povećanje fer vrijednosti ove financijske imovine evidentira se povećanjem ili smanjenjem njihove knjigovodstvene vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju, a dobiti ili gubici nastali promjenom fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Pojednostavljeni pristup umanjeња vrijednosti može se primijeniti samo na potraživanja od kupaca ili ugovornu imovinu i potraživanja na temelju najma, te ostale nekamatne naknade i ovo umanjeње vrijednosti uvijek odgovara iznosu očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta.

Pri inicijalnom priznavanju financijska imovina se alocira u 2. stupanj (sva financijska imovina koja nije kreditno umanjena pri inicijalnom priznavanju) ili 3. stupanj (sva POCl imovina).

Na sljedeće izvještajne datume sva financijska imovina, koja nije priznata kao POCl imovina, alocira se isključivo prema kriterijima kreditnog umanjeња u 2. i 3. stupanj.

Financijska imovina koja je priznata kao POCl imovina ostaje alocirana u 3. stupnju do prestanka priznavanja.

Detalji vezani uz metodologiju su navedeni u sklopu bilješke 34. Upravljanje rizicima.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina - kategorije

Financijsku imovinu Grupe čine:

- novčana sredstva na transakcijskim računima,
- depoziti kod banaka,
- krediti,
- dužnički vrijednosni papiri,
- vlasnički vrijednosni papiri,
- udjeli u investicijskim fondovima,
- derivatna financijska imovina i
- ostala potraživanja.

Novčana sredstva na transakcijskim računima

Novčana sredstva na transakcijskim računima alocirani su u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova, te prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata prolaze SPPI test.

Sukladno navedenom, novčana sredstva na transakcijskim računima klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

U slučaju identificiranih očekivanih kreditnih gubitaka novčanih sredstava na transakcijskim računima kod domaćih banaka i u inozemstvu, provodi se umanjenje vrijednosti, ali se očekivani kreditni gubici ne diskontiraju na sadašnju vrijednost u skladu sa kratkoročnim karakterom ove financijske imovine.

Depoziti kod banaka

Depoziti kod banaka alocirani su u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova, te prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata prolaze SPPI test.

Sukladno navedenom, depoziti kod banaka klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

Umanjenje vrijednosti utvrđuje se u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka, ali se u slučaju kratkoročnih depozita ne diskontira na sadašnju vrijednost u skladu sa njihovim kratkoročnim karakterom.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Kredit

Kredit su alocirani u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova. Kredit koji prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata prolaze SPPI test, klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku. Kredit koji prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata ne prolaze SPPI test, klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Umanjenje vrijednosti kredita koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku utvrđuje se u visini očekivanih kreditnih gubitaka primjenjujući opći pristup umanjenja vrijednosti (vidi G.ix. Umanjenje vrijednosti).

Potraživanja po kreditima temelje se na ugovoru. Svaka izmjena ugovornih odredbi koja mijenja ugovorene novčane tokove od kredita smatra se modifikacijom kredita (vidi G.vi. Modifikacija financijske imovine).

Kupljeni ili dani krediti za koje je pri inicijalnom priznavanju utvrđeno postojanje očekivanih kreditnih gubitaka smatraju se POCI imovinom (vidi G.vii. Kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina)).

Kamatni prihod od naknada priznaje se u dobiti ili gubitku metodom efektivne kamatne stope gdje god je to primjenjivo. U slučaju da zaduženje naknade koja je inkrementalni trošak kredita nastupi prije prvog korištenja kredita, prihod od naknade priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenski proporcionalnoj osnovi (tzv. linearna metoda) do utvrđenja efektivne kamatne stope. Od trenutka utvrđenja efektivne kamatne stope do kraja vijeka trajanja kredita, na priznavanje kamatnog prihoda u računu dobiti i gubitka primjenjuje se metoda efektivne kamatne stope na neamortizirani iznos naknade.

Kredit koji su klasificirani u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ne podliježu umanjenju vrijednosti već se i na početno i naknadno vrednovanje primjenjuju odredbe opisane u točki G.x. "Udjeli u investicijskim fondovima".

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Dužnički vrijednosni papiri

HBOR ulaže dio sredstava rezervi likvidnosti u dužničke vrijednosne papire sukladno uvjetima propisanim internim aktima banke koji uređuju investicijsku politiku HBOR-a. Zbog razvojne uloge HBOR-a određene Zakonom o HBOR-u, očuvanja kapitala i svođenja rizika koji su proizašli iz obavljanja djelatnosti utvrđenih Zakonom o HBOR-u na najmanju mjeru, Banka se ne bavi stjecanjem vrijednosnih papira i ulaganja radi kratkoročnog stjecanja dobitka/gubitka od aktivnosti trgovanja, već u svrhu održavanja kratkoročne rezerve likvidnosti i upravljanja kratkoročnom likvidnošću.

Dužničke vrijednosne papire čine obveznice i instrumenti tržišta novca – trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi.

Dužnički vrijednosni papiri alocirani su u poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine, prolaze SPPI test te se klasificiraju u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dužnički vrijednosni papiri iskazuju u izvanbilančnoj evidenciji na datum trgovanja po nominalnoj vrijednosti, a na datum namire priznaju se u izvještaju o financijskom položaju po fer vrijednosti koja uključuje transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju financijske imovine.

Stečena kamata se priznaje kao potraživanje po kamatama na datum namire i ne predstavlja prihod HBOR-a.

Kamate obračunane na nominalnu vrijednost dužničkih vrijednosnih papira proporcionalne su kamatnoj stopi i vremenu dospjeća, i priznaju se kao prihod od kamata u računu dobiti i gubitka metodom efektivne kamatne stope.

Amortizacija početno priznate premije ili diskonta te transakcijskih troškova kod kupnje dužničkih vrijednosnih papira, priznaje se u računu dobiti i gubitka kao povećanje ili smanjenje kamatnog prihoda, metodom efektivne kamatne stope.

Dužnički vrijednosni papiri evaluiraju se na datum bilance na fer vrijednost koja se utvrđuje na način propisan internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata (Metodologija vrednovanja financijskih instrumenata). Dobit ili gubitak nastao uslijed promjene fer vrijednosti ove financijske imovine priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a dobit ili gubitak od tečajnih razlika priznaje se u računu dobiti ili gubitka.

Ako se financijska imovina prestane priznavati, kumulativna dobit ili gubitak priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz vlasničkog kapitala u račun dobiti i gubitka i predstavljanju reklasifikacijsko usklađenje.

Umanjenje vrijednosti utvrđuje se u visini očekivanih kreditnih gubitaka (vidi G.ix. Umanjenje vrijednosti – opći pristup).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Vlasnički vrijednosni papiri

Računovodstveni tretman ulaganja u obične ili povlaštene dionice ili poslovne udjele ovisi o stupnju kontrole i utjecaju HBOR-a nad poslovanjem i poslovnim politikama u trgovačkom društvu i vrsti ulaganja.

Ulaganja se razvrstavaju kao:

- 1) ulaganja bez značajnog utjecaja - udjel u vlasništvu ispod 20 %,
- 2) ulaganja u pridružena društva - značajni utjecaj,
- 3) ulaganja u ovisna društva - kontrolni utjecaj.

Pri pripremi odvojenih financijskih izvještaja ulaganja u pridružena i ovisna društva iskazuju se ili:

- 1) po trošku ulaganja,
- 2) sukladno MSFI-ju 9,
- 3) primjenom metode udjela.

Za svaku kategoriju ulaganja primjenjuje se isti računovodstveni tretman.

U slučajevima kada se ulaganja u ovisna i pridružena društva koja se iskazuju po trošku ulaganja ili primjenom metode udjela klasificiraju kao ulaganja namijenjena prodaji ili distribuciji iskazuje se sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja“.

U tim okolnostima ne mijenja se mjerenje ulaganja obračunatih sukladno MSFI-ju 9.

Ulaganja bez značajnog utjecaja - udjel u vlasništvu ispod 20 %

Vlasnički vrijednosni papiri alocirani su u poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja financijske imovine, te prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata ne prolaze SPPI test. Sukladno navedenom, vlasnički vrijednosni papiri klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak te se početno i naknadno mjeri po fer vrijednosti.

Na dio vlasničkih vrijednosnih papira se primjenjuje opcija fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a to su dionice društava S.W.I.F.T. i Europskog investicijskog fonda zbog trajne namjere držanja tih dionica u portfelju HBOR-a. Opcija fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit predstavlja način naknadnog mjerenja u kojem se sve promjene fer vrijednosti priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne u dobiti ili gubitku. Ovo je neopoziva opcija i svi vlasnički instrumenti ostaju klasificirani u ovaj model naknadnog vrednovanja do prestanka priznavanja.

Dobici ili gubici nastali uslijed promjene tečaja stranih valuta, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Iznosi priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne prenose se u dobit ili gubitak, već se u trenutku prestanka priznavanja zadržavaju unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Vlasnički vrijednosni papiri (nastavak)

Ulaganja bez značajnog utjecaja - udjel u vlasništvu ispod 20 % (nastavak)

Prihod od dividende po vlasničkim vrijednosnim papirima priznaje se temeljem odluke o isplati i u razdoblju u kojem je donesena, koju je donijela skupština ili drugo nadležno tijelo, ako je razumno da će se dividenda i naplatiti.

Ako je naplata neizvjesna, prihod će se priznati tek u trenutku naplate.

Dividenda se priznaje u dobiti ili gubitku za sve vlasničke instrumente neovisno da li su klasificirani kao instrumenti koji se naknadno mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili kao instrumenti koji se naknadno mjere po opciji fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Ulaganja u pridružena društva - značajan utjecaj (iznad 20%)

Ulaganja kod kojih HBOR ima iznad 20 % glasačkih prava i koja su pod značajnim utjecajem HBOR-a smatraju se ulaganjima u pridružena društva (vidi A. Pridružena društva).

Ulaganja u ovisna društva – ostvarivanje kontrole (vidi A. Ovisna društva)

Udjeli u investicijskim fondovima

Udjeli u investicijskim fondovima odnose se na udjele u novčanim ili obvezničkim UCITS otvorenim investicijskim fondovima i udjele u PE/VC alternativnim investicijskim fondovima rizičnog kapitala.

Udjeli u investicijskim fondovima prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata, ne prolaze SPPI test. Sukladno navedenom, klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima utvrđuje sukladno internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata (Metodologija vrednovanja financijskih instrumenata) do prestanka priznavanja financijskog instrumenta, a u poslovnima knjigama priznaje se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Derivatna financijska imovina

Derivatna financijska imovina odnosi se na FX Forward i FX Swap instrumente ugovorene za potrebe upravljanja valutnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Derivatna financijska imovina alocirana je u poslovni model unutar kojeg se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak.

Na datum ugovora na računima izvanbilančne evidencije početno se iskazuje ugovorena vrijednost derivatnih financijskih instrumenata, uz istovremeno priznavanje promjene fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju i dobiti ili gubitku od promjene fer vrijednosti u dobiti i gubitku sve do prestanka priznavanja.

Fer vrijednost derivatne financijske imovine utvrđuje se kao sadašnja vrijednost svih budućih novčanih tokova koja se utvrđuje metodologijom propisanom internim aktima koji uređuju metode vrednovanja financijskih instrumenata (Metodologija vrednovanja financijskih instrumenata).

Ostala potraživanja

Ostala potraživanja uključuju dospjela i nedospjela potraživanja po obračunatim nekamatnim prihodima s temelja provizija i naknada te ostala potraživanja koja nisu uključena u ostale pozicije: dani predujmovi za kratkotrajnu imovinu dobavljačima, potraživanja od kupaca, pojedine preplate i sredstva u obračunu.

Potraživanjima po osnovi naknada koja imaju karakter nekamatnih prihoda smatraju se naknade za izdane garancije, naknade za upravljanje zajmovima u ime i za račun drugih osoba, naknade za obavljanje usluga platnog prometa, ostale naknade koje imaju nekamatni karakter.

Ostala potraživanja dospijevaju u roku od godine dana i kraće te se smatraju kratkoročnim potraživanjima koja se priznaju u izvještaju o financijskom položaju kao nedospjelo potraživanje ili na dan dospijeca po načelu fakturirane realizacije.

Ostala potraživanja alocirana su u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova te, prema uvjetima u Metodologiji za klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata, prolaze SPPI test. Sukladno navedenom, ostala potraživanja klasificiraju se u imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja utvrđuje se u visini očekivanih kreditnih gubitaka, ali se ne diskontira na sadašnju vrijednost u skladu sa kratkoročnim karakterom ove financijske imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

G. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

x. Financijska imovina – kategorije (nastavak)

Ostala potraživanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti provodi se primjenom pojednostavljenog pristupa umanjenja vrijednosti (vidi G.ix. Umanjenje vrijednosti – pojednostavljeni pristup).

Na dospjela nenaplaćena potraživanja po ostalim potraživanjima obračunava se ugovorena zatezna kamata, a u slučaju da ista nije ugovorena, obračunava se zakonska zatezna kamata.

H. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Kupljeni softver koji je sastavni dio funkcionalnosti povezane opreme kapitalizira se kao dio te opreme.

Ako značajni dijelovi nekretnina ili opreme imaju različiti korisni vijek trajanja, tada se iskazuju kao zasebne stavke (glavne komponente) nekretnina i opreme.

Svaki dobitak ili gubitak od prodaje nekretnina i opreme priznaje se u okviru ostalih prihoda u dobiti ili gubitku. Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će nastati buduće ekonomske koristi od rashoda za Grupu. Tekući popravci i održavanje se priznaju kao trošak u trenutku nastanka.

Amortizacija se obračunava tako da se trošak nabave nekretnina i opreme umanjuje za procijenjenu rezidualnu vrijednost primjenom linearne metode tijekom njihovog procijenjenog korisnog vijeka trajanja i priznaje se u dobiti ili gubitak.

Zemljište se ne amortizira.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

H. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Politika primijenjena od 1. siječnja 2019.

Grupa je od 1. siječnja 2019. izmijenila Računovodstvene politike kojima se mijenjaju stope amortizacije u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit.

Utjecaj izmijenjenih stopa amortizacije na godišnjoj razini iznosi 1.113 tisuća kuna.

Usporedni pregled korisnog vijeka trajanja i stopa amortizacija u 2019. i 2018. godini dan je u bilješci 4.1.2.

Metode amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti pregledavaju se na svaki datum izvještavanja i po potrebi usklađuju.

I. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine koje Grupa drži radi ostvarivanja zarade od najamnine ili zbog povećanja tržišne vrijednosti početno se mjeri po trošku nabave, a naknadno umanjuje za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Naknadni troškovi zamjene dijela postojećeg sredstva priznaju se u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u nekretnine u trenutku nastanka troška, kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tom stavkom pritijecati u Grupi i trošak stavke može se pouzdano izmjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem su nastali.

Zemljište se ne amortizira. Amortizacija se obračunava na ostala ulaganja u nekretnine po linearnoj metodi po propisanim stopama kako bi se trošak imovine otpisao tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine.

Procijenjeni vijek trajanja imovine izražen u godinama je kako slijedi:

	2019.	2018.
	godine	godine
Najam nekretnine	20 ²	33

² *Politika primijenjena od 1. siječnja 2019. kao što je opisano u bilješci H.*

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I. Ulaganja u nekretnine (nastavak)

Preostala vrijednost, metode amortizacije i procijenjeni vijek uporabe periodički se pregledavaju i usklađuju, ako je potrebno, na svaki datum izvještavanja o financijskom položaju. Ako se utvrdi da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od procijenjenog nadoknadivog iznosa, odmah se otpisuje do nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici od otuđenja procjenjuju se usporedbom prihoda od prodaje s knjigovodstvenim iznosom i evidentiraju se u sveobuhvatnoj dobiti.

Ulaganja u nekretnine iskazana su u bilješci 23. Ostala imovina zbog nematerijalnog iznosa.

J. Preuzeta imovina

Preuzeta imovina obuhvaća nekretnine, postrojenja i opremu koju je Grupa preuzela u zamjenu za nenaplaćena potraživanja. Grupa očekuje da će tako preuzeta imovina biti nadoknađena prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem.

Grupa vrednuje ovu imovinu po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti (utvrđenoj od strane neovisnog procjenitelja) umanjenoj za procijenjene očekivane troškove otuđenja, ovisno što je niže.

Amortizacija navedene imovine se ne obračunava.

Grupa priznaje gubitak od umanjenja za bilo koji početni ili naknadni djelomični otpis ove imovine do fer vrijednosti umanjene za troškove otuđenja, i priznaje dobitak za bilo koje naknadno povećanje fer vrijednosti umanjenoj za troškove otuđenja imovine, do visine kumulativnog gubitka od umanjenja koji je bio priznat.

Rezervacije za umanjenje vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitku, kao dobiti/gubici nakon naknadnog mjerenja i prodaje preuzete imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

K. Depoziti, obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Izdani dužnički vrijednosni papiri i zaduženja su izvori financiranja Grupe.

Depoziti, obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire i obveze po kreditima početno se mjere po fer vrijednosti umanjenoj za dodatne izravne transakcijske troškove te se naknadno mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, osim ako Grupa ne odredi obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Financijske obveze se iskazuju u ugovorenoj valuti preračunatoj u kune po srednjem tečaju HNB-a, ugovornom tečaju ili po utvrđenoj svoti koja potječe iz poslovnih i financijskih transakcija temeljenih na dokumentaciji.

Kada Grupa proda financijsku imovinu i istovremeno zaključi ugovor o ponovnoj kupnji te imovine (ili slične imovine) po fiksnoj cijeni na budući datum (ugovor o prodaji i ponovnoj kupnji), aranžman se obračunava kao zajmovi uzeti od financijskih institucija koji su osigurani instrumentima osiguranja, a predmetna imovina i nadalje se priznaje u financijskim izvještajima Grupe.

L. Državne potpore

Korisnicima koji ostvaruju pravo na subvenciju kamatne stope po Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a kamatna stopa je subvencionirana za cijelo vrijeme trajanja otplate kredita od strane Republike Hrvatske – Ministarstva financija.

Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

M. Preuzete obveze po kreditima

Grupa nema preuzetih obveza po kreditima koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Za ostale preuzete obveze po kreditima:

- od 1. siječnja 2018.: Grupa priznaje rezerviranja za gubitke;
- prije 1. siječnja 2018.: Grupa je priznala rezerviranja u skladu s MRS-om 37 ako se ugovor smatrao štetnim.

Obveze koje proizlaze iz obveza po preuzetim kreditima uključene su u rezerviranja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.2. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

N. Primanja zaposlenih

Grupa plaća doprinose u obvezne mirovinske planove na obveznoj, ugovornoj osnovi. Grupa nema daljnjih obveza plaćanja nakon uplate doprinosa. Doprinosi se priznaju kao rashodi za naknade zaposlenima kada dospijevaju.

Grupa priznaje rezerviranje za druge obveze prema zaposlenicima kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza. Nadalje, Grupa priznaje obvezu za akumulirane naknade za odsustvo s posla temeljem neiskorištenih dana godišnjeg odmora na datum financijskih izvještaja.

O. Izvještavanje po segmentima

Segment je prepoznatljiva komponenta Grupe koja se bavi ili pružanjem proizvoda ili usluga (poslovni segment), ili pružanjem proizvoda ili usluga unutar određenog gospodarskog okruženja (zemljopisnog segmenta), koji su podložni rizicima i koristima različitim od onih u drugim segmentima. Informacije o ograničenom segmentu prikazane su u odnosu na poslovne segmente Grupe. Primarni format poslovnih segmenata temelji se na Bančinoj strukturi menadžmenta i strukturi internog izvještavanja.

Grupa je identificirala tri glavna segmenta: bankarske aktivnosti, osiguravateljske aktivnosti i ostale aktivnosti.

Kako Grupa većinom posluje u Hrvatskoj ne postoje sekundarni (zemljopisni) segmenti.

P. Poslovi u ime i za račun trećih strana

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) te poslovnih banaka koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka.

Ti iznosi ne predstavljaju imovinu Banke te su isključeni iz Izvještaja o financijskom položaju i vode se odvojeno od poslovanja Banke.

Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka po tim poslovima ne snosi druge obveze i rizike. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu, dok određene programe vodi bez naknade (vidi bilješku 32.).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

4.3. Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja

Brojni novi standardi i dodaci standardima su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju nakon 1. siječnja 2019. i ranija primjena je dopuštena; međutim, Grupa ih nije ranije usvojila prilikom pripreme ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Ne očekuje se da će sljedeći izmijenjeni standardi imati značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje Grupe.

- Izmjene i dopune upućivanja na konceptualni okvir u MSFI standardima,
- Izmjene MSFI 3 Poslovna spajanja,
- MSFI 17 Ugovori o osiguranju.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

5. Prihodi od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2019.	Grupa	2019.	Banka
	000 kuna	2018.	000 kuna	2018.
		000 kuna		000 kuna
Javni sektor	95.596	98.383	94.279	97.008
Državna trgovačka društva	36.215	32.585	36.215	32.585
Strane pravne osobe	43.811	29.077	43.811	29.077
Domaća trgovačka društva	284.255	332.255	284.255	332.255
Domaće financijske institucije	155.724	203.566	155.724	203.566
Inozemne financijske institucije	601	476	601	476
Zatezne kamate	30.455	9.526	30.455	9.526
Ostalo	19.246	27.215	19.246	27.215
	665.903	733.083	664.586	731.708

Prihodi od kamata po vrstama plasmana:

	2019.	Grupa	2019.	Banka
	000 kuna	2018.	000 kuna	2018.
		000 kuna		000 kuna
Kamate po kreditima				
- financijskim institucijama	155.581	204.190	155.581	204.190
- ostalim korisnicima	478.965	495.078	478.965	495.078
	634.546	699.268	634.546	699.268
Plasmani u vrijednosne papire	30.591	33.325	29.274	31.951
- obveznice Republike Hrvatske	29.865	29.996	28.589	28.667
- obveznice trgovačkih društava	177	113	136	68
- trezorski zapisi Ministarstva financija	549	3.216	549	3.216
Depoziti	766	490	766	489
	665.903	733.083	664.586	731.708

Glavna razlika između prihoda od kamata i primljenog odnosno naplaćenog iznosa kamatnih prihoda (vidi izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na prihode s osnova subvencionirane kamatne stope čiji se tok novca bilježi u trenutku uplate. Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda (veza bilješka 28. Ostale obveze) i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Prihod od subvencionirane kamate u 2019. godini iznosi 48.956 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 70.011 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

6. Rashodi od kamata

Rashodi od kamata prema primateljima:

	Grupa		Banka	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Domaće financijske institucije	5.803	5.003	5.803	5.003
Inozemne financijske institucije	305.612	351.063	305.612	351.063
Ostalo	187	-	143	-
	311.602	356.066	311.558	356.066

Rashodi od kamata prema vrstama obveza:

	Grupa		Banka	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Obveze po kreditima	239.518	285.204	239.518	285.204
Dužnički vrijednosni papiri	70.598	70.449	70.598	70.449
Depoziti	1.299	413	1.299	413
Najmovi – kamatni troškovi na dugoročne ugovore	187	-	143	-
	311.602	356.066	311.558	356.066

Razlika između rashoda od kamata i plaćenih kamata (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na promjenu iznosa nedospjele kamate u odnosu na prethodnu godinu kao i na amortizaciju diskonta po izdanim dužničkim vrijednosnim papirima.

7. Neto prihodi od naknada i provizija

	Grupa		Banka	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Prihodi od naknada i provizija iz ugovora s kupcima:				
Upravljanje imovinom - po poslovima u ime i za račun	16.608	13.423	16.608	13.423
Po osnovi platnog prometa	261	271	261	271
Ostalo	4	12	4	12
Ukupne naknade i provizije iz ugovora s kupcima	16.873	13.706	16.873	13.706
Po izdanim garancijama	8.394	28.722	8.394	28.722
Prihodi od provizija po reosiguranju	2.985	2.555	-	-
Prihodi od naknada i provizija	28.252	44.983	25.267	42.428
Rashodi od naknada i provizija	(2.774)	(3.778)	(2.774)	(3.778)
Neto prihodi od naknada i provizija	25.478	41.205	22.493	38.650

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

	2019.	Grupa	2019.	Banka
	000 kuna	2018.	000 kuna	2018.
		000 kuna		000 kuna
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine nominirane u stranoj valuti:				
Novčana sredstva, računi i depoziti kod banaka	9.473	1.732	9.473	1.732
Kreditni financijskim institucijama i ostalim korisnicima	55.501	(159.219)	55.501	(159.219)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	188	(4)	188	-
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	3	(15)	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	689	(8.695)	653	(8.570)
Ostalo	1.483	1.170	1.484	1.170
	67.337	(165.031)	67.299	(164.887)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova obveza nominiranih u stranoj valuti:				
Obveze po depozitima	1.547	4.836	1.547	4.836
Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima	(71.212)	178.007	(71.212)	178.007
Ostalo	(574)	(1.483)	(579)	(1.397)
	(70.239)	181.360	(70.244)	181.446
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti	(2.902)	16.329	(2.945)	16.559
Dobitak/(gubitak) od financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	7.625	(7.086)	7.607	(7.020)
Realizirani dobitak/(gubitak) od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	479	(9)	81	(33)
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	5.202	9.234	4.743	9.506

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

9. Operativni troškovi

Operativni troškovi mogu se prikazati kako slijedi:

	2019.	Grupa	2019.	Banka
	000 kuna	2018.	000 kuna	2018.
		000 kuna		000 kuna
9. a) Troškovi osoblja	95.078	93.845	91.317	90.469
9. b) Amortizacija	8.517	6.329	8.164	6.284
9. c) Ostali troškovi	67.677	70.726	59.827	64.407
Od čega:				
<i>Troškovi administracije</i>	<i>20.772</i>	<i>20.892</i>	<i>20.267</i>	<i>20.376</i>
<i>Utrošeni materijal i usluge</i>	<i>28.933</i>	<i>30.165</i>	<i>27.652</i>	<i>28.541</i>
<i>Ostali rashodi</i>	<i>17.972</i>	<i>19.669</i>	<i>11.908</i>	<i>15.490</i>
	171.272	170.900	159.308	161.160

Utrošeni materijal i usluge sadržava troškove revizije, kako slijedi:

	2019.	Grupa	2019.	Banka
	000 kuna	2018.	000 kuna	2018.
		000 kuna		000 kuna
Revizijske usluge	741	540	563	366
Nerevizijske usluge (revizija podprojekta)	-	33	-	33
	741	573	563	399

Iskazani ostali rashodi Grupe sadrže promjene tehničkih pričuva:

	2019.	Grupa	2019.	Banka
	000 kuna	2018.	000 kuna	2018.
		000 kuna		000 kuna
Promjena pričuva za štete	55	(5.112)	-	-
Promjena pričuva za štete, udio reosiguranje	1.066	4.454	-	-
Troškovi osigurateljne djelatnosti	1.121	(658)	-	-

Pričuve šteta na dan 31. prosinca 2019. sastoje se od prijavljenih i neprijavljenih šteta u okvirnom omjeru 47:53. Na kraju 2019. godine, ukupne pričuve su niže u odnosu na kraj 2018. godine za 3%. Korištena je Bornhuetter-Ferguson metoda za bruto iznos pričuva za neprijavljene štete, a za prijavljene štete je uzet iznos sukladno stvarnim podacima o nastalim štetama. Udio reosiguranja određen je u skladu s važećim uvjetima ugovora o reosiguranju.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezerviranja za gubitke po plasmanima mogu se prikazati kako slijedi:

a) Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja financijskih instrumenata po MSFI-ju 9

	2019. 000 kuna	Grupa 2018. 000 kuna	2019. 000 kuna	Banka 2018. 000 kuna
Rezerviranja za gubitke po računima kod financijskih institucija	(1.190)	1.625	(1.177)	1.608
Rezerviranja za gubitke po depozitima kod drugih banaka	(112)	1.216	(112)	1.216
Rezerviranja za gubitke po kreditima financijskim institucijama	(58.486)	(13.149)	(58.486)	(13.149)
Rezerviranja za gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	(33.136)	(211.161)	(33.136)	(211.161)
Modifikacijski gubitak po kreditima banaka	6.462	3.021	6.462	3.021
Modifikacijski gubitak po kreditima ostalim korisnicima	39.551	5.543	39.551	5.543
POCI imovina – usklađenje fer vrijednosti kod inicialnog priznavanja	322.431	62.368	322.431	62.368
Rezerviranja za gubitke financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(3.401)	2.477	(3.186)	2.481
Rezerviranja za gubitke po dužničkim vrijednosnim papierima po amortiziranom trošku	(2)	-	-	-
Rezerviranja za gubitke po ostaloj imovini	1.561	20.915	1.584	20.814
Rezerviranja za gubitke po prezetim obvezama po kreditima	(47.722)	68.931	(47.722)	68.931
Rezerviranja za gubitke po garancijama	(156.368)	141.180	(156.368)	141.180
Ukupno	69.588	82.966	69.841	82.852

b) Ostala umanjenja vrijednosti i rezerviranja

	2019. 000 kuna	Grupa 2018. 000 kuna	2019. 000 kuna	Banka 2018. 000 kuna
Usklađenje vrijednosti preuzete imovine	780	(157)	780	(157)
Usklađenje vrijednosti iz prethodnih godina	482	-	482	-
Rezerviranja za ostale obveze	2.912	(16.918)	2.893	(16.789)
Ukupno	4.174	(17.075)	4.155	(16.946)
Sveukupno	73.762	65.891	73.996	65.906

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Porez na dobit

U skladu sa člankom 9. Zakona o HBOR-u, Banka nije obveznik poreza na dobit, te se porez na dobit Grupe odnosi na ovisna društva Banke.

	2019.	Grupa
	000 kuna	2018.
		000 kuna
Priznato u Računu dobiti i gubitka		
Tekući porez - priznato u Računu dobiti i gubitka	200	(26)
Porez na dobit	200	(26)
Usklađenje poreza na dobit		
Dobit prije oporezivanja	154.098	204.763
Dobit Banke koja nije obveznik poreza na dobit	(155.050)	(204.328)
Dobit prije oporezivanja obveznika poreza na dobit	(952)	435
Porez na dobit po stopi 18%	257	-
Porez na dobit po stopi 12%	(57)	(24)
Porezno nepriznati troškovi	-	(2)
Ukupan porez na dobit	200	(26)

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Novčana sredstva i računi kod banaka

	31. prosinca 2019. 000 kuna	Grupa 31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	Banka 31. prosinca 2018. 000 kuna
Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke	233.240	921.278	233.240	921.278
Blagajna	5	2	5	2
Devizni tekući računi - domaće banke	708	6.232	703	6.231
Devizni tekući računi - inozemne banke	649.833	18.129	648.018	15.211
Kunski tekući računi - domaće banke	1.104	444	-	-
	884.890	946.085	881.966	942.722
Rezerviranja za očekivane gubitke	(483)	(1.668)	(479)	(1.651)
	884.407	944.417	881.487	941.071

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

	31. prosinca 2019.				Grupa			Banka
	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	884.885	-	-	884.885	881.961	-	-	881.961
Rezerviranja	(483)	-	-	(483)	(479)	-	-	(479)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	884.402	-	-	884.402	881.482	-	-	881.482
	<hr/>							
	31. prosinca 2018.				Grupa			Banka
	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	946.083	-	-	946.083	942.720	-	-	942.720
Rezerviranja	(1.668)	-	-	(1.668)	(1.651)	-	-	(1.651)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	944.415	-	-	944.415	941.069	-	-	941.069

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Novčana sredstva i računi kod banaka (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po računima kod banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
	2019.	2018.	2019.	2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja	1.668	41	1.651	41
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po računima kod banaka	(1.190)	1.625	(1.177)	1.608
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>(1.190)</i>	<i>1.625</i>	<i>(1.177)</i>	<i>1.608</i>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	5	2	5	2
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	483	1.668	479	1.651

Neto dobit/gubitak dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Depoziti kod drugih banaka

	31. prosinca 2019. 000 kuna	Grupa 31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	Banka 31. prosinca 2018. 000 kuna
Depoziti kod stranih banaka	372.501	-	372.501	-
Depoziti kod domaćih banaka	182.343	263.283	182.343	263.283
Obračunata kamata	(118)	3	(118)	3
	554.726	263.286	554.726	263.286
Rezerviranja za očekivane gubitke	(1.256)	(1.361)	(1.256)	(1.361)
	553.470	261.925	553.470	261.925

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2019.

	Grupa				Banka			
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	Ukupno	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Bruto iznos	554.726	-	-	554.726	554.726	-	-	554.726
Rezerviranja	(1.256)	-	-	(1.256)	(1.256)	-	-	(1.256)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	553.470	-	-	553.470	553.470	-	-	553.470

31. prosinca 2018.

	Grupa				Banka			
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	Ukupno	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Bruto iznos	263.286	-	-	263.286	263.286	-	-	263.286
Rezerviranja	(1.361)	-	-	(1.361)	(1.361)	-	-	(1.361)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	261.925	-	-	261.925	261.925	-	-	261.925

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Depoziti kod drugih banaka (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po depozitima kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	1.1.-31.12. 2019. 000 kuna	1.1.-31.12. 2018. 000 kuna	1.1.-31.12. 2019. 000 kuna	1.1.-31.12. 2018. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	1.361	152	1.361	152
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po depozitima kod drugih banaka	(112)	1.216	(112)	1.216
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>(112)</i>	<i>1.216</i>	<i>(112)</i>	<i>1.216</i>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	7	(7)	7	(7)
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	1.256	1.361	1.256	1.361

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. Krediti financijskim institucijama

	31. prosinca 2019. 000 kuna	Grupa i Banka 31. prosinca 2018. 000 kuna
Dugoročni krediti po kreditnim programima	9.395.321	9.695.037
Kratkoročni plasmani i obrnuti repo poslovi	141.075	691.269
Obračunata kamata	5.936	7.350
Odgođena naknada po kreditima	(35.928)	(41.514)
	<u>9.506.404</u>	<u>10.352.142</u>
Rezerviranja za očekivane gubitke	(58.698)	(117.154)
	<u>9.447.706</u>	<u>10.234.988</u>

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2019.	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Grupa i Banka Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	9.400.433	83.619	22.352	9.506.404
Rezerviranja	(37.098)	(10.543)	(11.057)	(58.698)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	<u>9.363.335</u>	<u>73.076</u>	<u>11.295</u>	<u>9.447.706</u>
31. prosinca 2018.	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Grupa i Banka Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	10.142.966	158.678	50.498	10.352.142
Rezerviranja	(78.126)	(20.941)	(18.087)	(117.154)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	<u>10.064.840</u>	<u>137.737</u>	<u>32.411</u>	<u>10.234.988</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. Krediti financijskim institucijama (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa i Banka	
	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
	2019.	2018.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja	117.154	131.020
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima financijskim institucijama	(58.486)	(13.149)
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<u>(58.486)</u>	<u>(13.149)</u>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	29	(964)
Prijenos na kredite ostalim korisnicima	(3)	(28)
Unwinding – promjena uslijed proteka vremena	4	275
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	<u>58.698</u>	<u>117.154</u>

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. Krediti financijskim institucijama (nastavak)

Kreditni financijskim institucijama, umanjeni za rezerviranja za očekivane gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	31. prosinca 2019. 000 kuna	Grupa i Banka 31. prosinca 2018. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	1.637.578	1.915.895
Financiranje izvoza	2.279.986	2.448.494
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	1.350.974	1.130.702
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	4.121.003	4.192.912
Program kreditiranja ratom oštećenih i razrušenih stambenih i gospodarskih objekata	5.780	7.034
Ostalo	141.075	691.269
Obračunata kamata	5.936	7.350
Odgođena naknada po kreditima	(35.928)	(41.514)
	<u>9.506.404</u>	<u>10.352.142</u>
Rezerviranja za očekivane gubitke	(58.698)	(117.154)
	<u>9.447.706</u>	<u>10.234.988</u>

Prosječne kamatne stope na ukupne kredite financijskim institucijama iskazane su u visini od 0,58% (31. prosinca 2018.: 0,74%) te su jednake prosječnim kamatnim stopama na kredite po kreditnim programima HBOR-a bez rezerve likvidnosti.

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne imovine.

Stavka „Ostalo“ sadrži obrnute repo plasmane u ukupnom iznosu 41.075 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 691.269 tisuća kuna). Ovi su plasmani osigurani vrijednosnim papirima u iznosu od 43.115 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 737.701 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Krediti ostalim korisnicima

Krediti ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za očekivane gubitke mogu se prikazati po sektorizaciji kako slijedi:

	31. prosinca 2019. 000 kuna	Grupa i Banka 31. prosinca 2018. 000 kuna
Domaća trgovačka društva	10.551.828	10.252.669
Državna trgovačka društva	1.253.879	1.103.711
Javni sektor	3.710.224	2.995.506
Strane pravne osobe	794.802	787.639
Neprofitne institucije	5.900	5.902
Ostali	557.577	588.164
Obračunata kamata	281.512	251.405
Odgođena naknada po kreditima	(91.014)	(94.014)
	<u>17.064.708</u>	<u>15.890.982</u>
Rezerviranja za očekivane gubitke	<u>(3.365.074)</u>	<u>(3.380.296)</u>
	<u>13.699.634</u>	<u>12.510.686</u>

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2019.	Grupa i Banka				
	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	POCI 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	10.387.025	1.764.833	3.727.938	1.184.912	17.064.708
Rezerviranja	(302.945)	(627.951)	(2.313.514)	(120.664)	(3.365.074)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	<u>10.084.080</u>	<u>1.136.882</u>	<u>1.414.424</u>	<u>1.064.248</u>	<u>13.699.634</u>
31. prosinca 2018.	Grupa i Banka				
	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	POCI 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	9.760.653	1.636.528	4.198.058	295.743	15.890.982
Rezerviranja	(351.878)	(494.557)	(2.469.639)	(64.222)	(3.380.296)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	<u>9.408.775</u>	<u>1.141.971</u>	<u>1.728.419</u>	<u>231.521</u>	<u>12.510.686</u>

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Krediti ostalim korisnicima (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamata mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa i Banka	
	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
	2019.	2018.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja	3.380.296	3.593.205
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamata	(33.136)	(211.161)
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<u>(33.136)</u>	<u>(211.161)</u>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	9.126	(15.114)
Otpis	(26.751)	(43.258)
Isknjiženje zbog prodaje potraživanja	(52)	-
Donos sa kredita financijskim institucijama	3	28
Unwinding – promjena uslijed proteka vremena	33.618	57.089
Preuzimanje nekretnine	(6.475)	(989)
Pretvaranje potraživanja u udjele	(1.812)	-
Donos isključenih kamata i ostalo	10.257	496
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	<u>3.365.074</u>	<u>3.380.296</u>

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazan je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Krediti ostalim korisnicima (nastavak)

Kreditni ostalim korisnicima, umanjeni za rezerviranja za očekivane gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	31. prosinca 2019. 000 kuna	Grupa i Banka 31. prosinca 2018. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	3.968.956	3.588.290
Financiranje izvoza	5.169.252	5.428.712
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	4.347.002	3.771.861
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	1.616.868	1.818.620
Ostalo	1.772.132	1.126.108
Obračunata kamata	281.512	251.405
Odgođena naknada po kreditima	(91.014)	(94.014)
	<u>17.064.708</u>	<u>15.890.982</u>
Rezerviranja za očekivane gubitke	(3.365.074)	(3.380.296)
	<u>13.699.634</u>	<u>12.510.686</u>

Prosječne kamatne stope na kredite ostalim korisnicima iskazane su u visini od 1,79% (31. prosinca 2018.: 1,79%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Kreditni po FVRDG:				
Mezzanine krediti	2.234	2.045	2.234	2.045
	2.234	2.045	2.234	2.045
Ulaganja u investicijske fondove:				
Udjeli u investicijskim fondovima po FVRDG	200.868	334.060	191.029	328.597
	200.868	334.060	191.029	328.597
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Dionice trgovačkih društava	31	-	31	-
Depozitarne potvrde - DR	539	-	539	-
Dionice financijskih institucija	161	161	161	161
	731	161	731	161
	203.833	336.266	193.994	330.803

Dionice trgovačkih društava koje ne kotiraju odnose se na dionice društva Vinka d.d. za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda stečene u okviru mjera restrukturiranja društva u zamjenu za dio plasmana. Udjel HBOR-a u temeljnom kapitalu društva Vinka d.d. iznosi 0,9365%. Dionice društva Vinka d.d., Vinkovci (LPVC-R-B) ne kotiraju i fer vrijednost iznosi 0 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 0 tisuća kuna).

Dionice trgovačkih društava koje ne kotiraju u iznosu od 31 tisuća kuna (udjel od 0,03%) odnose se na dionice društva Helios Faros d.d., u stečaju, koje je HBOR stekao u izvještajnom razdoblju u zamjenu za dio potraživanja prihvaćanjem stečajnog plana trgovačkog društva.

Vlasnički papiri koji ne kotiraju u iznosu od 539 tisuća kuna odnose se na depozitarne potvrde o vlasništvu (engl. depositary receipt – DR) Fortenova Group Stak Stichting preuzete Nagodbom u Postupku izvanredne uprave nad Agrokor d.d. i dr.

Dionice financijskih institucija koje ne kotiraju odnose se na dionice Tržišta novca i kratkoročnih vrijednosnica d.d. i iskazane su u iznosu od 161 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 161 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	Grupa			Banka
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	1.122.448	1.124.611	1.083.749	1.088.457
Obveznice trgovačkih društava	1.000	770	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	414.788	1.666.299	414.788	1.666.299
Obračunata kamata	11.232	11.313	10.762	10.839
	1.549.468	2.802.993	1.509.299	2.765.595
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Obveznice trgovačkih društava	573	535	573	535
Zamjenjive obveznice – CB	2.155	-	2.155	-
Obračunata kamata	369	233	369	233
	3.097	768	3.097	768
Vlasnički vrijednosni papiri:				
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Dionice inozemnim pravnih osoba - SWIFT	40	38	40	38
Dionice inozemnih financijskih institucija - EIF	26.205	25.671	26.205	25.671
	26.245	25.709	26.245	25.709
	1.578.810	2.829.470	1.538.641	2.792.072

Zamjenjive obveznice (engl. convertible bonds – CB) Fortenova Group TopCo B.V., koje ne kotiraju, u iznosu od 2.155 tisuća kuna preuzete su Nagodbom u Postupku izvanredne uprave nad Agrokor d.d. i dr.

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2019.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	1.549.468	875	2.222	1.552.565	1.509.299	875	2.222	1.512.396
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	1.549.468	875	2.222	1.552.565	1.509.299	875	2.222	1.512.396
31. prosinca 2018.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	2.802.223	770	768	2.803.761	2.765.595	-	768	2.766.363
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	2.802.223	770	768	2.803.761	2.765.595	-	768	2.766.363

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za kreditne gubitke po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a koji ne umanjuju knjigovodstvenu vrijednost imovine, mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	1.1.-31.12. 2019. 000 kuna	1.1.-31.12. 2018. 000 kuna	1.1.-31.12. 2019. 000 kuna	1.1.-31.12. 2018. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	6.746	4.288	6.459	3.997
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	(3.401)	2.477	(3.186)	2.481
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>(3.401)</i>	<i>2.477</i>	<i>(3.186)</i>	<i>2.481</i>
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	10	(19)	10	(19)
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	3.355	6.746	3.283	6.459

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazane su unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

U nastavku se daje pregled ulaganja:

	Datum izdanja	Datum dospijeća	Kamatna stopa (%)	Grupa		Banka	
				31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
				000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:							
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:							
<i>Obveznice Republike Hrvatske s valutnom klauzulom:</i>							
RHMF-O-19BA	29.11.2004.	29.11.2019.	5,375	-	44.711	-	43.777
RHMF-O-227E	22.7.2011.	22.7.2022.	6,5	164.005	169.815	164.005	169.815
RHMF-O-247E	10.7.2013.	10.7.2024.	5,75	18.264	18.083	12.894	12.728
RHMF-O-203E	5.3.2010.	5.3.2020.	6,5	753	797	-	-
RHMF-O222E	5.2.2019.	5.2.2022.	0,5	14.963	-	14.963	-
<i>Obveznice Republike Hrvatske u valuti:</i>							
XS1117298916	11.3.2015.	11.3.2025.	3,0	58.954	55.867	58.954	55.867
XS1843434876	19.6.2019.	19.10.2029.	1,125	15.376	-	15.376	-
<i>Obveznice Republike Hrvatske u kunama:</i>							
RHMF-O-203A	5.3.2010.	5.3.2020.	6,75	32.965	35.074	30.331	32.270
RHMF-O-257A	9.7.2015.	9.7.2025.	4,5	10.229	9.861	-	-
RHMF-O-26CA	14.12.2015.	14.12.2026.	4,25	47.643	44.544	37.700	35.261
RHMF-O-217A	8.7.2016.	8.7.2021.	2,75	226.436	229.636	224.355	227.522
RHMF-O-222A	7.2.2017.	7.2.2022.	2,25	72.918	73.106	72.918	73.106
RHMF-O-282A	7.2.2017.	7.2.2028.	2,875	14.026	12.653	11.800	10.641
RHMF-O-023BA	27.11.2017.	27.11.2023.	1,75	440.453	427.470	440.453	427.470
RHMF-O-297A	9.7.2018.	9.7.2029.	2,38	3.483	2.994	-	-
RHMF-O-34BA	27.11.2019.	27.11.2034.	1,00	1.980	-	-	-
<i>Obveznice trgovačkih društava u kunama:</i>							
JDGL-O-20CA	21.12.2015.	21.12.2020.	5,81	-	770	-	-
JDGL-O-24XA	18.12.2019.	18.12.2024.	1,75	1.000	-	-	-
Trezorski zapisi, kunski do 364 dana			0,111-0,134	399.912	1.369.700	399.912	1.369.700
Trezorski zapisi, valutna klauzula do 295 dana			0,097	14.876	-	14.876	-
Trezorski zapisi, devizni do 455 dana			0,093	-	296.599	-	296.599
Obračunata kamata				11.232	11.313	10.762	10.839
				1.549.468	2.802.993	1.509.299	2.765.595
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:							
<i>Obveznice trgovačkih društava s valutnom klauzulom:</i>							
LNGU-O-31AE	24.7.2015.	15.10.2031.	4,5	573	535	573	535
<i>Obveznice stranih trgovačkih društava u valuti:</i>							
Fortenova Group TopCo B.V.	1.4.2019.	1.4.2029.	2,5	2.155	-	2.155	-
Obračunata kamata				369	233	369	233
				3.097	768	3.097	768
Vlasnički vrijednosni papiri:							
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:							
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT				40	38	40	38
Dionice inozemnih financijskih institucija - EIF				26.205	25.671	26.205	25.671
				26.245	25.709	26.245	25.709
Ukupno				1.578.810	2.829.470	1.538.641	2.792.072

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	448	1.352	-	-
Obračunata kamata	9	13	-	-
	<u>457</u>	<u>1.365</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Rezerviranja za očekivane gubitke	-	(2)	-	-
	<u>457</u>	<u>1.363</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2019.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	457	-	-	457	-	-	-	-
Rezerviranja	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	457	-	-	457	-	-	-	-

31. prosinca 2018.	Grupa				Banka			
	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna	Stupanj 1 000 kuna	Stupanj 2 000 kuna	Stupanj 3 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Bruto iznos	1.365	-	-	1.365	-	-	-	-
Rezerviranja	(2)	-	-	(2)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	1.363	-	-	1.363	-	-	-	-

Promjene na rezerviranjima za dužničke vrijednosne papire po amortiziranom trošku mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	1.1.-31.12. 2019.	1.1.-31.12. 2018.	1.1.-31.12. 2019.	1.1.-31.12. 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja	2	2	-	-
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke po dužničkim vrijednosnim papirima po amortiziranom trošku	(2)	-	-	-
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	-	2	-	-

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-203E), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 5. ožujka 2010., s dospijećem nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 6,5%, na dan 31. prosinca 2019. iznose 448 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 454 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-19BA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 29. studenog 2004., s dospijećem nakon 15 godina, uz kamatnu stopu od 5,375%. Obveznice su dospjele na dan 29. studenoga 2019. (31. prosinca 2018.: 898 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Ulaganja u ovisna društva

Na dan 31. prosinca 2019. ovisna društva Banke su sljedeća:

Konsolidirano društvo	Djelatnost	Vlasništvo 31. prosinca 2019.	Vlasništvo 31. prosinca 2018.	Ulaganje 31. prosinca 2019.	Ulaganje 31. prosinca 2018.
Direktan udio					
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. Zagreb, Republika Hrvatska	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga	100%	100%	36.124	36.124
Ukupno				36.124	36.124

Rezultati povezanog društva daju se u Dodatku uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. Ulaganja u pridružena društva

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Ulaganja u pridružena društva	12.000	17.500	12.000	17.500
Ispravak vrijednosti	(12.000)	(17.500)	(12.000)	(17.500)
	-	-	-	-

Ulaganja u pridružena društva su sastavni dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika ili je o ulaganju donijeta posebna odluka nadležnih tijela HBOR-a. Ulaganja u temeljni kapital društava obavljena su na rokove od 4 do 6 godina uz pravo pristupa prodaji dionica nakon ugovorenog roka držanja udjela u kapitalu.

Djelatnost	% vlasništva u 31. prosinca 2019.	% vlasništva u 31. prosinca 2018.
	THC d.o.o., Obrovac Proizvodnja metalnih proizvoda	38,45%
Pounje d.d., Hrvatska Kostajnica Tekstilna industrija – proizvodnja rublja	13,55%	13,55%
Metal-Sint Oklaj d.d., Oklaj Metalna industrija sinter proizvoda i kompozitnih materijala	-	40,84%

Vrijednost ulaganja u prethodnim je godinama ispravljena u 100%-tnom iznosu zbog procijenjene nenadoknadivosti iznosa ulaganja.

Prema Odluci Uprave Banke od 26. srpnja 2019. o nastavku prodaje 55.000 komada povlaštenih dionica društva Metal-Sint Oklaj d.d., Oklaj u vlasništvu HBOR-a postupkom Javnog nadmetanja, obavljena je prodaja dionica temeljem Ugovora o kupoprodaji dionica od 10. rujna 2019. godine te je obavljeno isknjižavanje udjela iz poslovnih knjiga HBOR-a.

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa		Banka	
	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	17.500	21.873	17.500	21.873
Isknjiženje na teret formiranih rezerviranja u ranijim godinama	(5.500)	-	(5.500)	-
Otpis zbog zaključenja stečajnog postupka	-	(4.373)	-	(4.373)
Stanje 31. prosinca	12.000	17.500	12.000	17.500

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Grupa	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2019.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2018.	77.102	9.713	15.103	896	102.814	30.357	133.171
Povećanje	1.093	17	-	3.084	4.194	112	4.306
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	558	180	(1.831)	(1.093)	996	(97)
Vraćeno u upotrebu	-	130	-	-	130	-	130
Prijenos sa predujmova	-	-	27	-	27	-	27
Rashod i otpis	-	(716)	(544)	-	(1.260)	-	(1.260)
Stanje	78.195	9.702	14.766	2.149	104.812	31.465	136.277
Amortizacija i ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2018.	32.817	8.546	13.470	-	54.833	27.506	82.339
Amortizacija za 2019.	4.075	830	639	-	5.544	1.232	6.776
Vraćeno u upotrebu	-	130	-	-	130	-	130
Rashod i otpis	-	(716)	(533)	-	(1.249)	-	(1.249)
Stanje	36.892	8.790	13.576	-	59.258	28.738	87.996
Neto knjigovodstvena vrijednost	41.303	912	1.190	2.149	45.554	2.727	48.281
Neto knjigovodstvena vrijednost	44.285	1.167	1.633	896	47.981	2.851	50.832

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2017.	77.102	9.977	15.381	708	103.168	28.652	131.820
Povećanje	-	47	-	3.470	3.517	24	3.541
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	780	821	(3.282)	(1.681)	1.681	-
Rashod i otpis	-	(1.091)	(1.099)	-	(2.190)	-	(2.190)
Stanje							
31. prosinca 2018.	77.102	9.713	15.103	896	102.814	30.357	133.171
Amortizacija i ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2017.	30.481	9.206	13.941	-	53.628	24.635	78.263
Amortizacija za 2018.	2.336	431	627	-	3.394	2.871	6.265
Rashod i otpis	-	(1.091)	(1.098)	-	(2.189)	-	(2.189)
Stanje							
31. prosinca 2018.	32.817	8.546	13.470	-	54.833	27.506	82.339
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2018.	44.285	1.167	1.633	896	47.981	2.851	50.832
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2017.	46.621	771	1.440	708	49.540	4.017	53.557

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2019.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2018.	77.102	9.278	14.912	895	102.187	29.694	131.881
Povećanje	-	-	-	2.982	2.982	-	2.982
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	552	190	(1.729)	(987)	987	-
Vraćeno u upotrebu	-	130	-	-	130	-	130
Rashod i otpis	-	(714)	(501)	-	(1.215)	-	(1.215)
Stanje							
31. prosinca 2019.	77.102	9.246	14.601	2.148	103.097	30.681	133.778
Amortizacija i ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2018.	32.817	8.139	13.297	-	54.253	26.864	81.117
Amortizacija za 2019.	3.856	804	540	-	5.200	1.223	6.423
Vraćeno u upotrebu	-	130	-	-	130	-	130
Rashod i otpis	-	(714)	(487)	-	(1.201)	-	(1.201)
Stanje							
31. prosinca 2019.	36.673	8.359	13.350	-	58.382	28.087	86.469
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2019.	40.429	887	1.251	2.148	44.715	2.594	47.309
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2018.	44.285	1.139	1.615	895	47.934	2.830	50.764

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2017.	77.102	9.589	15.177	707	102.575	28.013	130.588
Povećanje	-	-	-	3.470	3.470	-	3.470
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	-	780	821	(3.282)	(1.681)	1.681	-
Rashod i otpis	-	(1.091)	(1.086)	-	(2.177)	-	(2.177)
Stanje	77.102	9.278	14.912	895	102.187	29.694	131.881
Amortizacija i ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2017.	30.481	8.823	13.769	-	53.073	24.001	77.074
Amortizacija za 2018.	2.336	407	614	-	3.357	2.863	6.220
Rashod i otpis	-	(1.091)	(1.086)	-	(2.177)	-	(2.177)
Stanje	32.817	8.139	13.297	-	54.253	26.864	81.117
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2018.	44.285	1.139	1.615	895	47.934	2.830	50.764
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2017.	46.621	766	1.408	707	49.502	4.012	53.514

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

22. Preuzeta imovina

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Preuzeta imovina, neto	24.198	25.330	24.198	25.330
	24.198	25.330	24.198	25.330

U 2019. godini obavljeno je preuzimanje nekretnina sadašnje vrijednosti 3.084 tisuća kuna, nabavne vrijednosti od 14.215 tisuća kuna i ispravka vrijednosti od 11.131 tisuća kuna, a odnosi se na građevinske objekte (2018. godine obavljeno je preuzimanje nekretnina sadašnje vrijednosti 8.538 tisuća kuna, nabavne vrijednosti od 10.195 tisuća kuna i ispravka vrijednosti od 1.657 tisuća kuna, a odnosi se na zemljište u iznosu od 2.286 tisuća kuna, nabavne vrijednosti 2.584 tisuća kuna i ispravka vrijednosti od 298 tisuća kuna i građevinske objekte u iznosu od 6.252 tisuća kuna, nabavne vrijednosti od 7.611 tisuća kuna i ispravka vrijednosti od 1.359 tisuća kuna).

Fer vrijednost preuzete imovine na kraju 2019. godine iznosi 14.674 tisuća kuna.

U 2019. godini obavljena je prodaja preuzete imovine u iznosu sadašnje vrijednosti 4.244 tisuća kuna, nabavne vrijednosti 9.361 tisuće kuna i ispravka vrijednosti 5.117 tisuća kuna, a odnosi se na zemljište u iznosu od 2.297 tisuća kuna, građevinske objekte u iznosu od 1.916 tisuća kuna i stambene objekte u iznosu od 31 tisuće kuna.

U 2019. godini je obavljen prijenos preuzete imovine u najam na poziciju Ulaganje u nekretnine u visini od 1.124 tisuća kuna (2018. godine: 1.743 tisuća kuna) što je iskazano u okviru Ostale imovine zbog nematerijalnog značaja. U 2019. godini je na ovu imovinu obračunata amortizacija u visini od 83 tisuće kuna (2018.: 64 tisuće kuna).

Fer vrijednost preuzete imovine na početku izvještajnog razdoblja iznosila je 38.261 tisuća kuna, a na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 46.275 tisuća kuna.

Iznos povećanja usklađenja za Grupu i Banku koji ima učinak na račun dobiti i gubitka u 2019. godini iznosi 780 tisuća kuna (2018. godina: smanjenje od 157 tisuća kuna)

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

23. Ostala imovina

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Potraživanja po naknadama	27.855	27.161	27.855	27.161
Ostala potraživanja	13.922	11.070	13.922	10.904
Unaprijed plaćeni troškovi	2.537	3.002	2.397	3.002
Obračunati prihodi	9.257	6.437	9.257	6.437
Potraživanja po premijama	4.308	7.371	-	-
Potraživanja po provizijama od reosiguranja	1.061	867	-	-
Potraživanja po naknadama za procjenu rizika	299	371	-	-
Imovina u najmu	5.061	-	4.854	-
Ostala imovina	1.085	1.543	1.073	1.543
	65.385	57.822	59.358	49.047
Rezerviranja za očekivane gubitke	(35.570)	(34.118)	(35.436)	(33.883)
	29.815	23.704	23.922	15.164

Imovina u najmu je priznata sukladno primjeni standarda MSFI 16 a amortizacija tijekom godine iznosila je 1.741 tisuću kuna za Grupu i 1.658 tisuća kuna za Banku.

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Iznosi u tablici predstavljaju bruto knjigovodstvene iznose:

31. prosinca 2019.	Grupa					Banka				
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Bruto iznos	10.290	73	37.038	44	47.445	4.622	73	37.038	44	41.777
Rezerviranja	(164)	(18)	(35.382)	(6)	(35.570)	(30)	(18)	(35.382)	(6)	(35.436)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	10.126	55	1.656	38	11.875	4.592	55	1.656	38	6.341

31. prosinca 2018.	Grupa					Banka				
	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Bruto iznos	11.596	12	35.232	-	46.840	2.821	12	35.232	-	38.065
Rezerviranja	(281)	-	(33.837)	-	(34.118)	(46)	-	(33.837)	-	(33.883)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	11.315	12	1.395	-	12.722	2.775	12	1.395	-	4.182

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

23. Ostala imovina (nastavak)

U nastavku se daje pregled pozicija koje su izložene kreditnom riziku:

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Potraživanja po naknadama	27.855	27.161	27.855	27.161
Ostala potraživanja	13.922	11.070	13.922	10.904
Potraživanja po premijama	4.308	7.371	-	-
Potraživanja po provizijama od reosiguranja	1.061	867	-	-
Potraživanja po naknadama za procjenu rizika	299	371	-	-
	47.445	46.840	41.777	38.065
Rezerviranja za očekivane gubitke	(35.570)	(34.118)	(35.436)	(33.883)
Imovina koja je izložena kreditnom riziku	11.875	12.722	6.341	4.182

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po ostaloj imovini mogu se prikazati:

	Grupa		Banka	
	1.1.-31.12. 2019. 000 kuna	1.1.-31.12. 2018. 000 kuna	1.1.-31.12. 2019. 000 kuna	1.1.-31.12. 2018. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	34.118	13.223	33.883	13.087
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po ostaloj imovini	1.561	20.915	1.584	20.814
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>1.561</i>	<i>20.915</i>	<i>1.584</i>	<i>20.814</i>
Otpis	(114)	(10)	(38)	(10)
Preuzimanje nekretnine	-	(14)	-	(14)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	7	6	7	6
Ostala usklađenja	(2)	(2)	-	-
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	35.570	34.118	35.436	33.883

Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazane su unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

24. Obveze po depozitima

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Depoziti banaka	1.320	149.140	1.320	149.140
Devizni redovni računi trgovačkih društava	6	6	6	6
Devizni račun Ministarstva financija RH	12.874	22.593	12.874	22.593
Devizni namjenski računi trgovačkih društava	22.189	10.725	22.189	10.725
Devizni posebni računi stranih financijskih institucija	6.244	-	6.244	-
Depoziti državnih institucija	121.958	237.972	121.958	237.972
Ostali depoziti	12.178	8.660	12.178	8.660
	176.769	429.096	176.769	429.096

Depoziti banaka i devizni depoziti stranih financijskih institucija u 2018. godini odnosili su se najvećim dijelom na loro depozit UniCredit Bank Austria AG u iznosu od 148.352 tisuća.

Devizni račun Ministarstva financija Republike Hrvatske odnosi se na sredstva garantnog fonda temeljem uplaćenih premija za reosigurane poslove po poslovima osiguranja izvoza u iznosu od 6.889 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 9.693 tisuća kuna), sredstva Darovnice Zaklade Globalnog Fonda zaštite okoliša, darovnice po Projektu obnovljivih izvora energije u iznosu od 0 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 7.078 tisuća kuna) te sredstva Darovnice Globalnog Fonda zaštite okoliša po Programu izdavanja bankarskih garancija u okviru Projekta energetske učinkovitosti u iznosu od 5.985 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 5.822 tisuća kuna), kojima HBOR upravlja u ime i za račun Republike Hrvatske temeljem zaključenih ugovora.

Depoziti po viđenju državnih institucija odnose se na poslove koje Banka obavlja u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO).

Devizni namjenski računi trgovačkih društava odnose se na priljeve sredstva i raspolaganje sredstvima avansa uplaćenim na račun trgovačkog društva, a vezano na izdane garancije HBOR-a za povrat avansa za izvozni posao. Sredstva avansa koriste se isključivo namjenski u svrhu provedbe izvoznog ugovora, uz suglasnost HBOR-a.

Devizni posebni računi stranih financijskih institucija odnose se na sredstva ELENA granta, a odnosi se na prvu tranšu 40% iznosa ELENA granta po potpisu Ugovora o financiranju od 839 tisuća EUR.

Na navedene depozite HBOR ne plaća kamatu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Obveze po kreditima

	Grupa i Banka	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja	14.863.426	15.399.788
Novi krediti	3.036.226	2.284.763
Povrat kredita	(3.581.195)	(2.658.936)
Neto dobit/gubitak od tečajnih razlika	67.178	(162.189)
	<u>14.385.635</u>	<u>14.863.426</u>
Obračunata kamata	46.498	55.014
Odgođena naknada	(31.680)	(40.453)
	<u>14.400.453</u>	<u>14.877.987</u>

Banka je podložna raznim financijskim klauzulama iz Ugovora. Tijekom 2019. godine kao i na dan 31. prosinca 2019. Banka je bila u skladu sa svim zahtijevanim financijskim klauzulama iz Ugovora.

26. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Knjigovodstvena vrijednost obveznica uključuje kamate.

Grupa i Banka	Efektivna kamatna stopa %	Fer vrijednost	Knjigovodstvena	Fer vrijednost	Knjigovodstvena
		31. prosinca 2019. 000 kuna	vrijednost 31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	vrijednost 31. prosinca 2018. 000 kuna
Obveznice 150,0 milijuna eura	6,37	1.141.506	1.114.976	1.190.721	1.107.413
Obračunata kamata		-	43.374	-	43.347
Odgođena naknada		-	(59)	-	(203)
		<u>1.141.506</u>	<u>1.158.291</u>	<u>1.190.721</u>	<u>1.150.557</u>

Obveznice su izdane na Luxemburškoj burzi te kotiraju. Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a prezentira se korištenjem ulaznih podataka 2. razine u vidu tržišno potkrijepljenih podataka vidljivih na Bloomberg servisu, korištenjem „Bloomberg Generic prices“ (BGN) mid cijene.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze

	Grupa			Banka
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	57.716	261.283	57.716	261.283
Rezerviranja za ostale obveze	63.064	60.208	62.915	60.078
	120.780	321.491	120.631	321.361

Promjene na rezerviranjima za očekivane gubitke po garancijama, preuzetim i ostalim obvezama mogu se prikazati kako slijedi:

	Grupa			Banka
	1.1.-31.12. 2019.	1.1.-31.12. 2018.	1.1.-31.12. 2019.	1.1.-31.12. 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja	261.283	49.347	261.283	49.347
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po garancijama	(156.368)	141.180	(156.368)	141.180
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>(156.368)</i>	<i>141.180</i>	<i>(156.368)</i>	<i>141.180</i>
Neto (smanjenje)/povećanje rezerviranja za očekivane gubitke po preuzetim obvezama	(47.722)	68.931	(47.722)	68.931
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>(47.722)</i>	<i>68.931</i>	<i>(47.722)</i>	<i>68.931</i>
Neto tečajne razlike po rezerviranjima za očekivane gubitke	523	1.825	523	1.825
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja – Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	57.716	261.283	57.716	261.283
Stanje 1. siječnja	60.208	76.980	60.078	76.723
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke po ostalim obvezama	2.912	(16.918)	2.893	(16.789)
<i>Ukupno kroz dobit ili gubitak (bilješka 10)</i>	<i>2.912</i>	<i>(16.918)</i>	<i>2.893</i>	<i>(16.789)</i>
Nerealizirani aktuarski dobitak/(gubitak)	(56)	144	(56)	144
Ostala usklađenja	-	2	-	-
Stanje na kraju izvještajnog razdoblja – Rezerviranja za očekivane gubitke po ostalim obvezama	63.064	60.208	62.915	60.078

Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke prikazana je unutar Neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti u Računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze (nastavak)

Od ukupnog iznosa rezerviranja za garancije i preuzete obveze na financijske institucije se odnosi iznos od 5.413 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 2.444 tisuća kuna), domaća trgovačka društva iznos od 52.262 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 258.622 tisuća kuna), javni sektor iznos od 20 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 147 tisuća kuna) te na ostalo iznos od 21 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 70 tisuća kuna).

Rezerviranja za ostale obveze u 2019. godini iznose za Grupu ukupno 63.064 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 60.208 tisuća kuna), a za Banku iznose 62.915 tisuća kuna (31. prosinca 2017.: 60.078 tisuća kuna). Od ukupnog iznosa rezerviranja za ostale obveze na sudske sporove koji se vode protiv Banke odnosi se iznos od 7.313 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 6.787 tisuća kuna), na obveze temeljem definiranih naknada sukladno MRS-u 19 Primanja zaposlenih za Grupu i Banku iznos od 30.490 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 28.494 tisuća kuna), te na rezerviranja za ostale obveze sukladno MRS-u 37 Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina za Grupu iznos od 25.261 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 24.927 tisuća kuna) te za Banku 25.112 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 24.797 tisuća kuna).

Posljednju aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti obveza temeljem definiranih naknada na dan 31. prosinca 2019. obavio je ovlašteni aktuar. U modelu su u obzir uzete smrtnost, fluktuacija zaposlenih, stopa rasta definiranih naknada i diskontna stopa, a pri izračunu su za svakog zaposlenika uzeti u obzir starost, spol, broj godina staža, očekivana smrtnost i diskontna stopa, odnosno dugoročno održiva stopa prinosa na obveznice Republike Hrvatske.

Primijenjena diskontna stopa koja predstavlja dugoročno održivu stopu prinosa na obveznice Republike Hrvatske iznosi 2,80%, dok je prethodne godine iznosila 4,25%.

Nerealizirani aktuarski dobiti/(gubici) koji proizlaze iz izračuna rezerviranja iskazani su u okviru ostale sveobuhvatne dobiti kako bi neto imovina ili obveza odrazila punu vrijednost manjka, odnosno viška u planu.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Ostale obveze

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda	162.937	226.064	162.937	226.064
Obveze za subvencioniranje kamatne stope	132.912	120.726	132.912	120.726
Obveze za isplatu plaća i naknada	7.480	7.405	7.285	7.218
Obveze prema dobavljačima	4.977	2.766	4.879	2.662
Obveze po više naplaćenim potraživanjima	4.335	2.378	4.335	2.378
Prijenosne premije	3.560	2.880	-	-
Pričuve šteta	5.449	4.527	-	-
Pričuve za povratne premije	991	791	-	-
Obveze prema reosigurateljima	3.149	2.407	-	-
Odgođena porezna obveza	694	669	-	-
Porez na dobit-tekuća obveza	29	-	-	-
Obveze po osnovi najma	5.944	-	4.926	-
Ostale obveze	7.280	8.130	5.973	6.866
	339.737	378.743	323.247	365.914

Obveze za subvencioniranje kamatne stope odnose se na predujmove preuzete za subvencioniranje kamatnih stopa po kreditima, koji su odobreni uz nižu kamatnu stopu krajnjim korisnicima po programima koje HBOR provodi u ime i za račun Republike Hrvatske. Ove obveze odnose se na:

- Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a u iznosu od 132.912 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 120.433 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote, Ministarstvo poljoprivrede u iznosu od 0 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 293 tisuća kuna).

Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u iznosu od 162.937 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 226.064 tisuća kuna) sastoji se od državne subvencije za kamate na kredite, koji su odobreni i povučeni od strane krajnjeg korisnika po nižoj kamatnoj stopi, ali još nisu u fazi otplate u iznosu od 13.158 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 7.694 tisuća kuna) te onih koji su u fazi otplate u iznosu od 149.779 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 218.370 tisuća kuna) (vidi bilješku 4.2. L. Državne potpore).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. Osnivački kapital

Zakonom o HBOR-u propisani osnivački kapital treba iznositi 7.000.000 tisuća kuna uplatama iz proračuna te iz ostalih izvora temeljem pojedinačnih zakona.

Plan godišnjih iznosa i vremenski okvir uplata iz Državnog proračuna nije unaprijed određen, već sukladno Zakonu, dinamiku uplata u osnivački kapital određuje Hrvatski sabor donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Grupa je računovodstvenim politikama odredila osnovne ciljeve upravljanja kapitalom, kategoriju kapitala kojom Banka upravlja, kao i mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom. Upravljanje kapitalom se obrazlaže i iskazuje u bilješci 37.

Osnivački kapital ovisnog društva Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. iznosi 37.500 tisuća kuna i u 100%-tnom je vlasništvu Banke, a osnivački kapital društva Poslovni info servis d.o.o. iznosi 300 tisuća kuna i u 100%-tnom je vlasništvu Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d.. Kapital oba društva je upisan i u cijelosti uplaćen.

30. Garantni fond

Grupa i Banka	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	12.303
Neto tečajne razlike	(157)
Stanje 31. prosinca 2018.	12.146
Neto tečajne razlike	40
Stanje 31. prosinca 2019.	12.186

Sredstva garantnog fonda u ukupnom iznosu od 12.186 tisuća kuna i 12.146 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2019. i 2018. godine odnose se na sredstva garantnog fonda od Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft (DEG), a odnose se na financijski doprinos (bespovratna sredstva) Vlade SR Njemačke, koja se koriste za pokriće očekivanih gubitaka za izdane garancije i odobrene kredite po Programu kreditiranja utemeljenja poduzetništva u Hrvatskoj. Sredstva garantnog fonda su bezuvjetno nepovratna i nemaju dospijeće. Sredstva garantnog fonda Vladi SR Njemačke ne nose nikakva upravljačka prava niti pravo na udio u poslovnom rezultatu Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Garancije i preuzete obveze

U okviru svog redovnog poslovanja, Grupa zaključuje ugovore o garancijama i preuzetim obvezama. Svrha ovih instrumenata je osigurati raspoloživost sredstava s obzirom na potrebe klijenata.

Navedene obveze sadrže kreditni rizik te su stoga dio ukupnog rizika Grupe iako se ne prikazuju u Izvještaju o financijskom položaju.

Grupa i Banka

	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Izdane garancije u kunama	62.102	33.917
Izdane garancije u devizama	210.972	1.994.851
Preuzete obveze po kreditima	3.995.159	3.379.519
Otvoreni akreditivi	11.693	-
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	47.632	47.472
Ugovorena obveza EIF CROGIP	259.858	-
Ugovorena obveza EIF FRC2	12.362	-
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	93
	<u>4.599.871</u>	<u>5.455.852</u>
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	<u>(57.716)</u>	<u>(261.283)</u>
	<u>4.542.155</u>	<u>5.194.569</u>

Sljedeće tablice prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti garancija i preuzetih obveza. Za preuzete obveze po kreditima i ugovore o financijskim jamstvima, iznosi u tablici predstavljaju odobrene ili zajamčene iznose:

31. prosinca 2019.	Grupa i Banka					
	Stage 1 000 kuna	Stage 2 000 kuna	Stage 3 000 kuna	POCI 000 kuna	Bez Stagea 000 kuna	Total 000 kuna
Bruto iznos	3.567.744	393.223	179.200	128.159	11.693	4.280.019
Rezerviranja	(24.946)	(14.289)	(15.918)	(2.563)	-	(57.716)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	<u>3.542.798</u>	<u>378.934</u>	<u>163.282</u>	<u>125.596</u>	<u>11.693</u>	<u>4.222.303</u>
31. prosinca 2018.	Grupa i Banka					
	Stage 1 000 kuna	Stage 2 000 kuna	Stage 3 000 kuna	POCI 000 kuna	Bez Stagea 000 kuna	Total 000 kuna
Bruto iznos	2.708.846	669.160	2.009.169	21.205	-	5.408.380
Rezerviranja	(9.170)	(65.094)	(175.996)	(11.023)	-	(261.283)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	<u>2.699.676</u>	<u>604.066</u>	<u>1.833.173</u>	<u>10.182</u>	<u>-</u>	<u>5.147.097</u>

U poziciji Bez Stagea su prikazani Akreditivi koji su pokriveni depozitima.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Garancije i preuzete obveze (nastavak)

Garancije

Garancije i akreditivi predstavljaju obvezu Banke da izvrši plaćanja u ime klijenta u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obveze prema trećim stranama ili u slučaju nastanka određenih događaja, obično vezanih za izvoz i/ili uvoz dobara te za ostale ugovorene svrhe. Garancije i akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti.

Garancije Banke su 40% pokrivena jamstvima, depozitima i bankarskim garancijama.

Preuzete obveze po kreditima

Po ugovorenim neiskorištenim kreditima, Banka je preuzela ugovornu obvezu za isplatom sredstava kredita i revolving kredita. Ugovorom je najčešće definiran krajnji datum korištenja kredita ili je navedena druga klauzula prestanka obveze. Korištenje ugovorenih sredstava obavlja se u nekoliko povlačenja u ovisnosti o namjeni kredita, fazi projekta ili isplatnoj dokumentaciji. Ukupni ugovoreni iznos kredita ne mora biti povučen zbog čega ukupan ugovoreni iznos ne predstavlja nužno buduće zahtjeve za isplatom. Ugovoreni neiskorišteni krediti sadrže manji potencijalni kreditni rizik jer većina preuzetih obveza po kreditima ovisi o udovoljavanju posebnih kreditnih uvjeta za povlačenje sredstava od strane korisnika. Banka prati rokove dospelja ugovorenih preuzetih obveza.

Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze

Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze odnose se na obvezu HBOR-a temeljem Sporazuma zaključenog 24. siječnja 2014. sa HBOR – Osiguranjem izvoza, koji obavlja poslove u ime i za račun Republike Hrvatske. HBOR će temeljem ovog Sporazuma u slučaju unovčenja preuzete nekretnine te po regresnoj naplati dužnika u predstečajnoj nagodbi, uz ispunjenje određenih uvjeta, uplatiti naplaćena sredstva u Garantni fond Osiguranja izvoza.

Navedena potencijalna obveza je umanjena radi završetka stečajnih postupaka tijekom kojih regresna naplata nije primljena.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. Poslovi u ime i za račun

Grupa upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) te poslovnih banaka koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Ta sredstva se vode odvojeno od sredstava Grupe. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Grupa ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Grupa po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade u ovisnosti o ugovoru s nalogodavcem, vodeći računa da ti iznosi nisu značajni za Grupu.

Ukupna bilančna suma poslova u ime i za račun po pojedinačnim programima iznosi:

Grupa i Banka	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Program		
Kreditiranje razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava	19.810	27.220
Kreditiranje zapošljavanja razvojačenih pripadnika HV-a	273.873	345.318
Kreditiranje programa ulaganja u lokalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša – program MEIP	868.298	868.298
Program naplate potraživanja po jamstvima HAMAG-BICRO-a	137	155
Osiguranje izvoznih poslova	310.852	396.366
Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a MF	132.912	120.433
Program regionalnog razvoja Republike Hrvatske – krediti	5.183	7.090
Projekt obnovljivih izvora energije	15.444	24.676
VIK – EKO račun A – namjenska cijena vode	680.788	659.036
VIK – EKO račun B – PDV	156.502	156.050
Program izdavanja bankarskih garancija iz sredstava IBRD-a u okviru Projekta energetske učinkovitosti	5.985	5.822
Ribarska infrastruktura – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	46.665	46.665
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstvo poljoprivrede - subvencija kamatnih stopa	-	293
Mikrokreditiranje uz potporu EU – poslovne banke	604	428
Poslovi ulaganja u Fondove za gospodarsku suradnju ³	473.507	496.822
ESIF – Krediti za rast i razvoj	835.953	420.846
ESIF – Krediti za energetske učinkovitost u zgradama javnog sektora	47.985	47.682
ESIF - Krediti za javnu rasvjetu	38.318	38.061
Investicijski krediti za ruralni razvoj	136.594	134.196
	4.049.410	3.795.457

³ Fer vrijednost neto imovine fondova za gospodarsku suradnju u 2019. godini iskazana je prema zadnjim raspoloživim podacima i ne predstavlja konačnu fer vrijednost dok je za 2018. godinu iznos iskazan prema revidiranim financijskim izvještajima.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. Transakcije s povezanim stranama

Povezane strane su društva koja izravno ili neizravno putem jednog ili više posrednika kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim stranama čine transakcije s Republikom Hrvatskom, 100%-tnim vlasnikom Banke i državnim trgovačkim društvima nad kojima Republika Hrvatska ima kontrolni utjecaj.

Sve iskazane transakcije obavljene su po uobičajenim/redovnim uvjetima Banke.

Na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018., stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama, uključujući ključne članove rukovodstva, obuhvaćaju sljedeće:

a) Transakcije s povezanim stranama

Grupa	Izloženost	Obveze	Izloženost	Obveze
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Vlasnik	3.575.330	203.649	4.335.942	189.014
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	1.351.888	62.057	1.044.262	189.877
Državna trgovačka društva	1.154.176	27	1.118.540	19
Pridružena društva	7	-	40	10
Ključni članovi rukovodstva	3.802	1.667	4.498	2.117
Ukupno	6.085.203	267.400	6.503.282	381.037

Grupa	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
	1.1. – 31.12. 2019.	1.1. – 31.12. 2019.	1.1. – 31.12. 2018.	1.1. – 31.12. 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Vlasnik	56.720	10.155	56.380	6.519
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	36.806	814	146.400	710
Državna trgovačka društva	62.038	37.007	53.209	15.469
Pridružena društva	230	1	10	3
Ključni članovi rukovodstva	203	9.322	153	9.749
Ukupno	155.997	57.299	256.152	32.450

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

a) Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

Banka	Izloženost	Obveze	Izloženost	Obveze
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Vlasnik	3.575.330	203.649	4.335.942	189.014
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	1.312.254	62.004	1.006.177	189.666
Državna trgovačka društva	1.154.165	23	1.117.758	17
Ovisna društva	36.124	-	36.124	-
Pridružena društva	7	-	40	10
Ključni članovi rukovodstva	3.726	1.562	4.412	2.014
Ukupno	6.081.606	267.238	6.500.453	380.721

Banka	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
	1.1. – 31.12. 2019.	1.1. – 31.12. 2019.	1.1. – 31.12. 2018.	1.1. – 31.12. 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Vlasnik	56.720	10.155	56.380	6.519
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	35.443	650	144.853	194
Državna trgovačka društva	62.038	36.933	53.164	15.403
Ovisna društva	-	-	-	-
Pridružena društva	230	1	10	3
Ključni članovi rukovodstva	200	7.879	147	8.318
Ukupno	154.631	55.618	254.554	30.437

Imovina sadrži kredite ostalim korisnicima, dužničke vrijednosne papire po amortiziranom trošku, financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ostalu imovinu i izvanbilačnu izloženost koja se odnosi na preuzete obveze.

Obveze sadrže obveze po depozitima, obveze za plaće, rezerviranja u ime otpremnina i jubilarnih nagrada ključnih članova rukovodstva te ostale obveze.

Prihodi sadrže prihode od kamata i naknada, te prihode od ukidanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Rashodi sadrže rashode za plaće ključnih članova rukovodstva, gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

b) Primljeni instrumenti osiguranja

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Republika Hrvatska	3.445.178	4.192.023	3.444.955	4.096.373
Državne agencije	399.285	471.641	399.285	471.641
Ukupno	3.844.463	4.663.664	3.844.240	4.568.014

Primljeni instrumenti osiguranja odnose se na prvorazredne instrumente osiguranja zaprimljene u svrhu osiguranja plasmana Banke, a čine ih: jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo HAMAG-BICRO-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika te zakonska jamstva u slučaju kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamči Republika Hrvatska ili druga državna tijela.

HBOR u ime i za račun Republike Hrvatske izdaje police reosiguranja odnosno pokriva razmjerni dio (kvotno reosiguranje) političkih i komercijalnih rizika kod izvoznih kredita i potraživanja nastalih prilikom izvoza roba i usluga. Reosiguratelj pokriva sve neutržive (netržišne) rizike koje je preuzeo Osiguratelj odnosno Hrvatsko kreditno osiguranje, dioničko društvo za osiguranje u rasponu od 15% do 90% osigurane svote.

c) Plaće ključnih članova rukovodstva

Plaće uključuju redovan rad, godišnji odmor, državni praznik, plaćeni dopust, naknadu plaće za vrijeme bolovanja, minuli rad te isplate prema ugovorima. Iznos plaće za Grupu u 2019. godini iznosi 9.100 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 9.495 tisuća kuna), a za Banku iznosi 7.771 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 8.198 tisuća kuna).

Nagrade za rad članovima Nadzornog odbora iznosile su u 2019. godini za Grupu 222 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 254 tisuća kuna), a za Banku 108 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 119 tisuća kuna) i odnose se na članove nadzornih odbora u pridruženim društvima i ovisnom društvu koje imenuje HBOR.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima

Temeljem Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, Grupa je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

Grupa u procesu upravljanja rizicima utvrđuje, procjenjuje, odnosno mjeri, prati, ovladava i kontrolira rizike kojima je u poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena te o njima izvještava nadležna tijela. Navedenim postupcima i odgovarajućim internim aktima osiguran je sveobuhvatan i cjelovit sustav upravljanja rizicima.

Najznačajniji rizici kojima je Grupa u svakodnevnom poslovanju izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u knjizi banke, valutni rizik, operativni rizik i rizik eksternalizacije. Navedenim rizicima svakodnevno se upravlja temeljem politika, pravilnika, procedura, metodologija i sustava limita, kontrola te odluka/zaključaka Nadzornog odbora, Uprave i odbora za upravljanje rizicima.

Grupa provodi analize osjetljivosti i analize scenarija pod pretpostavkom promjene jednoga, odnosno više faktora rizika u redovnim i stresnim okolnostima te se kontinuirano razvijaju sustavi pro-aktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika.

34.1. Pregled najvažnijih rizika

Kreditni rizik

Grupa kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika, pravilnika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike HBOR-a i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja.

Rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik u knjizi banke

Kroz djelovanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Grupa osigurava adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti te valutnim rizikom i kamatnim rizikom u knjizi banke. Upravljanje ovim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog i valutnog rizika te rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Izravnim i neizravnim uključivanjem većine organizacijskih jedinica Grupe u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom nastoji se osigurati kvalitetan, integritan i sveobuhvatan sustav upravljanja navedenim rizicima.

Rizik likvidnosti

Temeljna načela i principi upravljanja rizikom likvidnosti HBOR-a utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti, Grupa je uspostavila sustav limita i signala ranog upozorenja te prati i kontrolira njihovo poštivanje, održava potrebnu razinu rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita. Pri upravljanju rizikom likvidnosti Grupa prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora. Grupa nema depozite građana te nije izložena značajnijim dnevnim oscilacijama likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Pregled najvažnijih rizika (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Praćenje rizika likvidnosti Grupa provodi i kroz analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja. Pravilnikom o upravljanju rizikom likvidnosti utvrđeni su i postupci u slučaju naznake kao i nastupa krize likvidnosti.

Kamatni rizik u knjizi banke

Temeljna načela i principi upravljanja kamatnim rizikom Grupe utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Grupa provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni se jaz izrađuje za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa i koristi se za sagledavanje osjetljivost Grupe na promjene kamatnih stopa u redovnim i stresnim uvjetima poslovanja. Provodi se i detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih kamatnih stopa izvora i plasmana. Pored usklađivanja kamatnih stopa izvora i plasmana prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Valutni rizik

Temeljna načela i principi upravljanja valutnim rizikom HBOR-a utvrđeni su internim aktima te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Postavljene su metode za mjerenje, odnosno procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti i signali ranog upozorenja, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirana izvješća potrebna za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Grupa prati otvorenost devizne pozicije. Osim dnevnog praćenja otvorenosti devizne pozicije i projiciranja njezinog kretanja, Grupa za potrebe procjene i mjerenja valutnog rizika izračunava rizičnu vrijednost te redovito izvještava nadležna tijela o najvećim potencijalnim gubicima po značajnim valutama. Provode se analize scenarija i analize osjetljivosti pod pretpostavkom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja.

Operativni rizik

Grupa ima uspostavljen okvir za upravljanje operativnim rizikom koji je u značajnoj mjeri usklađen sa regulativom HNB-a primjenjivoj na poslovanje Banke i dobrim bankarskim praksama u dijelu upravljanja rizicima, koji je uveden 2012. godine.

Temeljna načela upravljanja operativnim rizikom utvrđena su Politikom upravljanja operativnim rizikom kao krovnim aktom, kojom je uspostavljena struktura upravljanja i odgovornosti u sustavu, utvrđen pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, uspostavljen sustav izvještavanja te načini utvrđivanja, ovladavanja i praćenja izloženosti operativnom riziku.

Sustavom upravljanja obuhvaćen je operativni rizik kod poslovnih promjena, uključujući nove proizvode, te operativni rizik koji se javlja pri eksternalizaciji aktivnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Pregled najvažnijih rizika (nastavak)

Operativni rizik (nastavak)

Za praćenje i nadziranje rada informacijskog sustava zadužen je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom čiji je cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Nadzor nad sigurnošću informacijskog sustava obavlja funkcija sigurnosti informacijskog sustava. U okviru ove funkcije uspostavljen je sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja HBOR-a.

Rizik eksternalizacije

Grupa upravlja rizikom eksternalizacije temeljem internih akata usklađenih s regulativom HNB-a primjenjivom na Grupu kao posebnu financijsku instituciju. Internim aktima kojima je propisano upravljanje ovim rizikom utvrđeni su postupci provođenja eksternaliziranih aktivnosti, upravljanje odnosima s pružateljima usluga te svođenje rizika na najmanju mjeru.

Uspostavljena je centralna evidencija o eksternaliziranim aktivnostima, a o materijalno značajnim eksternalizacijama godišnje se izvještava Uprava i Nadzorni odbor Banke.

34.2. Strategija i sustavi upravljanja rizicima

Nadzorni odbor odgovoran je za nadgledanje primjerenosti i učinkovitosti procesa upravljanja rizicima u Grupi. Nadzorni odbor donosi Strategiju upravljanja rizicima HBOR-a kojom se uspostavljaju osnovna načela i standardi upravljanja rizicima te se definira sklonost preuzimanju rizika.

Uprava Banke odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za potrebu ostvarenja svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja za upravljanje rizicima delegirala na četiri odbora.

Odbori za upravljanje rizicima

- **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** – upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom u knjizi banke i valutnim rizikom sukladno odredbama: Pravilnika o upravljanju rizikom likvidnosti, Pravilnika o upravljanju valutnim rizikom, Procedura upravljanja kamatnim rizikom, Politika upravljanja aktivom i pasivom te ostalih akata Banke kojima je regulirano ovo područje,
- **Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika** – upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih Kreditnih politika, Pravilnika o upravljanju kreditnim rizikom, metodologija i ostalih internih akata koji obuhvaćaju problematiku vezanu uz kreditni rizik,
- **Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a** – upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije,

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.2. Strategija i sustavi upravljanja rizicima (nastavak)

- **Odbor za upravljanje poslovnim promjenama** – upravlja poslovnim promjenama (koordinacija postupaka predlaganja, odobravanja, praćenja i uvođenja poslovnih promjena) s ciljem smanjenja rizika pri uvođenju poslovnih promjena.

Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima je funkcionalno i organizacijski odvojena i neovisna organizacijska jedinica za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Ova organizacijska jedinica odgovorna je za utvrđivanje, procjenu odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je Grupa u svom poslovanju izložena.

Svoju funkciju Upravljanje rizicima ostvaruje analizom te procjenom, odnosno mjerenjem rizika, razvojem pravilnika, procedura i metodologija za upravljanje rizicima, nadzorom i praćenjem njihove primjene, predlaganjem i kontrolom poštivanja usvojenih limita izloženosti, davanjem prijedloga i preporuka za primjereno upravljanje rizicima te izvješćivanjem nadležnih tijela.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i učinkovitog sustava upravljanja rizicima usklađenog s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke, europske regulative i Bazelskog odbora primjenjivim na Banku kao posebnu financijsku instituciju.

Mjerenje rizika i sustavi izvješćivanja

Pri procjeni, odnosno mjerenju rizika Grupa uvažava povijesne podatke, planove poslovanja, trenutne i očekivane tržišne uvjete te specifičnosti Grupe kao posebne financijske institucije. Rezultati procjene odnosno mjerenja, provedenih analiza te testiranja otpornosti na stres izlažu se na sjednicama odbora za upravljanje rizicima, Uprave i Nadzornog odbora. U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom u knjizi banke i valutnim rizikom.

Nadležna tijela sustavno su izvještavana o: kvaliteti kreditnog portfelja, velikoj izloženosti i najvišoj dopuštenoj izloženosti, adekvatnosti regulatornog kapitala, naplati potraživanja i rizičnih plasmana, promjenama internih rejtinga poslovnih banaka i poduzetim aktivnostima u slučaju pogoršanja istih, nizu pokazatelja stanja i projekcija likvidnosti, projekcijama otvorenosti devizne pozicije, potencijalnim gubicima po značajnijim valutama, kamatnom jazu, projekcijama prosječnih ponderiranih kamatnih stopa na izvore i plasmane financijskih institucija i sl. Dinamika izvješćivanja te metodologije mjerenja i procjene rizika propisani su internim aktima Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik

Grupa kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i pravilnika o upravljanju ovim rizikom u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Grupe i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja, zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom – Pravilnikom o upravljanju kreditnim rizikom, koji se primjenjuje na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, odnosno od zahtjeva za kredit, praćenja poslovanja klijenta do konačne otplate kredita).

Pravilnik o upravljanju kreditnim rizikom je sveobuhvatan dokument koji obuhvaća i metodologije namijenjene ocjeni poslovanja različitih ciljanih skupina klijenata.

U slučaju izravnog kreditiranja, Grupa se za ocjenjivanje kreditne sposobnosti koristi Metodologijom za ocjenu kreditnog rizika (za kredite iznad 1.500 tisuća kuna) ili Metodologijom kreditnog bodovanja (za kredite ispod 1.500 tisuća kuna). Metodologija kreditnog bodovanja služi za ocjenu kreditne sposobnosti klijenata koji pripadaju „portfelju malih kredita“, a sadrži pet modela bodovanja: plasmani do 300 tisuća kuna za trgovačka društva, obrtnike i poljoprivrednike, plasmani početnicima do 300 tisuća kuna, plasmani od 300 tisuća do 1.500 tisuća kuna za trgovačka društva, plasmani početnicima od 300 tisuća do 1.500 tisuća kuna i plasmani od 300 tisuća do 1.500 tisuća za sve ostale poduzetnike.

Metodologija za ocjenu kreditnog rejtinga se koristi za ocjenu rizika klijenata koji pripadaju portfelju individualno značajnih klijenata odnosno za kredite iznad 1.500 tisuća kuna. Ocjena rizika može biti sadržana u ocjeni kreditne sposobnosti klijenta, ocjeni uspješnosti investicijskog projekta i ocjeni kreditne sposobnosti klijenta s analizom budućeg poslovanja.

Sukladno Zakonu o HBOR-u Grupa dio svojih plasmana odobrava putem poslovnih banaka i leasing društava pri čemu se za ocjenu banaka primjenjuju Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka, a za ocjenu leasing društava Metodologija za ocjenu i odabir leasing društava. Radi lakše dostupnosti sredstava HBOR-a, dio svojih plasmana Grupa plasira po modelu podjele rizika prema kojem u financiranju klijenata sudjeluje poslovna banka i HBOR u unaprijed dogovorenim omjerima financiranja.

Grupa kao razvojna financijska institucija podupire rast i razvoj hrvatskog gospodarstva kroz investicijsko ulaganje. Iz tog razloga klijenti se najčešće javljaju Grupi sa zahtjevima za kreditno praćenje razvojnih investicijskih projekata. Kako bi se rizik sveo na najmanju mjeru i što objektivnije procijenilo koji projekti su ekonomski održivi te osiguravaju povrat uloženog, Grupa stalno unapređuje postojeća organizacijsko-tehnološka rješenja, izvještaje i akte te daje prijedloge novih organizacijskih propisa i provedbenih uputa.

Stalnim praćenjem i ocjenjivanjem poslovanja klijenata nastoje se pravovremeno uočiti poteškoće u njihovom poslovanju. Kod klijenata koji su suočeni s problemima Grupa pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa i povećanja zapošljavanja. Posebno se uočavaju i prate uzroci loših plasmana te se postupci za njihovu prevenciju ugrađuju u procedure rada u svrhu smanjenja udjela rizičnih plasmana Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

U svrhu praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom. Utvrđeni su limiti velike izloženosti i maksimalno dozvoljeni iznos kreditne izloženosti prema pojedinom korisniku i s njim povezanim osobama.

34.3.1. Rizik povezan s kreditnim odobrenjima

Klijentima banke omogućeno je izdavanje garancija i akreditiva s odgođenim polaganjem pokrića (pokriće je moguće i iz kredita), po identičnoj proceduri koja je propisana za izravne klijente kod odobravanja kredita.

Sve garancije prate se prema rokovima važnosti, a akreditivi s odgođenim polaganjem pokrića prema dospijecima. Ukoliko dođe do poziva za plaćanje Grupa je obvezna izvršiti plaćanje u ime klijenta. Takve obveze Grupi izlažu rizicima koji su slični kreditnima, a umanjuju se istim postupcima koji se primjenjuju na kredite.

34.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti

Umanjenje vrijednosti formira se u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9, aktima HNB-a primjenjivim na HBOR i pravilnicima i metodologijama rada Grupe.

S obzirom na procijenjenu razinu kreditnog rizika te način izračuna očekivanih kreditnih gubitaka, klijenti se razvrstavaju u sljedeće kategorije:

- 1. stupanj - obuhvaća sve klijente niskog kreditnog rizika i klijente kod kojih je procijenjeno da nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika,
- 2. stupanj - obuhvaća sve klijente kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja,
- 3. stupanj - obuhvaća klijente u statusu neispunjavanja obveza odnosno klijente kod kojih postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti te kupljenu ili stvorenu kreditno umanjenu financijsku imovinu (eng. Purchased or originated credit impaired asset, POCI).

Tijekom ugovornog odnosa s klijentom procjenjuje se razina očekivanih kreditnih gubitaka klijenta. Procjena se provodi praćenjem sljedeća tri kriterija:

- kreditne sposobnosti dužnika
- urednosti podmirivanja obveza i
- kvalitete instrumenata osiguranja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.2. Procjena umanjena vrijednosti (nastavak)

Za cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa procjenjuje se kreditna sposobnost dužnika s ciljem utvrđivanja moguće promjene financijskog položaja klijenta (dužnika) odnosno vjerojatnosti pogoršanja njegove kreditne sposobnosti. Kod utvrđivanja kreditne sposobnosti klijenta uzima se u obzir i grupa povezanih osoba zbog efekta zaraze odnosno mogućnosti prelijevanja rizika između povezanih osoba. Kreditna sposobnost klijenta se prati putem:

- promjene financijskog rejtinga klijenta i s njim povezanih osoba,
- kriterija kojima je svrha utvrđivanje financijskih poteškoća klijenta,
- kriterija s Liste za pojačano praćenje klijenta te
- kriterija za uočavanje povećanog kreditnog rizika.

Klijent se smatra urednim ukoliko sve svoje obveze podmiruje u cijelosti (glavnica, kamate, provizije, naknade i druge troškove) u ugovorenim iznosima i ugovorenim rokovima dospijeca pri čemu se svi plasmani i izvanbilančne obveze jednog klijenta promatraju kao jedan.

Procjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti, procjeni vrijednosti i rokovima naplativosti.

34.3.2.1. Definicija statusa neispunjenja ugovornih obveza (engl. default) i izlaska iz statusa neispunjenja obveza (oporavka)

Status neispunjenja obveza pojedinog klijenta je nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili oba sljedeća uvjeta:

- ocjenjuje se vjerojatnim da klijent neće u cijelosti podmiriti svoje obveze prema HBOR-u ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz instrumenata osiguranja,
- klijent više od 90 dana nije ispunio svoju dospelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi. Prag značajnosti iznosi 1.750 kuna, a računa se na nivou klijenta, zbrajanjem dospelih obveza po svim plasmanima klijenta.

Pri procjeni vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze uzimaju se u obzir sljedeći elementi:

- priznato je umanjeno vrijednosti za kreditne gubitke zbog uočenoga značajnog pogoršanja kreditne kvalitete dužnika,
- prodaja kreditne izloženosti uz značajan ekonomski gubitak,
- reprogramiranje ili restrukturiranje kreditne izloženosti zbog financijskih poteškoća dužnika,
- stečajni ili sličan postupak (PSN, likvidacija) nad dužnikom,
- imenovana posebna uprava, ukinuto odobrenje za rad, pokrenute mjere rane intervencije,
- otkaz ugovora.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34.3. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

34.3.2.1. Definicija statusa neispunjenja ugovornih obveza (engl. default) i izlaska iz statusa neispunjenja obveza (oporavka) (nastavak)

Osim navedenog, prilikom utvrđivanja statusa neispunjenja obveza uzimaju se u obzir i odnosi unutar grupe povezanih osoba ako postoji status neispunjavanja obveza kod jednog dužnika unutar grupe povezanih osoba koji dovodi do učinka širenja statusa neispunjavanja obveza na druge subjekte unutar te grupe.

Svi financijski instrumenti klijenta u statusu neispunjenja obveza se klasificiraju u 3. stupanj.

Plasmani klijentima u statusu neispunjenja obveza zbog materijalnog kašnjenja u plaćanju obveza preko 90 dana mogu se klasificirati u ozdravljene/rehabilitirane ukoliko je prošlo 150 dana od trenutka ne postojanja okidača za status neispunjenja obveza. U razdoblju kušnje od 150 dana klijent ne smije kasniti u plaćanju obveza preko 30 dana u materijalno značajnom iznosu.

Po proteku 150 dana ozdravljenim klijentima se smatraju samo klijenti za koje je utvrđeno da nisu u financijskim poteškoćama. Ako postoje naznake ponovnog ulaska u status neispunjenja obveza, status se ne mijenja sve do stvarnog i trajnog poboljšanja kreditne kvalitete klijenta.

Restrukturirane izloženosti kojima su uzrok financijske poteškoće i problemi u otplati se mogu klasificirati kao ozdravljene/rehabilitirane nakon dvije godine od posljednjeg među događajima:

- od dana restrukturiranja,
- od datuma dodjele statusa neispunjenja obveza,
- od proteka počeka ukoliko je odobren u sklopu restrukturiranja.

Tijekom razdoblja kušnje od dvije godine u izloženosti u statusu ispunjavanja obveza se mogu klasificirati izloženosti kojima su ispunjeni svi sljedeći uvjeti :

- dužnik je uredno platio po dospijeću najmanje iznos restrukturiranih obveza u visini dospjelih u trenutku provedbe restrukturiranja,
- dužnik je redovito plaćao dospjele obveze u skladu s planom otplate (ili uz kašnjenje do 30 dana),
- nema vjerojatnosti stupanja u status neispunjenja obveza,
- nema dospjelih nepodmirenih obveza nakon restrukturiranja,
- nema sumnje da dužnik neće plaćati i nadalje svoje obveze po dospijeću.

Svi ovi uvjeti trebaju biti zadovoljeni i za nove plasmane istom klijentu. Reklasificirati se u ozdravljene mogu samo plasmani klijentu koji nije u financijskim poteškoćama.

Financijski instrumenti rehabilitiranih/ozdravljenih klijenata se nakon ispunjenja svih uvjeta iz razdoblja kušnje mogu ponovo klasificirati u 1. stupanj.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

34.3.2.2. Bančin postupak procjene internog rejtinga i vjerojatnosti neispunjenja ugovornih obveza (PD)

Za modeliranje PD-ja koristi se pristup temeljen na TTC (engl. Through-the-Cycle) migracijskim matricama za izloženosti u homogenim skupinama izravnih korisnika i ostalo. Definirane su rizične skupine (eng. bucket) te se provodi analiza kretanja izloženosti između navedenih skupina.

Za navedene izloženosti, rizične skupine su definirane temeljem dana kašnjenja i statusa restrukturiranih izloženosti. Modeliranju PD-ja prethodi prikupljanje podataka za prethodno relevantno razdoblje.

Pri modeliranju PD-ja, analizira se kretanje izloženosti između sljedećih skupina:

- od 0 do 30 dana kašnjenja - skupina 1,
- od 31 do 90 dana kašnjenja - skupina 2,
- više od 90 dana kašnjenja i restrukturiranje – događaj statusa neispunjenja obveza (defaulta).

Temeljem matrica kretanja izloženosti iz skupine u skupinu, izračunava se 12-mjesečna vrijednost PD-ja. Daljnjim množenjem matrica izračunavaju se granične vrijednosti PD-ja putem kojih se kreira vektor. Vektor graničnih vrijednosti PD-ja predstavlja osnovu pomoću koje se izračunava vrijednost cjeloživotnog PD-ja. Vrijednost cjeloživotnog PD-ja ovisi o tenoru, odnosno preostalom razdoblju do dospijeca pojedine izloženosti.

Pristup temeljen na vanjskom rejtingu koji objavljuju vanjske kreditne rejting agencije korišten je prilikom izračuna PD-ja za izloženosti iz homogenih skupina financijske institucije te središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava.

Za izloženosti prema domaćim financijskim institucijama, obzirom da ne postoji vanjski rejting za sve financijske institucije u portfelju Grupe, postojeći interni rejtinzi domaćih financijskih institucija mapirani su na vanjski rejting pri čemu se kao polazna točka mapiranja koristi financijska institucija koja ima vanjski rejting, slijedom čega je interni rejting u Grupi izjednačen s rejtingom S&P-a "BB". Time je utvrđena gornja granica za domaće financijske institucije na razini rejtinga države. Distribucija vrijednosti PD-ja za preostale interne rejtinge određuje se metodom linearne interpolacije.

Za izloženosti prema inozemnim financijskim institucijama koriste se rejtinzi vanjskih kreditnih rejting agencija i sukladno tome primjenjuje odgovarajuća vrijednost PD-ja iz njihovih matrica, a ako nema onda se koristi interni rejting, odnosno primjenjuju se pravila istovjetna domaćim financijskim institucijama.

Vrijednost 12-mjesečnog PD-ja procjenjuje se množenjem TTC matrice sa samom sobom. Vrijednost cjeloživotnog PD-ja predstavlja kumulativnu vrijednost graničnih vrijednosti PD-ja, odnosno zbroj graničnih vrijednosti PD-ja, ovisno o tenoru izloženosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

34.3.2.3. Izloženost u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza

Za potrebe modeliranja izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (engl. Exposure at Default, dalje: EAD), odnosno za potrebe izračuna kreditnog konverzijskog parametra (dalje: CCF, eng. Credit Conversion Factor) i omjera prijevremene otplate, razmatraju se podaci za proteklo petogodišnje razdoblje.

Temeljem navedenih povijesnih podataka utvrđen je omjer prijevremene naplate približno jednak nuli te kreditni konverzijski faktor jednak 1.

EAD se izračunava za svaki ugovor. Dva su pristupa izračunu EAD-a:

- ukoliko za izloženost postoji plan otplate - temeljem novčanog toka iz plana otplate,
- ukoliko za izloženost ne postoji plan otplate - temeljem iznosa izloženosti na izvještajni datum.

Za izloženosti klasificirane u 1. stupanj rizika te za dospjele izloženosti EAD je jednak trenutnoj izloženosti.

Za nedospjele izloženosti, cjeloživotni EAD se izračunava temeljem plana otplate, uvažavajući iznose i razdoblje dospjeća, a maksimalno do posljednjeg datuma dospjeća izloženosti (tenora).

34.3.2.4. Gubitak u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza

Za skupine izravnih korisnika i ostalo, gubitak u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (engl. Loss Given Default, dalje: LGD) se procjenjuje temeljem transakcija nakon datuma nastanka statusa neispunjenja obveza klijenta. Svaka se transakcija diskontira na datum nastanka statusa neispunjenja obveza odgovarajućom diskontnom stopom, a diskontni faktor ovisi o proteklom vremenu. Pojedinačnoj izloženosti se pribrajaju sva povećanja nakon datuma nastanka statusa neispunjenja obveza. Rezultat navedenog izračuna je stopa naplate za svaku izloženost u nekoj homogenoj skupini, a ukupnu stopu naplate za pojedinu homogenu skupinu čini težinski prosjek stopa naplate svih pojedinačnih izloženosti.

U izračun LGD-a također je uzeta u obzir i vjerojatnost izlaska iz statusa neispunjenja obveza.

Kao podloga za određivanje LGD-a za skupine središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava i financijske institucije koristi se izvještaj vanjskih kreditnih rejting agencija. U godišnjim izvještajima o stopama nastanka statusa neispunjenja obveza i naplate, kreditne rejting agencije objavljuju i povijesne i tržišne stope naplate. Tržišna stopa naplate je tržišna cijena obveznice u odnosu na njezinu vrijednost neposredno prije defaulta ili u trenutku defaulta obveznice. Temeljem tržišnih stopa naplate za neosigurani nadređeni dug („senior unsecured debt“), određuje se stopa naplate ponderirana izdavateljem obveznica (eng. issuer-weighted recovery rate).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

34.3.2.5. Značajno povećanje kreditnog rizika

U svrhu utvrđivanja povećanog kreditnog rizika kontinuirano, a najmanje jednom godišnje prate se promjene za sve klijente Grupe. Svi plasmani klijentu kod kojeg je utvrđen povećan kreditni rizik ili u slučaju individualno značajnih klijenata čija je izloženost iznad 1.500 tisuća kuna, a nalaze se na Listi za pojačano praćenje, na slijedeći izvještajni datum se svi financijski instrumenti klijenta povećanog kreditnog rizika klasificiraju u 2. stupanj temeljem uočenih kriterija kao na primjer:

- klijentovo kašnjenje u podmirenju bilo koje značajne dospjele obveze prema HBOR-u duže od 30 dana (a kraće od 90 dana),
- klijent je u financijskim poteškoćama, ali nije u statusu neispunjenja obveza,
- pogoršanje rejtinga, nizak kreditni rejting klijenta,
- nepoštivanje ugovornih odredbi
- gubitak ključnih kupaca ili dobavljača i sl.

Izlazak iz statusa povećanog kreditnog rizika uvjetovan je nepostojanjem svih kriterija koji su svrstali klijenta u predmetni status po njegovom događaju, a provjera svih pokazatelja provodi se najmanje jednom godišnje u okviru godišnjeg praćenja klijenta. Deaktiviranje dijela pokazatelja moguće je provesti nakon šest mjeseci. Pokazatelji povećanog kreditnog rizika su aktivni godinu dana, nakon čega ih je potrebno provjeriti te temeljem rezultata praćenja ponovo aktivirati odnosno deaktivirati. Rezultat promjene je reklasifikacija financijskih instrumenata klijenta u 1. stupanj odnosno njihovim ostankom u 2. stupnju rizika.

Financijski instrumenti klijenta s investicijskim rejtingom vanjskih rejting agencija smatraju se financijskim instrumentima niskog kreditnog rizika. Sve izloženosti prema Republici Hrvatskoj i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S), HNB-u, Europskoj investicijskoj banci (EIB) te ostalim razvojnim bankama smatraju se također financijskim instrumentima klijenata niskog kreditnog rizika. Financijski instrumenti klijenata niskog kreditnog rizika se uvijek raspoređuju u 1. stupanj.

34.3.2.6. Svrstavanje financijske imovine koja se mjeri na skupnoj osnovi

Kreditni rizik se procjenjuje na skupnoj osnovi za sve klijente klasificirane u 1. i 2. stupanj rizika te za klijente u 3. stupnju rizika koji pripadaju portfelju malih kredita. Klijenti koji pripadaju portfelju malih kredita su klijenti prema kojima je HBOR izložen u bruto iznosu jednakom ili manjem od 1.500 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.2. Procjena umanjenja vrijednosti (nastavak)

34.3.2.6. Svrstavanje financijske imovine koja se mjeri na skupnoj osnovi (nastavak)

Za potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i priznavanja rezervacija za umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi, financijski instrumenti su grupirani u sljedeće skupine, i to na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika, radi lakše procjene značajnog povećanja kreditnog rizika:

- financijske institucije,
- središnja država i lokalna i područna (regionalna) samouprava,
- izravni korisnici – veliki,
- izravni korisnici – mali i srednji,
- izravni korisnici – mikro,
- izravni korisnici – stanovništvo,
- ostalo.

Grupiranjem financijskih instrumenata u homogene skupine se osigurava da se u slučaju značajnog povećanja kreditnog rizika ispuni cilj priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka tijekom cijelog vijeka trajanja financijskog instrumenta, čak i ako dokaz takvog značajnog povećanja kreditnog rizika još uvijek nije dostupan na razini pojedinog instrumenta.

34.3.3. Analiza inputa za ECL model u okviru utjecaja makroekonomskih uvjeta na PD

Prilikom uključivanja informacija o budućnosti, koriste se dostupni izvori (HNB, DZS) o makroekonomskim uvjetima kako bi se projicirao njihov utjecaj na sadašnju vrijednost rizičnih parametara.

Temeljem povijesne analize utjecaja makroekonomskih uvjeta i dostupnim makroekonomskim prognozama, utvrđuje se potencijalni utjecaj budućeg kretanja makroekonomskih uvjeta na vrijednost rizičnih parametara koristeći scenarije s pripadajućim vjerojatnostima nastanka pojedinog scenarija.

Kod procjene očekivanih kreditnih gubitaka primjenom ranijih iskustava o kreditnim gubicima, podaci o ranijim stopama kreditnog gubitka se primjenjuju na formirane homogene skupine, a primjenom određene metode omogućeno je povezivanje pojedine skupine financijskih instrumenata s podacima o ranijem iskustvu o kreditnim gubicima u skupinama financijskih instrumenata sličnih karakteristika kreditnog rizika, kao i s važnim odgovarajućim podacima koji odražavaju postojeće stanje.

Očekivani kreditni gubici odražavaju očekivanja Grupe u pogledu kreditnih gubitaka. Međutim, kada pri procjeni očekivanih kreditnih gubitaka razmatra sve razumne i pouzdane podatke koji su dostupni bez nepotrebnih troškova i napora, Grupa razmatra i odgovarajuće tržišne podatke o kreditnom riziku određenog financijskog instrumenta ili sličnih financijskih instrumenata.

Grupa za potrebe izračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristi veći broj makroekonomskih uvjeta od kojih je za jedan (društveni bruto proizvod) utvrđena korelacija ukupnog PD-ja za sve homogene skupine.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.3. Analiza inputa za ECL model u okviru utjecaja makroekonomskih uvjeta na PD (nastavak)

Kako bi se odredio utjecaj budućih makroekonomskih uvjeta na očekivane kreditne gubitke, putem analize na temelju povijesnih podataka, utvrđuje se veza između makroekonomskih uvjeta i PD-ja. Nakon toga, procjenjuje se utjecaj makroekonomskih prognoza na vrijednosti PD-ja i računa se koeficijent pomoću kojeg se korigira procijenjena vrijednost PD-ja u dva scenarija, optimistični i pesimistični.

34.3.4. Kvantitativna analiza pouzdanosti informacija koje se koriste za izračun rezervacije za ECL

Za primjenu makroekonomskih faktora Banka koristi metodologiju sa nivoom pouzdanosti od 90%.

34.3.5. Pregled modificiranih i restrukturiranih kredita

Modifikacija se smatra svaka izmjena ugovornih odredbi koja rezultira izmjenom ugovorenih novčanih tokova od financijske imovine.

Izmjena uvjeta po plasmanu obuhvaća promjene određenih ugovorom definiranih uvjeta najčešće radi prilagodbe promjenama u provedbi investicije, a moguće i tijekom otplate, koje nisu uzrokovane financijskim poteškoćama klijenta. Najčešće bi izmijenjeni uvjeti bili prihvaćeni kod odobrenja da su bili poznati ili su rezultat okolnosti koje nisu pod kontrolom klijenta.

Sve promjene ugovornih obveza kojima se čini ustupak klijentu, a koji je u financijskim poteškoćama smatraju se reprogramom ili restrukturiranjem. Ustupak se može odnositi na bilo koju od sljedećih mjera:

- izmjena ranijih uvjeta ugovora za koje se smatra da ih klijent ne može ispuniti a dovode do gubitka njegove sposobnosti podmirivanja obveza i koji ne bi bili odobreni da dužnik nema financijske poteškoće (npr. smanjenje kamatne stope, smanjenje ili otpis kamatnog prihoda, promjena visine glavnice, promjena tj. produženje rokova otplate i sl.)
- potpuno ili djelomično refinanciranje plasmana koje ne bi bilo odobreno da dužnik nema financijske poteškoće.

Dokaz o ustupku uključuje sljedeće:

- razliku u korist klijenta između izmijenjenih uvjeta ugovora i ranijih uvjeta ugovora,
- uvrštenje povoljnijih uvjeta u izmijenjeni ugovor u odnosu na uvjete koje bi mogli postići drugi dužnici sa sličnim profilom rizičnosti u portfelju Banke.

Reprogramom se smatra promjena prvobitno ugovorenih uvjeta kreditiranja zbog privremenih financijskih poteškoća klijenta. Restrukturiranjem se smatra promjena prvobitno ugovorenih uvjeta kreditiranja zbog značajnih financijskih poteškoća klijenta, kojemu je potrebno financijsko, poslovno i operativno restrukturiranje, odnosno klijentu koji se već nalazi u statusu neispunjenja obveza.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.6. Analiza koncentracije rizika

Grupa kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na potpomognuta područja. Kreditni rizik rasprostranjen je po geografskim područjima, djelatnostima, sektorima te kreditnim programima. Grupa nastoji izbjeći pretjeranu koncentraciju kreditnog rizika te povoljnijim uvjetima i novim kreditnim programima (proizvodima) potaknuti razvoj slabije razvijenih područja Republike Hrvatske u skladu s državnom strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Kreditiranjem različitih grana djelatnosti uz poticanje proizvodnje i razvoja s ciljem razvoja hrvatske privrede Grupa stvara bolju bazu za povrate kredita i smanjenje rizika.

Najveća kreditna izloženost prema jednom dužniku na 31. prosinca 2019. za Grupu iznosi 2.578.585, a za Banku iznosi 2.575.661 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 2.883.122 tisuća kuna za Grupu i Banku), bez uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja.

Banka kao posebna financijska institucija provodi svoju razvojnu ulogu odobravajući plasmane krajnjim korisnicima kredita putem financijskih institucija s kojima ima sklopljene ugovore o poslovnoj suradnji. Obzirom da je visina izloženosti prema pojedinim financijskim institucijama dosegla najveću dopuštenu izloženost, Banka, kako bi i dalje uspješno provodila svoju razvojnu ulogu i omogućila što većem broju korisnika dostupnost kredita, ima odobrenje od Nadzornog odbora za povećanje izloženosti prema bankama i s njima povezanim osobama koje sukladno internoj metodologiji Banke imaju visoki rejting. Visina izloženosti održava se korištenjem raspoloživih instrumenata i tehnika za smanjenje izloženosti HBOR-a prema bankama.

Ovo povećanje izloženosti sukladno odobrenju Nadzornog odbora Banka je koristila za daljnju poslovnu aktivnost s dvjema bankama.

34.3.7. Model podjele rizika

Model podjele rizika podrazumijeva način provedbe programa kreditiranja HBOR-a u suradnji s poslovnim bankama, pri čemu HBOR snosi dio rizika izravnog kredita (npr. 50%), dok za drugi dio kredita (neovisno je li isti financiran iz sredstava HBOR-a ili sredstava poslovne banke) rizik snosi poslovna banka.

Poslovna banka je pri tome administrativni i platni agent te agent osiguranja kredita i temeljem ugovora o poslovnoj suradnji između poslovne banke i HBOR-a mjesečno i kvartalno izvještava HBOR o promjenama u kreditnoj sposobnosti klijenta, promjenama ispravaka vrijednosti, promjenama vrijednosti instrumenta osiguranja, urednosti plaćanja, predstečajnim, stečajnim i ostalim promjenama u poslovanju klijenta i otplati plasmana.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.7. Model podjele rizika (nastavak)

Postoji nekoliko grupa/vrsta modela podjela rizika, i to:

- Inicijalna podjela rizika s bankama kroz programe Vlade Republike Hrvatske kao poticajna mjera, s ciljem povećanja likvidnosti gospodarstva u razdoblju gospodarske krize. U navedenom razdoblju su provođena tri programa podjele rizika tzv. Model A, Model A+ i Program razvoja gospodarstva (PRG).
U navedenim programima kreditiranja su poslovne banke kao administrativni i platni agenti te agenti osiguranja plasmana, a zbog obima aktivnosti i potrebe iznimno brzo djelovanja HBOR-a, dostavljale HBOR-u skraćene obrasce zahtjeva za kreditima te je bila usvojena i skraćena procedura obrade kredita.
Slijedom navedene skraćene procedure, HBOR u navedenim programima kreditiranja inicijalno nije unosio kolaterale u poslovne knjige već je isto bila obveza vođenja i naplate od strane poslovnih banaka. Naknadno se u pojedinim slučajevima raskida agentura s poslovnim bankama (npr. jer su banke prodale svoje izloženosti i sl.) ili pri restrukturiranjima, HBOR je unosio kolaterale za neotplaćene plasmane u svoje poslovne knjige.
Izloženost po navedenim plasmanima je vođena u poslovnim knjigama HBOR-a.
- Ostali krediti po modelima podjele rizika po kreditnim programima HBOR-a (prvenstveno krediti za investicije i restrukturiranja, a manjim dijelom za likvidnost) se provode na način da su poslovne banke uključene u transakcije i nadalje agenti (administrativni, platni i agenti osiguranja), ali HBOR provodi uobičajenu proceduru kao i za bilo koji drugi izravni kredit te unosi, kako izloženosti tako i kolaterale, u poslovne knjige već kod odobrenja i ugovaranja plasmana.

34.3.8. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti)

Instrumenti osiguranja plasmana Banke su:

1. obvezni (mjenice i zadužnice),
2. uobičajeni (nekretnine, brodovi, zrakoplovi, bankarska garancija, jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo HAMAG-BICRO-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika), te
3. ostali instrumenti osiguranja (pokretna imovina, mjenice ili jamstva drugih trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalog dionica odnosno udjela trgovačkog društva, pljenidba novčanih potraživanja odnosno cesija naplativih potraživanja, pljenidba depozita, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalog na žigu ili robnoj marki i sl.).

Svi plasmani Grupe moraju biti osigurani obveznim instrumentima osiguranja. Plasmani manjih iznosa moraju biti osigurani barem jednim obveznim instrumentom osiguranja. Izbor prihvatljivih instrumenata osiguranja ne ovisi samo o postignutom omjeru osiguranja nego i o utvrđenim rizicima, pri čemu prednost imaju brže utrživi i vrjedniji instrumenti osiguranja.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.8. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti) (nastavak)

Prihvatljivi uobičajeni i ostali instrumenti osiguranja razvrstani su prema kvaliteti u pet skupina. Ocjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti koja se utvrđuje na bazi njihove tržišne unovčivosti, dokumentiranosti i mogućnosti nadzora od strane Banke te mogućnosti prisilne naplate.

Pri donošenju odluke o odobrenju kredita slaba se kreditna sposobnost ne može zamijeniti kvalitetom instrumenata osiguranja, osim u slučajevima osiguranja prvorazrednim instrumentima osiguranja: jamstvom Republike Hrvatske, jamstvom lokalne/područne (regionalne) samouprave (JLPS), jamstvom HAMAG-BICRO-a, policom osiguranja kredita i kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamče Republika Hrvatska, JLPS ili druga državna tijela.

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Grupa odobrava putem financijskih institucija. Za osiguranje plasmana odobrenih krajnjim korisnicima putem financijskih institucija Grupa uzima obvezne instrumente osiguranja od poslovnih banaka i leasing društava. Financijska institucija ih je dužna deponirati temeljem Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji, a ne za svaki pojedinačni plasman krajnjem korisniku zaključen temeljem tog Ugovora. U svakom pojedinačnom ugovoru o plasmanu za krajnjeg korisnika ugovara se pravo korištenja obveznih instrumenata osiguranja deponiranih uz Ugovor o međusobnoj poslovnoj suradnji. Obzirom da financijske institucije snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika ostavljena im je mogućnost ugovaranja dostatnih instrumenata osiguranja od krajnjeg korisnika kredita/leasinga.

Kod odobrenja kredita putem poslovnih banaka, ovisno o njezinom internom rejtingu, zasniva se i nadhipoteka. Tada poslovna banka prenosi vlasništvo na predmetu osiguranja u svoju korist, uz zasnivanje založnog prava u korist Banke ili zasniva hipoteku na predmetu osiguranja u svoju korist, uz nadhipoteku u korist Banke.

Potpisom Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji ugovara se prijenos tražbina poslovne banke iz ugovora o kreditu s krajnjim korisnikom kredita na HBOR. Ugovorom poslovna banka ovlašćuje HBOR da može jednostranom pisanom izjavom obavijestiti poslovnu banku da, u slučaju nelikvidnosti poslovne banke ili prijetećeg stečaja, neurednog ispunjavanja, odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu te otvaranja stečaja ili redovne likvidacije poslovne banke, nastupa ustupanje potraživanja prema krajnjem korisniku s poslovne banke na HBOR s učinkom cesije umjesto ispunjenja.

Također, poslovna banka ovlašćuje HBOR da se temeljem ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji i navedene izjave može bez ikakve njezine daljnje suglasnosti ili odobrenja upisati u sve javne registre, knjige i upisnike umjesto poslovne banke na mjesto vjerovnika po provedenim osiguranjima za ustupljene tražbine te u svim drugim postupcima stupiti na mjesto vjerovnika.

Od trenutka ustupanja, krajnji korisnik kredita je u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. Ako u tom slučaju poslovna banka eventualno primi neke uplate na ime naplate ustupljenog potraživanja, obvezna je sve što primi bez odgode proslijediti HBOR-u.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

34.3.8. Instrumenti osiguranja i ostala poboljšanja kvalitete kredita (kreditne sposobnosti) (nastavak)

Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani prijenosom vlasništva ili hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Grupa pribavlja jamstvo Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO), jamstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo Republike Hrvatske i slično.

Grupa je ovlaštena izvršiti verifikaciju procjene vrijednosti i tako utvrđena procjena se smatra konačnom vrijednosti instrumenta osiguranja.

Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Grupa je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Za nekretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti nekretnine 1:1,3, osim kod ulaganja na otocima, potpomognutim područjima gdje je taj omjer 1:1,2. Za pokretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti pokretnine 1:2. Za slučaj predlaganja nižeg omjera vrijednosti osiguranja od propisanog, obrazlažu se razlozi i opravdanosti odstupanja od propisanog.

Banka kontinuirano prati vrijednost instrumenata osiguranja ponovnom procjenom ili potvrdom/verifikacijom vrijednosti. Praćenje vrijednosti založene nekretnine obavlja se za poslovne nekretnine jednom godišnje, a za stambene nekretnine svake tri godine. Banka ima formiranu posebnu organizacijsku jedinicu za:

- procjenu vrijednosti i verifikaciju već procijenjenih vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja (nekretnine i pokretnine),
- tehničko-tehnološku analizu investicijskih projekata kao i
- financijski nadzor nad korištenjem sredstava kredita u svrhu izvedbe investicijskog projekta.

U slučaju nemogućnosti naplate iz redovnog poslovanja Banka pokreće raspoložive instrumente osiguranja u svrhu naplate svojih potraživanja. To podrazumijeva pokretanje naplate iz obveznih instrumenata osiguranja zatim iz prvorazrednih bezuvjetnih na prvi poziv naplativih instrumenata, a zatim iz zaloga ili fiducije nad nekretninama ili pokretninama, uključujući i njihovo preuzimanje u vlasništvo Banke sa svrhom smanjenja ili naplate potraživanja. Prezetu imovinu Banka ne koristi za svoje poslovne namjene.

Kod modela podjele rizika, osiguranje se provodi ovisno o modelu:

- poslovna banka - sukladno vlastitim internim aktima i dobrim bankarskim praksama te se ne primjenjuju akti HBOR-a i njima propisani omjeri osiguranja,
- ili poslovna banka i HBOR - svaka za svoj dio kredita provodi osiguranje sukladno vlastitim aktima odlukama i/ili procedurama.

Otpisi

Otpis se provodi sukladno Metodologiji otpisa potraživanja.

Kriteriji razmatranja otpisa potraživanja mogu se grupirati u 3 osnovne skupine:

- A. iscrpljenost svih raspoloživih oblika redovne i prisilne naplate;
- B. ostvarivanje nagodbe, prodaje potraživanja ili restrukturiranja plasmana;
- C. teško socijalno i/ili zdravstveno stanje dužnika (i/ili sudužnika, jamca).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku prikazuje neto najveću izloženost kreditnom riziku prema pozicijama izvještaja o financijskom položaju i garancija i preuzetih obveza na dan izvještavanja, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

	Grupa			Banka
	Neto najveća izloženost 31. prosinca 2019.	Neto najveća izloženost 31. prosinca 2018.	Neto najveća izloženost 31. prosinca 2019.	Neto najveća izloženost 31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	884.402	944.415	881.482	941.069
Depoziti kod drugih banaka	553.470	261.925	553.470	261.925
Kreditni financijskim institucijama	9.447.706	10.234.988	9.447.706	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	13.699.634	12.510.686	13.699.634	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2.234	2.045	2.234	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.552.565	2.803.761	1.512.396	2.766.363
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	457	1.363	-	-
Ostala imovina	11.875	12.722	6.341	4.182
Ukupno	26.152.343	26.771.905	26.103.263	26.721.258
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	61.481	33.576	61.481	33.576
Izdane garancije u devizama	194.737	1.822.396	194.737	1.822.396
Otvoreni akreditivi u devizama	11.693	-	11.693	-
Preuzete obveze po kreditima	3.954.299	3.291.032	3.954.299	3.291.032
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	93	93	93
Ukupno	4.222.303	5.147.097	4.222.303	5.147.097
Ukupna izloženost kreditnom riziku	30.374.646	31.919.002	30.325.566	31.868.355

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, neto izloženost, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

Grupa	Republika Hrvatska 000 kuna	Zemlje Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	Ukupno 000 kuna
31. prosinca 2019.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	236.641	633.321	14.440	884.402
Depoziti kod drugih banaka	181.235	372.235	-	553.470
Kreditni financijskim institucijama	9.447.706	-	-	9.447.706
Kreditni ostalim korisnicima	13.055.519	-	644.115	13.699.634
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2.234	-	-	2.234
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.550.343	2.222	-	1.552.565
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	457	-	-	457
Ostala imovina	7.443	3.634	798	11.875
Ukupno	24.481.578	1.011.412	659.353	26.152.343
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	61.481	-	-	61.481
Izdane garancije u devizama	194.737	-	-	194.737
Otvoreni akreditivi u devizama	11.693	-	-	11.693
Preuzete obveze po kreditima	3.775.277	-	179.022	3.954.299
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	93
Ukupno	4.043.281	-	179.022	4.222.303
Ukupna izloženost kreditnom riziku	28.524.859	1.011.412	838.375	30.374.646

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, neto izloženost, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Grupa	Republika Hrvatska 000 kuna	Zemlje Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	Ukupno 000 kuna
31. prosinca 2018.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	929.211	14.740	464	944.415
Depoziti kod drugih banaka	261.922	3	-	261.925
Kreditni financijskim institucijama	10.234.988	-	-	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	11.736.094	-	774.592	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2.045	-	-	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.803.761	-	-	2.803.761
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	1.363	-	-	1.363
Ostala imovina	5.362	7.293	67	12.722
Ukupno	25.974.746	22.036	775.123	26.771.905
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	33.576	-	-	33.576
Izdane garancije u devizama	1.822.396	-	-	1.822.396
Preuzete obveze po kreditima	2.788.456	-	502.576	3.291.032
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	93
Ukupno	4.644.521	-	502.576	5.147.097
Ukupna izloženost kreditnom riziku	30.619.267	22.036	1.277.699	31.919.002

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, neto izloženost, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka	Republika Hrvatska 000 kuna	Zemlje Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	Ukupno 000 kuna
31. prosinca 2019.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	233.721	633.321	14.440	881.482
Depoziti kod drugih banaka	181.235	372.235	-	553.470
Kreditni financijskim institucijama	9.447.706	-	-	9.447.706
Kreditni ostalim korisnicima	13.055.519	-	644.115	13.699.634
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2.234	-	-	2.234
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.510.174	2.222	-	1.512.396
Ostala imovina	6.234	24	83	6.341
Ukupno	24.436.823	1.007.802	658.638	26.103.263
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	61.481	-	-	61.481
Izdane garancije u devizama	194.737	-	-	194.737
Otvoreni akreditivi u devizama	11.693	-	-	11.693
Preuzete obveze po kreditima	3.775.277	-	179.022	3.954.299
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	93
Ukupno	4.043.281	-	179.022	4.222.303
Ukupna izloženost kreditnom riziku	28.480.104	1.007.802	837.660	30.325.566

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, neto izloženost, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka	Republika Hrvatska 000 kuna	Zemlje Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	Ukupno 000 kuna
31. prosinca 2018.				
Imovina				
Novčana sredstva i računi kod banaka	925.865	14.740	464	941.069
Depoziti kod drugih banaka	261.922	3	-	261.925
Kreditni financijskim institucijama	10.234.988	-	-	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	11.736.094	-	774.592	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2.045	-	-	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.766.363	-	-	2.766.363
Ostala imovina	4.106	9	67	4.182
Ukupno	25.931.383	14.752	775.123	26.721.258
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	33.576	-	-	33.576
Izdane garancije u devizama	1.822.396	-	-	1.822.396
Preuzete obveze po kreditima	2.788.456	-	502.576	3.291.032
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	93
Ukupno	4.644.521	-	502.576	5.147.097
Ukupna izloženost kreditnom riziku	30.575.904	14.752	1.277.699	31.868.355

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema industrijskim granama, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

Grupa	Neto najveća izloženost nakon		Neto najveća izloženost nakon	
	Neto najveća izloženost	umanjenja za sredstva osiguranja	Neto najveća izloženost	umanjenja za sredstva osiguranja
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	13.082.662	-	13.037.974	-
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.859.000	1.571.256	1.381.948	1.029.981
Turizam	3.318.197	554.485	3.113.457	77.346
Prijevoz, skladištenje i veze	1.958.455	764.034	1.955.578	695.034
Brodogradnja	1.227.960	12.190	2.995.154	382.101
Poljoprivreda i ribarstvo	478.368	167.299	517.983	129.394
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	864.720	500.569	824.235	117.622
Građevinarstvo	1.217.933	113.301	1.011.185	66.009
Ostala industrija	370.868	92.440	460.568	131.022
Javna uprava	3.040.733	3.040.152	3.788.365	3.788.365
Obrazovanje	40.702	37.768	43.562	39.163
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	182.417	10.727	219.087	19.227
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	70.214	54.088	74.185	54.370
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	175.818	62.144	207.541	65.207
Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	392.460	1.129	461.803	911
Ostalo	2.094.139	329.475	1.826.377	312.829
Ukupna izloženost kreditnom riziku	30.374.646	7.311.057	31.919.002	6.908.581

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija imovine i garancija te preuzetih obveza prema industrijskim granama, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

Banka	Neto najveća izloženost nakon		Neto najveća izloženost nakon	
	Neto najveća izloženost	umanjenja za sredstva osiguranja	Neto najveća izloženost	umanjenja za sredstva osiguranja
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	13.075.404	-	13.027.345	-
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.858.999	1.571.255	1.381.948	1.029.981
Turizam	3.318.194	554.481	3.113.457	77.346
Prijevoz, skladištenje i veze	1.958.417	763.997	1.955.578	695.034
Brodogradnja	1.227.960	12.190	2.995.154	382.101
Poljoprivreda i ribarstvo	478.368	167.299	517.943	129.354
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	864.559	500.409	824.134	117.521
Građevinarstvo	1.217.783	113.151	1.011.110	65.933
Ostala industrija	370.867	92.440	460.205	130.659
Javna uprava	3.000.995	3.000.414	3.750.268	3.750.268
Obrazovanje	40.702	37.768	43.562	39.163
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	182.351	10.661	218.982	19.122
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	70.192	54.066	74.166	54.351
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	175.818	62.144	207.522	65.189
Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	391.331	-	460.893	-
Ostalo	2.093.626	328.962	1.826.088	312.540
Ukupna izloženost kreditnom riziku	30.325.566	7.269.237	31.868.355	6.868.562

Koncentracija imovine i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama za obje godine sastavljena je sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti iz 2007. godine („NKD 2007.“).

Pri sastavljanju bilješke primjenjuje se kombinirani pristup koji uvažava djelatnosti dužnika, zadržava nazive djelatnosti drugačije od onih u Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te objedinjuje slične djelatnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Fer vrijednost instrumenata osiguranja u 2019. godini za Grupu iznosi 23.063.589 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 25.010.421 tisuća kuna), a za Banku iznosi 23.056.329 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 24.999.793 tisuća kuna).

Neto najveća izloženost u 2019. godini. za Grupu iznosi 7.311.057 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 6.908.581 tisuća kuna), a za Banku 7.269.237 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 6.868.562 tisuća kuna).

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti nakon umanjivanja za sredstva osiguranja u 2019. godini iznos kreditnog rizika od 4.529.750 tisuća kuna za Grupu (31. prosinca 2018.: 5.325.257 tisuća kuna) i 4.490.125 tisuća kuna za Banku (31. prosinca 2018.: 5.287.160 tisuća kuna) nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske za Grupu i Banku u iznosu od 2.068.112 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 1.572.804 tisuća kuna), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 708.453 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 647.039 tisuća kuna), državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 204.175 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 228.404 tisuća kuna), republičkih fondova u iznosu od 86 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 85 tisuća kuna), obveznica RH i trezorskih zapisa Ministarstva financija u iznosu od 1.548.924 tisuća kuna za Grupu i 1.509.299 tisuća kuna za Banku (31. prosinca 2018.: 2.803.692 tisuća kuna za Grupu i 2.765.595 tisuća kuna za Banku). Osim toga, iznos od 0 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 73.233 tisuća kuna) odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (kontrolni utjecaj).

Dio plasmana koji imaju iskazanu neto izloženost odnosi se na plasmane koji su privremeno djelomično pokriveni instrumentima osiguranja te je daljnje plasiranje po odobrenom plasmanu obustavljeno sve do pribavljanja instrumenata osiguranja potrebnih za udovoljavanje potrebnog omjera vrijednosti predmeta osiguranja i plasmana.

Djelatnost financijskog posredovanja najvećim dijelom uključuje poslovne banke.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa	Neto izloženost portfelja - stupanj			Neto izloženost portfelja rizične skupine POCI	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9	Neto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 1	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 2	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 3	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - rizične skupine POCI	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9 nakon umanjenja za instrumente osiguranja	Neto izloženost ukupnog portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja
31. prosinca 2019.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina												
Novčana sredstva i računi kod banaka	884.402	-	-	-	-	884.402	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	553.470	-	-	-	-	553.470	-	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	9.363.335	73.076	11.295	-	-	9.447.706	-	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	10.084.080	1.136.882	1.414.424	1.064.248	-	13.699.634	4.065.803	164.484	194.117	597.289	-	5.021.693
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	2.234	2.234	-	-	-	-	2.234	2.234
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.549.468	875	2.222	-	-	1.552.565	1.549.468	875	2.222	-	-	1.552.565
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	457	-	-	-	-	457	457	-	-	-	-	457
Ostala imovina	10.126	55	1.656	38	-	11.875	1.195	50	1.345	-	-	2.590
Ukupno	22.445.338	1.210.888	1.429.597	1.064.286	2.234	26.152.343	5.616.923	165.409	197.684	597.289	2.234	6.579.539
Garancije i preuzete obveze												
Izdane garancije u kunama	49.769	-	11.712	-	-	61.481	9.003	-	6.844	-	-	15.847
Izdane garancije u devizama	11.072	32.095	151.570	-	-	194.737	1.764	-	59.816	-	-	61.580
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-	11.693	11.693	-	-	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	3.481.864	346.839	-	125.596	-	3.954.299	615.977	38.021	-	-	-	653.998
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93	93	-	-	-	-	93
Ukupno	3.542.798	378.934	163.282	125.596	11.693	4.222.303	626.837	38.021	66.660	-	-	731.518
Ukupna izloženost kreditnom riziku	25.988.136	1.589.822	1.592.879	1.189.882	13.927	30.374.646	6.243.760	203.430	264.344	597.289	2.234	7.311.057

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa	Neto izloženost portfelja - stupanj 1 000 kuna	Neto izloženost portfelja - stupanj 2 000 kuna	Neto izloženost portfelja - stupanj 3 000 kuna	Neto izloženost portfelja rizične skupine POCI 000 kuna	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9 000 kuna	Neto izloženost ukupnog portfelja 000 kuna	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 1 000 kuna	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 2 000 kuna	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 3 000 kuna	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - rizične skupine POCI 000 kuna	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine nakon umanjenja za instrumente osiguranja 000 kuna	Neto izloženost ukupnog portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja 000 kuna
31. prosinca 2018.												
Imovina												
Novčana sredstva i računi kod banaka	944.415	-	-	-	-	944.415	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	261.925	-	-	-	-	261.925	-	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	10.064.840	137.737	32.411	-	-	10.234.988	-	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	9.408.775	1.141.971	1.728.419	231.521	-	12.510.686	2.930.911	127.418	278.948	1.372	-	3.338.649
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	2.045	2.045	-	-	-	-	2.045	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.802.223	770	768	-	-	2.803.761	2.802.223	770	768	-	-	2.803.761
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	1.363	-	-	-	-	1.363	1.363	-	-	-	-	1.363
Ostala imovina	11.315	12	1.395	-	-	12.722	3.067	1	1.281	-	-	4.349
Ukupno	23.494.856	1.280.490	1.762.993	231.521	2.045	26.771.905	5.737.564	128.189	280.997	1.372	2.045	6.150.167
Garancije i preuzete obveze												
Izdane garancije u kunama	13.236	-	20.340	-	-	33.576	12.371	-	-	-	-	12.371
Izdane garancije u devizama	31.756	-	1.790.640	-	-	1.822.396	1.469	-	293.997	-	-	295.466
Preuzete obveze po kreditima	2.654.591	604.066	22.193	10.182	-	3.291.032	318.481	110.058	21.945	-	-	450.484
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93	93	-	-	-	-	93
Ukupno	2.699.676	604.066	1.833.173	10.182	-	5.147.097	332.414	110.058	315.942	-	-	758.414
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.194.532	1.884.556	3.596.166	241.703	2.045	31.919.002	6.069.978	238.247	596.939	1.372	2.045	6.908.581

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Neto izloženost portfelja - stupanj			Neto izloženost rizične skupine POCI	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 1	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 2	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 3	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - skupine POCI	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine nakon instrumente osiguranja	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja
31. prosinca 2019.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina											
Novčana sredstva i računi kod banaka	881.482	-	-	-	-	881.482	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	553.470	-	-	-	-	553.470	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	9.363.335	73.076	11.295	-	-	9.447.706	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	10.084.080	1.136.882	1.414.424	1.064.248	-	13.699.634	4.065.803	164.484	194.117	597.289	5.021.693
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	2.234	2.234	-	-	-	2.234	2.234
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.509.299	875	2.222	-	-	1.512.396	1.509.299	875	2.222	-	1.512.396
Ostala imovina	4.592	55	1.656	38	-	6.341	1	50	1.345	-	1.396
Ukupno	22.396.258	1.210.888	1.429.597	1.064.286	2.234	26.103.263	5.575.103	165.409	197.684	597.289	6.537.719
Garancije i preuzete obveze											
Izdane garancije u kunama	49.769	-	11.712	-	-	61.481	9.003	-	6.844	-	15.847
Izdane garancije u devizama	11.072	32.095	151.570	-	-	194.737	1.764	-	59.816	-	61.580
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-	11.693	11.693	-	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	3.481.864	346.839	-	125.596	-	3.954.299	615.977	38.021	-	-	653.998
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93	93	-	-	-	93
Ukupno	3.542.798	378.934	163.282	125.596	11.693	4.222.303	626.837	38.021	66.660	-	731.518
Ukupna izloženost kreditnom riziku	25.939.056	1.589.822	1.592.879	1.189.882	13.927	30.325.566	6.201.940	203.430	264.344	597.289	7.269.237

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika, neto izloženost, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, prema vrsti financijske imovine na pozicijama imovine i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Neto izloženost portfelja - stupanj			Neto izloženost rizične skupine POCI	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine po MSFI-ju 9	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 1	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 2	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - stupanj 3	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja - skupine POCI	Financijska imovina koja se ne raspoređuje u rizične skupine nakon instrumente osiguranja	Neto izloženost portfelja nakon umanjenja za instrumente osiguranja
31. prosinca 2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina											
Novčana sredstva i računi kod banaka	941.069	-	-	-	-	941.069	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	261.925	-	-	-	-	261.925	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	10.064.840	137.737	32.411	-	-	10.234.988	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	9.408.775	1.141.971	1.728.419	231.521	-	12.510.686	2.930.911	127.418	278.948	1.372	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	2.045	2.045	-	-	-	-	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.765.595	-	768	-	-	2.766.363	2.765.595	-	768	-	-
Ostala imovina	2.775	12	1.395	-	-	4.182	1.809	1	1.281	-	-
Ukupno	23.444.979	1.279.720	1.762.993	231.521	2.045	26.721.258	5.698.315	127.419	280.997	1.372	2.045
Garancije i preuzete obveze											
Izdane garancije u kunama	13.236	-	20.340	-	-	33.576	12.371	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	31.756	-	1.790.640	-	-	1.822.396	1.469	-	293.997	-	-
Preuzete obveze po kreditima	2.654.591	604.066	22.193	10.182	-	3.291.032	318.481	110.058	21.945	-	-
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93	93	-	-	-	-
Ukupno	2.699.676	604.066	1.833.173	10.182	-	5.147.097	332.414	110.058	315.942	-	-
Ukupna izloženost kreditnom riziku	26.144.655	1.883.786	3.596.166	241.703	2.045	31.868.355	6.030.729	237.477	596.939	1.372	2.045

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2019. u ukupnoj neto najvećoj izloženosti Grupe i Banke iznos kredita ostalim korisnicima od 2.979.445 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 2.066.817 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 708.453 tisuća kuna te državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 204.175 tisuća.

Na dan 31. prosinca 2019. iznos financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i dužničkih vrijednosnih papira po amortiziranom trošku nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 1.548.924 tisuća kuna kod Grupe i 1.509.299 tisuća kuna kod Banke.

Na dan 31. prosinca 2019. ostala imovina u iznosu od 1.288 tisuća kuna nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Na dan 31. prosinca 2018. u ukupnoj neto najvećoj izloženosti Grupe i Banke iznos kredita ostalim korisnicima od 2.520.298 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 1.571.622 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 647.039 tisuća kuna te državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 228.404 tisuća. Dodatno, iznos od 73.233 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (kontrolni utjecaj).

Na dan 31. prosinca 2018. iznos financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i dužničkih vrijednosnih papira po amortiziranom trošku nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 2.803.585 tisuća kuna kod Grupe i 2.765.595 tisuća kuna kod Banke.

Na dan 31. prosinca 2018. ostala imovina u iznosu od 1.174 tisuća kuna nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima

U sljedećim tablicama prikazuju se promjene po rezerviranjima od početnog do završnog stanja prema vrsti financijskog instrumenta i prema rizičnim skupinama:

Novčana sredstva i računi kod banaka

Grupa					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	1.668	-	-	-	1.668
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke	(1.190)	-	-	-	(1.190)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	5	-	-	-	5
Stanje 31. prosinca 2019.	483	-	-	-	483
Grupa					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	41	-	-	-	41
Prijenosi po stupnjevima rizika	-	-	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	1.625	-	-	-	1.625
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	2	-	-	-	2
Stanje 31. prosinca 2018.	1.668	-	-	-	1.668

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Novčana sredstva i računi kod banaka (nastavak)

Banka					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	1.651	-	-	-	1.651
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke	(1.177)	-	-	-	(1.177)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	5	-	-	-	5
Stanje 31. prosinca 2019.	479	-	-	-	479
Banka					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	41	-	-	-	41
Prijenosi po stupnjevima rizika	-	-	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	1.608	-	-	-	1.608
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	2	-	-	-	2
Stanje 31. prosinca 2018.	1.651	-	-	-	1.651

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Depoziti kod drugih banaka

Grupa i Banka					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	1.361	-	-	-	1.361
Prijenos u Stupanj 1	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke	(112)	-	-	-	(112)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	7	-	-	-	7
Stanje 31. prosinca 2019.	1.256	-	-	-	1.256
Grupa i Banka					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	152	-	-	-	152
Prijenosi po stupnjevima rizika	-	-	-	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	1.216	-	-	-	1.216
Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(7)	-	-	-	(7)
Stanje 31. prosinca 2018.	1.361	-	-	-	1.361

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Kreditni financijskim institucijama

Grupa i Banka					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	78.126	20.941	18.087	-	117.154
Prijenos u Stupanj 1	251	(251)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	-	-	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke	(41.274)	(10.177)	(7.035)	-	(58.486)
Unwinding - promjena uslijed proteka vremena	-	-	4	-	4
(Prijenos na)/donos sa kredita ostalim korisnicima	(3)	-	-	-	(3)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(2)	30	1	-	29
Stanje 31. prosinca 2019.	37.098	10.543	11.057	-	58.698

Grupa i Banka					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	76.581	33.937	20.502	-	131.020
Prijenosi po stupnjevima rizika	4.272	(4.484)	212	-	-
Neto smanjenje rezerviranja za očekivane gubitke	(2.170)	(8.216)	(2.763)	-	(13.149)
Unwinding - promjena uslijed proteka vremena	-	-	275	-	275
(Prijenos na)/donos sa kredita ostalim korisnicima	(4)	(24)	-	-	(28)
Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(553)	(272)	(139)	-	(964)
Stanje 31. prosinca 2018.	78.126	20.941	18.087	-	117.154

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Kreditni ostalim korisnicima

Grupa i Banka					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	351.878	494.557	2.469.639	64.222	3.380.296
Prijenos u Stupanj 1	322.355	(246.453)	(75.902)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(55.309)	60.546	(5.237)	-	-
Prijenos u Stupanj 3	(1.695)	(127.555)	42.943	86.307	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(312.295)	445.262	(116.126)	(49.977)	(33.136)
Otpis	(197)	(10)	(26.544)	-	(26.751)
Unwinding - promjena uslijed proteka vremena	(2.913)	(64)	27.565	9.030	33.618
Donos sa/(prijenos na) kredita financijskim institucijama	3	-	-	-	3
Preuzimanje nekretnine	-	-	(6.475)	-	(6.475)
Vraćanje isključenih kamata	-	-	-	-	-
Pretvaranje potraživanja u udjele	-	-	(1.812)	-	(1.812)
Isknjiženje zbog prodaje potraživanja	-	-	(52)	-	(52)
Ostalo	-	-	36	10.221	10.257
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	1.118	1.668	5.479	861	9.126
Stanje 31. prosinca 2019.	302.945	627.951	2.313.514	120.664	3.365.074

Grupa i Banka					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	381.600	452.780	2.758.825	-	3.593.205
Prijenosi po stupnjevima rizika	208.556	(268.421)	9.302	50.563	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(233.530)	312.157	(298.863)	9.075	(211.161)
Otpis	(2)	-	(42.028)	(1.228)	(43.258)
Unwinding - promjena uslijed proteka vremena	337	213	51.357	5.182	57.089
Donos sa/(prijenos na) kredita financijskim institucijama	4	24	-	-	28
Preuzimanje nekretnine	(5)	-	(984)	-	(989)
Naplata isključenih kamata	-	-	496	-	496
Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(5.082)	(2.196)	(8.466)	630	(15.114)
Stanje 31. prosinca 2018.	351.878	494.557	2.469.639	64.222	3.380.296

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Grupa					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	5.007	-	1.739	-	6.746
Prijenos u Stupanj 1	47	-	(47)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(416)	416	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(3.217)	1	(185)	-	(3.401)
Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	1	9	-	-	10
Stanje 31. prosinca 2019.	1.422	426	1.507	-	3.355

Grupa					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	3.837	451	-	-	4.288
Prijenosi po stupnjevima rizika	-	(451)	451	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	1.184	-	1.293	-	2.477
Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(14)	-	(5)	-	(19)
Stanje 31. prosinca 2018.	5.007	-	1.739	-	6.746

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Banka					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	4.720	-	1.739	-	6.459
Prijenos u Stupanj 1	47	-	(47)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(416)	416	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	-	-	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(3.002)	1	(185)	-	(3.186)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	1	9	-	-	10
Stanje 31. prosinca 2019.	1.350	426	1.507	-	3.283

Banka					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	3.546	451	-	-	3.997
Prijenosi po stupnjevima rizika	-	(451)	451	-	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	1.188	-	1.293	-	2.481
Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(14)	-	(5)	-	(19)
Stanje 31. prosinca 2018.	4.720	-	1.739	-	6.459

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Ostala imovina

Grupa					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	281	-	33.837	-	34.118
Prijenos u Stupanj 1	2	-	(2)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(1)	1	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	(6)	(36)	42	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(40)	23	1.614	(36)	1.561
Ostala usklađenja	(2)	-	-	-	(2)
Otpis	(76)	-	(38)	-	(114)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	7	-	7
Stanje 31. prosinca 2019.	164	18	35.382	6	35.570

Grupa					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	140	4	13.079	-	13.223
Prijenosi po stupnjevima rizika	20	(1)	(19)	-	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	123	(3)	20.795	-	20.915
Otpis	-	-	(10)	-	(10)
Preuzimanje nekretnine	-	-	(14)	-	(14)
Ostala usklađenja	(2)	-	-	-	(2)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	6	-	6
Stanje 31. prosinca 2018.	281	-	33.837	-	34.118

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Ostala imovina (nastavak)

Banka					
31. prosinca 2019.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	46	-	33.837	-	33.883
Prijenos u Stupanj 1	2	-	(2)	-	-
Prijenos u Stupanj 2	(1)	1	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	(6)	(36)	42	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	(17)	23	1.614	(36)	1.584
Otpis	-	-	(38)	-	(38)
Neto dobit od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	7	-	7
Stanje 31. prosinca 2019.	30	18	35.382	6	35.436

Banka					
31. prosinca 2018.	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	4	4	13.079	-	13.087
Prijenosi po stupnjevima rizika	20	(1)	(19)	-	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	22	(3)	20.795	-	20.814
Otpis	-	-	(10)	-	(10)
Preuzimanje nekretnina	-	-	(14)	-	(14)
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	-	-	6	-	6
Stanje 31. prosinca 2018.	46	-	33.837	-	33.883

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Kreditni rizik (nastavak)

i. Promjene po rezerviranjima (nastavak)

Garancije i preuzete obveze

Grupa i Banka

31. prosinca 2019.

	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2019.	9.170	65.094	175.996	11.023	261.283
Prijenos u Stupanj 1	14.916	(14.916)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 2	2	(2)	-	-	-
Prijenos u Stupanj 3	-	-	(2.904)	2.904	-
Neto povećanje/(smanjenje) rezerviranja za očekivane gubitke	904	(36.026)	(157.600)	(11.368)	(204.090)
Neto (dobit)/gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(46)	139	426	4	523
Stanje 31. prosinca 2019.	24.946	14.289	15.918	2.563	57.716

Grupa i Banka

31. prosinca 2018.

	Stupanj 1	Stupanj 2	Stupanj 3	POCI	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	20.203	749	28.395	-	49.347
Prijenosi po stupnjevima rizika	(473)	476	(2)	(1)	-
Neto povećanje rezerviranja za očekivane gubitke	(10.367)	63.487	145.958	11.033	210.111
Neto gubitak od tečajnih razlika po rezerviranjima za očekivane gubitke	(193)	382	1.645	(9)	1.825
Stanje 31. prosinca 2018.	9.170	65.094	175.996	11.023	261.283

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.4. Rizik likvidnosti

Iznos ukupne imovine, ukupnih obveza i garancija i preuzetih obveza na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospijeca kako slijedi:

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2019.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	884.407	-	-	-	-	884.407
Depoziti kod drugih banaka	33.184	519.914	-	-	372	553.470
Kreditni financijska institucija*	152.358	336.007	1.259.613	2.638.834	5.060.894	9.447.706
Kreditni ostalim korisnicima	1.656.921	149.889	2.059.355	2.227.319	7.606.150	13.699.634
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	201.599	-	-	-	2.234	203.833
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.567.566	11.209	35	-	-	1.578.810
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	457	-	-	-	457
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	48.281	48.281
Preuzeta imovina	-	5.930	2.044	13.574	2.650	24.198
Ostala imovina	8.609	5.957	10.389	4.182	678	29.815
Ukupna imovina	4.504.644	1.029.363	3.331.436	4.883.909	12.721.259	26.470.611
Obveze						
Obveze po depozitima	89.551	24.257	12.248	15.152	35.561	176.769
Obveze po kreditima	353.615	315.555**	1.604.542	4.136.517	7.990.224	14.400.453
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	43.375	1.114.916	-	-	1.158.291
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	58.582	3.294	11.436	22.146	25.322	120.780
Ostale obveze	157.671	12.079	35.580	67.540	66.867	339.737
Ukupne obveze	659.419	398.560	2.778.722	4.241.355	8.117.974	16.196.030
Likvidnosni jaz	3.845.225	630.803	552.714	642.554	4.603.285	10.274.581
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	61.481	-	-	-	-	61.481
Izdane garancije u devizama	194.737	-	-	-	-	194.737
Otvoreni akreditivi u devizama	11.693	-	-	-	-	11.693
Preuzete obveze po kreditima	3.954.299	-	-	-	-	3.954.299
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	47.632	-	-	-	-	47.632
Ugovorena obveza EIF CROGIP	-	800	34.000	113.000	112.058	259.858
Ugovorena obveza EIF FRC2	300	300	2.000	7.400	2.362	12.362
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93
Ukupne garancije i preuzete obveze	4.270.235	1.100	36.000	120.400	114.420	4.542.155

Stavke s neodređenim dospijecom iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 41.075 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove.

** Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseca.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Grupa 31. prosinca 2018.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	944.417	-	-	-	-	944.417
Depoziti kod drugih banaka	261.925	-	-	-	-	261.925
Kreditni financijskim institucijama*	389.640	693.932	1.231.553	2.718.573	5.201.290	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	2.096.151	141.949	792.913	2.769.366	6.710.307	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	334.221	-	-	-	2.045	336.266
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.818.280	11.167	23	-	-	2.829.470
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	9	4	-	1.350	1.363
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	50.832	50.832
Preuzeta imovina	-	-	9.690	2.666	12.974	25.330
Ostala imovina	6.050	8.294	7.607	1.753	-	23.704
Ukupna imovina	6.850.684	855.351	2.041.790	5.492.358	11.978.798	27.218.981
Obveze						
Obveze po depozitima	229.704	6.579	177.736	757	14.320	429.096
Obveze po kreditima	313.492	461.196**	1.454.492	3.966.550	8.682.257	14.877.987
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	43.347	-	1.107.210	-	1.150.557
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	125.437	10.305	35.597	71.166	78.986	321.491
Ostale obveze	143.475	14.261	44.789	88.740	87.478	378.743
Ukupne obveze	812.108	535.688	1.712.614	5.234.423	8.863.041	17.157.874
Likvidnosni jaz	6.038.576	319.663	329.176	257.935	3.115.757	10.061.107
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	33.576	-	-	-	-	33.576
Izdane garancije u devizama	1.822.396	-	-	-	-	1.822.396
Preuzete obveze po kreditima	3.291.032	-	-	-	-	3.291.032
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	47.472	-	-	-	-	47.472
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93
Ukupne garancije i preuzete obveze	5.194.569	-	-	-	-	5.194.569

Stavke s neodređenim dospijanjem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* *Potraživanje u iznosu od 691.269 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospijanje iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 222.527 tisuća kuna.*

** *Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseca.*

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike
i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne imovine, ukupnih obveza i garancija i preuzetih obveza na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospijeca kako slijedi:

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2019.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	881.487	-	-	-	-	881.487
Depoziti kod drugih banaka	33.184	519.914	-	-	372	553.470
Kreditni financijskim institucijama*	152.358	336.007	1.259.613	2.638.834	5.060.894	9.447.706
Kreditni ostalim korisnicima	1.656.921	149.889	2.059.355	2.227.319	7.606.150	13.699.634
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	191.760	-	-	-	2.234	193.994
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.527.510	11.131	-	-	-	1.538.641
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	47.309	47.309
Preuzeta imovina	-	5.930	2.044	13.574	2.650	24.198
Ostala imovina	7.127	1.630	10.306	4.181	678	23.922
Ukupna imovina	4.450.347	1.024.501	3.331.318	4.883.908	12.756.411	26.446.485
Obveze						
Obveze po depozitima	89.551	24.257	12.248	15.152	35.561	176.769
Obveze po kreditima	353.615	315.555**	1.604.542	4.136.517	7.990.224	14.400.453
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	43.375	1.114.916	-	-	1.158.291
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	58.582	3.294	11.287	22.146	25.322	120.631
Ostale obveze	156.976	8.827	30.247	59.344	67.853	323.247
Ukupne obveze	658.724	395.308	2.773.240	4.233.159	8.118.960	16.179.391
Likvidnosni jaz	3.791.623	629.193	558.078	650.749	4.637.451	10.267.094
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	61.481	-	-	-	-	61.481
Izdane garancije u devizama	194.737	-	-	-	-	194.737
Otvoreni akreditivi u devizama	11.693	-	-	-	-	11.693
Preuzete obveze po kreditima	3.954.299	-	-	-	-	3.954.299
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	47.632	-	-	-	-	47.632
Ugovorena obveza EIF CROGIP	-	800	34.000	113.000	112.058	259.858
Ugovorena obveza EIF FRC2	300	300	2.000	7.400	2.362	12.362
Ostale nespomenute neopozive	93	-	-	-	-	93
Ukupne garancije i preuzete obveze	4.270.235	1.100	36.000	120.400	114.420	4.542.155

Stavke s neodređenim dospijecom iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* *Potraživanje u iznosu od 41.075 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove.*

** *Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseca.*

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka 31. prosinca 2018.	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	941.071	-	-	-	-	941.071
Depoziti kod drugih banaka	261.925	-	-	-	-	261.925
Kreditni financijskim institucijama*	389.640	693.932	1.231.553	2.718.573	5.201.290	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	2.096.151	141.949	792.913	2.769.366	6.710.307	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	328.758	-	-	-	2.045	330.803
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.781.000	11.072	-	-	-	2.792.072
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	50.764	50.764
Preuzeta imovina	-	-	9.690	2.666	12.974	25.330
Ostala imovina	4.856	970	7.585	1.753	-	15.164
Ukupna imovina	6.803.401	847.923	2.041.741	5.492.358	12.013.504	27.198.927
Obveze						
Obveze po depozitima	229.704	6.579	177.736	757	14.320	429.096
Obveze po kreditima	313.492	461.196**	1.454.492	3.966.550	8.682.257	14.877.987
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	43.347	-	1.107.210	-	1.150.557
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	125.417	10.305	35.487	71.166	78.986	321.361
Ostale obveze	142.805	11.734	40.406	81.033	89.936	365.914
Ukupne obveze	811.418	533.161	1.708.121	5.226.716	8.865.499	17.144.915
Likvidnosni jaz	5.991.983	314.762	333.620	265.642	3.148.005	10.054.012
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	33.576	-	-	-	-	33.576
Izdane garancije u devizama	1.822.396	-	-	-	-	1.822.396
Preuzete obveze po kreditima	3.291.032	-	-	-	-	3.291.032
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	47.472	-	-	-	-	47.472
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93
Ukupne garancije i preuzete obveze	5.194.569	-	-	-	-	5.194.569

Stavke s neodređenim dospijecem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* *Potraživanje u iznosu od 691.269 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospijecje iskazano je u razdoblju 1 do 3 mjeseca u iznosu od 222.527 tisuća kuna.*

** *Obračunata nedospjela kamata po kreditima raspoređena je u kategoriji od 1 do 3 mjeseca.*

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza dok su garancije i preuzete obveza Grupe prikazane u kategoriji do 1 mjesec obzirom na mogućnost prijevremenog poziva na izvršenje obveze (nediskontirani iznosi):

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2019.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	89.551	24.257	12.248	15.152	35.561	176.769
Obveze po kreditima	375.094	342.026	1.757.887	4.536.871	8.983.313	15.995.191
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	43.374	1.181.900	-	-	1.225.274
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	58.582	3.294	11.436	22.146	25.322	120.780
Ostale obveze	157.671	12.080	35.580	67.539	66.867	339.737
Ukupno	680.898	425.031	2.999.051	4.641.708	9.111.063	17.857.751
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	61.481	-	-	-	-	61.481
Izdane garancije u devizama	194.737	-	-	-	-	194.737
Otvoreni akreditivi u devizama	11.693	-	-	-	-	11.693
Preuzete obveze po kreditima	3.954.299	-	-	-	-	3.954.299
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	47.632	-	-	-	-	47.632
Ugovorena obveza EIF CROGIP	-	800	34.000	113.000	112.058	259.858
Ugovorena obveza EIF FRC2	300	300	2.000	7.400	2.362	12.362
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93
Ukupne garancije i preuzete obveze	4.270.235	1.100	36.000	120.400	114.420	4.542.155
Grupa 31. prosinca 2018.						
Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
31. prosinca 2018.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	229.704	6.579	177.736	757	14.320	429.096
Obveze po kreditima	338.464	438.773	1.647.005	4.387.915	9.457.974	16.270.131
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	66.758	1.173.968	-	1.240.726
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	125.437	10.305	35.597	71.166	78.986	321.491
Ostale obveze	143.475	14.261	44.789	88.740	87.478	378.743
Ukupno	837.080	469.918	1.971.885	5.722.546	9.638.758	18.640.187
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	33.576	-	-	-	-	33.576
Izdane garancije u devizama	1.822.396	-	-	-	-	1.822.396
Preuzete obveze po kreditima	3.291.032	-	-	-	-	3.291.032
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	47.472	-	-	-	-	47.472
Ostale nespomenute neopozive	93	-	-	-	-	93
Ukupne garancije i preuzete obveze	5.194.569	-	-	-	-	5.194.569

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza dok su garancije i preuzete obveze Banke prikazane u kategoriji do 1 mjesec obzirom na mogućnost prijevremenog poziva na izvršenje obveze (nediskontirani iznosi):

Banka 31. prosinca 2019.	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	89.551	24.257	12.248	15.152	35.561	176.769
Obveze po kreditima	375.094	342.026	1.757.887	4.536.871	8.983.313	15.995.191
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	43.374	1.181.900	-	-	1.225.274
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	58.582	3.294	11.287	22.146	25.322	120.631
Ostale obveze	156.976	8.828	30.246	59.344	67.853	323.247
Ukupno	680.203	421.779	2.993.568	4.633.513	9.112.049	17.841.112
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	61.481	-	-	-	-	61.481
Izdane garancije u devizama	194.737	-	-	-	-	194.737
Otvoreni akreditivi u devizama	11.693	-	-	-	-	11.693
Preuzete obveze po kreditima	3.954.299	-	-	-	-	3.954.299
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	47.632	-	-	-	-	47.632
Ugovorena obveza EIF CROGIP	-	800	34.000	113.000	112.058	259.858
Ugovorena obveza EIF FRC2	300	300	2.000	7.400	2.362	12.362
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93
Ukupne garancije i preuzete obveze	4.270.235	1.100	36.000	120.400	114.420	4.542.155
Banka 31. prosinca 2018.	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	229.704	6.579	177.736	757	14.320	429.096
Obveze po kreditima	338.464	438.773	1.647.005	4.387.915	9.457.974	16.270.131
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	66.758	1.173.968	-	1.240.726
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	125.417	10.305	35.487	71.166	78.986	321.361
Ostale obveze	142.805	11.734	40.406	81.033	89.936	365.914
Ukupno	836.390	467.391	1.967.392	5.714.839	9.641.216	18.627.228
Garancije i preuzete obveze						
Izdane garancije u kunama	33.576	-	-	-	-	33.576
Izdane garancije u devizama	1.822.396	-	-	-	-	1.822.396
Preuzete obveze po kreditima	3.291.032	-	-	-	-	3.291.032
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	47.472	-	-	-	-	47.472
Ostale nespomenute neopozive potencijalne obveze	93	-	-	-	-	93
Ukupne garancije i preuzete obveze	5.194.569	-	-	-	-	5.194.569

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizici

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci podrazumijeva svođenje kamatnog rizika i valutnog rizika na najmanju mjeru.

34.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost Grupe na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'. Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku Grupe na dan 31. prosinca 2019. i 2018. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno	Fiksna
31. prosinca 2019.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno		kamatna
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	stopa
								000 kuna
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	650.921	-	-	-	-	233.486	884.407	650.921
Depoziti kod drugih banaka	33.184	520.032	-	-	-	254	553.470	553.216
Kreditni financijskim institucijama	146.639	536.191	1.224.864	2.563.039	4.971.304	5.669	9.447.706	9.221.266
Kreditni ostalim korisnicima	1.769.376	322.630	2.158.440	2.012.521	7.323.188	113.479	13.699.634	12.908.055
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	2.234	201.599	203.833	2.234
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.540.964	-	-	-	-	37.846	1.578.810	1.540.964
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	448	-	-	-	9	457	448
Ostala imovina	-	-	-	-	-	29.815	29.815	-
Imovina	4.141.084	1.379.301	3.383.304	4.575.560	12.296.726	622.157	26.398.132	24.877.104
Obveze								
Obveze po depozitima	-	-	-	-	-	176.769	176.769	-
Obveze po kreditima	353.615	269.056	1.730.226	4.100.607	7.900.450	46.499	14.400.453	14.210.316
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	1.114.916	-	-	43.375	1.158.291	1.114.916
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	-	-	-	-	-	120.780	120.780	-
Ostale obveze	-	-	-	-	-	339.737	339.737	-
Obveze	353.615	269.056	2.845.142	4.100.607	7.900.450	727.160	16.196.030	15.325.232
Kamatni jaz	3.787.469	1.110.245	538.162	474.953	4.396.276	(105.003)	10.202.102	9.551.872

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno	Fiksna
31. prosinca 2018.	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno		kamatna
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	stopa
								000 kuna
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	24.290	-	-	-	-	920.127	944.417	24.290
Depoziti kod drugih banaka	261.922	-	-	-	-	3	261.925	261.922
Kreditni financijskim institucijama	383.417	956.301	1.193.348	2.624.259	5.070.629	7.034	10.234.988	9.922.017
Kreditni ostalim korisnicima	2.273.725	465.131	712.572	2.476.258	6.491.188	91.812	12.510.686	11.699.344
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	2.045	334.221	336.266	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.792.223	-	-	-	-	37.247	2.829.470	2.792.223
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	-	1.350	13	1.363	1.350
Ostala imovina	-	-	-	-	-	23.704	23.704	-
Imovina	5.735.577	1.421.432	1.905.920	5.100.517	11.565.212	1.414.161	27.142.819	24.703.191
Obveze								
Obveze po depozitima	148.351	-	-	-	-	280.745	429.096	-
Obveze po kreditima	313.492	559.016	1.441.392	3.931.617	8.577.456	55.014	14.877.987	14.665.772
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	-	1.107.210	-	43.347	1.150.557	1.107.210
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	-	-	-	-	-	321.491	321.491	-
Ostale obveze	-	-	-	-	-	378.743	378.743	-
Obveze	461.843	559.016	1.441.392	5.038.827	8.577.456	1.079.340	17.157.874	15.772.982
Kamatni jaz	5.273.734	862.416	464.528	61.690	2.987.756	334.821	9.984.945	8.930.209

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR-a na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2019. i 2018. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'. Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR-a na dan 31. prosinca 2019. i 2018. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Banka	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beska- matno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
31. prosinca 2019.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	648.001	-	-	-	-	233.486	881.487	648.001
Depoziti kod drugih banaka	33.184	520.032	-	-	-	254	553.470	553.216
Kreditni financijskim institucijama	146.639	536.191	1.224.864	2.563.039	4.971.304	5.669	9.447.706	9.221.266
Kreditni ostalim korisnicima	1.769.376	322.630	2.158.440	2.012.521	7.323.188	113.479	13.699.634	12.908.055
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	2.234	191.760	193.994	2.234
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.501.265	-	-	-	-	37.376	1.538.641	1.501.265
Ostala imovina	-	-	-	-	-	23.922	23.922	-
Imovina	4.098.465	1.378.853	3.383.304	4.575.560	12.296.726	605.946	26.338.854	24.834.037
Obveze								
Obveze po depozitima	-	-	-	-	-	176.769	176.769	-
Obveze po kreditima	353.615	269.056	1.730.226	4.100.607	7.900.450	46.499	14.400.453	14.210.316
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	1.114.916	-	-	43.375	1.158.291	1.114.916
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	-	-	-	-	-	120.631	120.631	-
Ostale obveze	-	-	-	-	-	323.247	323.247	-
Obveze	353.615	269.056	2.845.142	4.100.607	7.900.450	710.521	16.179.391	15.325.232
Kamatni jaz	3.744.850	1.109.797	538.162	474.953	4.396.276	(104.575)	10.159.463	9.508.805

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Banka	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beska- matno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
31. prosinca 2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina								
Novčana sredstva i računi kod banaka	20.944	-	-	-	-	920.127	941.071	20.944
Depoziti kod drugih banaka	261.922	-	-	-	-	3	261.925	261.922
Kreditni financijskim institucijama	383.417	956.301	1.193.348	2.624.259	5.070.629	7.034	10.234.988	9.922.017
Kreditni ostalim korisnicima	2.273.725	465.131	712.572	2.476.258	6.491.188	91.812	12.510.686	11.699.344
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	2.045	328.758	330.803	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.755.291	-	-	-	-	36.781	2.792.072	2.755.291
Ostala imovina	-	-	-	-	-	15.164	15.164	-
Imovina	5.695.299	1.421.432	1.905.920	5.100.517	11.563.862	1.399.679	27.086.709	24.661.563
Obveze								
Obveze po depozitima	148.351	-	-	-	-	280.745	429.096	-
Obveze po kreditima	313.492	559.016	1.441.392	3.931.617	8.577.456	55.014	14.877.987	14.665.772
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	-	1.107.210	-	43.347	1.150.557	1.107.210
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	-	-	-	-	-	321.361	321.361	-
Ostale obveze	-	-	-	-	-	365.914	365.914	-
Obveze	461.843	559.016	1.441.392	5.038.827	8.577.456	1.066.381	17.144.915	15.772.982
Kamatni jaz	5.233.456	862.416	464.528	61.690	2.986.406	333.298	9.941.794	8.888.581

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna):

	31. prosinca 2019.	Grupa 31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	Banka 31. prosinca 2018.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina				
Imovina uz fiksnu kamatnu stopu	24.877.104	24.703.191	24.834.037	24.661.563
Imovina uz varijabilnu kamatnu stopu	898.871	1.025.467	898.871	1.025.467
Beskamatno	622.157	1.414.161	605.946	1.399.679
Ukupno	26.398.132	27.142.819	26.338.854	27.086.709
Obveze				
Obveze uz fiksnu kamatnu stopu	15.325.232	15.772.982	15.325.232	15.772.982
Obveze uz varijabilnu kamatnu stopu	143.638	305.552	143.638	305.552
Beskamatno	727.160	1.079.340	710.521	1.066.381
Ukupne obveze	16.196.030	17.157.874	16.179.391	17.144.915

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.1. Kamatni rizik u knjizi banke (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Postavke korištene u izradi analize osjetljivosti za kamatni rizik vezane su uz moguće promjene referentnih kamatnih stopa radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a.

Primjenom metode standardne devijacije na dnevne promjene referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR i USD utvrđena je volatilnost navedenih stopa u 2019. godini. Temeljem ovih volatilnosti utvrđene su veličine mogućih promjena referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR i USD koje su primijenjene u analizi osjetljivosti.

Analiza prikazuje osjetljivost na razumno očekivane promjene bazičnih bodova promjenjivih kamatnih stopa. Sve ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Osjetljivost dobiti je pod utjecajem pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama u razdoblju od godine dana, bazirano na kamatonosnoj imovini i obvezama uz promjenjivu kamatnu stopu.

Valuta	Povećanje bazičnih bodova 2019.	Utjecaj na dobit 2019.	Povećanje bazičnih bodova 2018.	Utjecaj na dobit 2018.
		000 kuna		000 kuna
EUR	+6	295	+1	40
USD	+17	468	+17	599

Valuta	Smanjenje bazičnih bodova 2019.	Utjecaj na dobit 2019.	Smanjenje bazičnih bodova 2018.	Utjecaj na dobit 2018.
		000 kuna		000 kuna
EUR	-6	(295)	-1	(40)
USD	-17	(468)	-17	(599)

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.2. Valutni rizik

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. u kunama i devizama:

Grupa	USD	EUR	Ostale valute	Ukupno strane valute	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
31. prosinca 2019.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	14.472	635.803	8	650.283	234.124	884.407
Depoziti kod drugih banaka	-	553.470	-	553.470	-	553.470
Kreditni financijskim institucijama	-	4.596.801	-	4.596.801	4.850.905	9.447.706
Kreditni ostalim korisnicima	500.047	8.346.335	-	8.846.382	4.853.252	13.699.634
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	62.169	-	62.169	141.664	203.833
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	324.388	-	324.388	1.254.422	1.578.810
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	457	-	457	-	457
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	48.281	48.281
Preuzeta imovina	-	-	-	-	24.198	24.198
Ostala imovina	-	4.484	-	4.484	25.331	29.815
Ukupna imovina	514.519	14.523.907	8	15.038.434	11.432.177*	26.470.611
Obveze						
Obveze po depozitima	13.158	28.939	536	42.633	134.136	176.769
Obveze po kreditima	489.042	13.896.411	-	14.385.453	15.000	14.400.453
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.158.291	-	1.158.291	-	1.158.291
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	10.069	5.143	1.023	16.235	104.545	120.780
Ostale obveze	925	10.294	33	11.252	328.485	339.737
Ukupna obveze	513.194	15.099.078	1.592	15.613.864	582.166	16.196.030
Valutni jaz	1.325	(575.171)	(1.584)	(575.430)	10.850.011	10.274.581

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 40.105 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Grupa	USD	EUR	Ostale valute	Ukupno strane valute	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
31. prosinca 2018.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	4.824	15.188	1.391	21.403	923.014	944.417
Depoziti kod drugih banaka	40.545	221.380	-	261.925	-	261.925
Kreditni financijskim institucijama	-	5.784.740	-	5.784.740	4.450.248	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	635.501	7.866.575	-	8.502.076	4.008.610	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	50.119	-	50.119	286.147	336.266
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	619.962	-	619.962	2.209.508	2.829.470
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	1.363	-	1.363	-	1.363
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	50.832	50.832
Preuzeta imovina	-	-	-	-	25.330	25.330
Ostala imovina	-	7.395	-	7.395	16.309	23.704
Ukupna imovina	680.870	14.566.722	1.391	15.248.983	11.969.998*	27.218.981
Obveze						
Obveze po depozitima	20.526	161.858	80	182.464	246.632	429.096
Obveze po kreditima	688.500	14.189.487	-	14.877.987	-	14.877.987
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.150.557	-	1.150.557	-	1.150.557
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	55.291	116.896	268	172.455	149.036	321.491
Ostale obveze	3.284	9.392	34	12.710	366.033	378.743
Ukupna obveze	767.601	15.628.190	382	16.396.173	761.701	17.157.874
Valutni jaz	(86.731)	(1.061.468)	1.009	(1.147.190)	11.208.297	10.061.107

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 90.776 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne imovine i ukupnih obveza na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. u kunama i devizama:

Banka	USD	EUR	Ostale valute	Ukupno strane valute	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
31. prosinca 2019.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	14.472	633.983	8	648.463	233.024	881.487
Depoziti kod drugih banaka	-	553.470	-	553.470	-	553.470
Kreditni financijskim institucijama	-	4.596.801	-	4.596.801	4.850.905	9.447.706
Kreditni ostalim korisnicima	500.047	8.346.335	-	8.846.382	4.853.252	13.699.634
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	52.330	-	52.330	141.664	193.994
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	316.150	-	316.150	1.222.491	1.538.641
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	47.309	47.309
Preuzeta imovina	-	-	-	-	24.198	24.198
Ostala imovina	-	161	-	161	23.761	23.922
Ukupna imovina	514.519	14.499.230	8	15.013.757	11.432.728*	26.446.485
Obveze						
Obveze po depozitima	13.158	28.939	536	42.633	134.136	176.769
Obveze po kreditima	489.042	13.896.411	-	14.385.453	15.000	14.400.453
Obveze za izdane dugoročne	-	1.158.291	-	1.158.291	-	1.158.291
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	10.069	5.143	1.023	16.235	104.396	120.631
Ostale obveze	774	2.056	-	2.830	320.417	323.247
Ukupne obveze	513.043	15.090.840	1.559	15.605.442	573.949	16.179.391
Valutni jaz	1.476	(591.610)	(1.551)	(591.685)	10.858.779	10.267.094

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 40.105 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Banka	USD	EUR	Ostale valute	Ukupno strane valute	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
31. prosinca 2018.						
Imovina						
Novčana sredstva i računi kod banaka	4.824	15.188	1.391	21.403	919.668	941.071
Depoziti kod drugih banaka	40.545	221.380	-	261.925	-	261.925
Kreditni financijskim institucijama	-	5.784.740	-	5.784.740	4.450.248	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	635.501	7.866.575	-	8.502.076	4.008.610	12.510.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	46.807	-	46.807	283.996	330.803
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	611.072	-	611.072	2.181.000	2.792.072
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	36.124	36.124
Nekretnine, postrojenja i oprema i	-	-	-	-	50.764	50.764
Preuzeta imovina	-	-	-	-	25.330	25.330
Ostala imovina	-	110	-	110	15.054	15.164
Ukupna imovina	680.870	14.545.872	1.391	15.228.133	11.970.794*	27.198.927
Obveze						
Obveze po depozitima	20.526	161.858	80	182.464	246.632	429.096
Obveze po kreditima	688.500	14.189.487	-	14.877.987	-	14.877.987
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.150.557	-	1.150.557	-	1.150.557
Rezerviranja za garancije, preuzete i ostale obveze	55.291	116.896	268	172.455	148.906	321.361
Ostale obveze	3.088	1.317	-	4.405	361.509	365.914
Ukupne obveze	767.405	15.620.115	348	16.387.868	757.047	17.144.915
Valutni jaz	(86.535)	(1.074.243)	1.043	(1.159.735)	11.213.747	10.054.012

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 90.776 tisuća kuna

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Tržišni rizik (nastavak)

34.5.2. Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti ukupne imovine i ukupnih obveza Banke na promjene deviznih tečajeva provodi se za one strane valute koje na izvještajni datum predstavljaju značajnu valutu Banke.

U analizi osjetljivosti za valutni rizik primijenjena je pretpostavka razumno moguće promjene tečaja EUR u odnosu na kunu, uz ostale varijable stabilne, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a na dan 31. prosinca 2019.

Primjenom metode standardne devijacije na promjene tečaja EUR/HRK utvrđena je volatilnost tečaja EUR/HRK koja je u razdoblju od prethodnih 12 mjeseci iznosila 1,22% (2018.:1,97%).

U nastavku se iskazuje utjecaj pretpostavljene promjene tečaja EUR/HRK, po stavkama ukupne imovine i ukupnih obveza denominiranim ili vezanim uz EUR, na dobit HBOR-a.

Valuta	Promjene tečaja valute u 2019. %	Utjecaj na dobit 2019. 000 kuna	Promjene tečaja valute u 2018. %	Utjecaj na dobit 2018. 000 kuna
EUR	+1,22	(5.333)	+1,97	(14.207)
EUR	-1,22	5.428	-1,97	15.217

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza

Računovodstvena politika mjerenja fer vrijednosti opisana je u bilješki 4.2.

35.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti

Tabele u nastavku daju prikaz financijske imovine po fer vrijednosti po razinama temeljem MSFI 9 klasifikacije na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

Grupa	31. prosinca 2019.		
	Razina 1 000 kuna	Razina 2 000 kuna	Razina 3 000 kuna
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
Kreditni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
Mezzanine krediti	-	-	2.234
Ulaganja u investicijske fondove:			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	200.868	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Dionice trgovačkih društava	-	-	31
Depozitarne potvrde - DR	-	-	539
Dionice financijskih institucija	-	161	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	200.868	161	2.804
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:			
Obveznice Republike Hrvatske	1.122.448	-	-
Obveznice trgovačkih društava	1.000	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	414.788	-	-
Obračunata kamata	11.232	-	-
Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	573
Zamjenjive obveznice CB	-	-	2.155
Obračunata kamata	-	-	369
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	1.549.468	-	3.097
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:			
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT	-	40	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	26.205	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	26.245	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.549.468	26.245	3.097

Trezorski zapisi Ministarstva financija prikazani su na razini 1 hijerarhije fer vrijednosti s obzirom da su kreditne institucije u zemlji počele kotirati cijene na Bloombergu te se kao tehnika vrednovanja primjenjuje cijena kotirana na tržištu.

Dužnički vrijednosni papiri – obveznice trgovačkih društava prikazane su na razini 3 hijerarhije fer vrijednosti. Pri vrednovanju je korištena metoda diskontiranih novčanih tijekova temeljem tržišnih kamatnih stopa, spreada temeljem internog kreditnog rejtinga i interno definiranog spreada vezanog uz likvidnost vrijednosnog papira.

U izvještajnom razdoblju nije bilo transfera između razina.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

35.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

Grupa	31. prosinca 2018.		
	Razina 1 000 kuna	Razina 2 000 kuna	Razina 3 000 kuna
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
<i>Kreditni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:</i>			
Mezzanine krediti	-	-	2.045
<i>Ulaganja u investicijske fondove:</i>			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	334.060	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	334.060	161	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Obveznice Republike Hrvatske	1.124.611	-	-
Obveznice trgovačkih društava	770	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	1.666.299	-	-
Obračunata kamata	11.313	-	-
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	535
Obračunata kamata	-	-	233
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	2.802.993	-	768
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT	-	38	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	25.671	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	25.709	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.802.993	25.709	768

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

35.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

Banka	31. prosinca 2019.		
	Razina 1 000 kuna	Razina 2 000 kuna	Razina 3 000 kuna
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
<i>Kreditni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:</i>			
Mezzanine krediti	-	-	2.234
<i>Ulaganja u investicijske fondove:</i>			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	191.029	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	31
Depozitarne potvrde - DR	-	-	539
Dionice financijskih institucija	-	161	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	191.029	161	2.804
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Obveznice Republike Hrvatske	1.083.749	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	414.788	-	-
Obračunana kamata	10.762	-	-
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	573
Zamjenjive obveznice CB	-	-	2.155
Obračunata kamata	-	-	369
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	1.509.299	-	3.097
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	40	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	26.205	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	26.245	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.509.299	26.245	3.097

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

35.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

Banka	31. prosinca 2018.		
	Razina 1 000 kuna	Razina 2 000 kuna	Razina 3 000 kuna
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:			
<i>Kreditni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:</i>			
Mezzanine krediti	-	-	2.045
<i>Ulaganja u investicijske fondove:</i>			
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	328.597	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:			
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice trgovačkih društava	-	-	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	328.597	161	2.045
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:			
Dužnički vrijednosni papiri:			
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>			
Obveznice Republike Hrvatske	1.088.457	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	1.666.299	-	-
Obračunana kamata	10.839	-	-
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Obveznice trgovačkih društava	-	-	535
Obračunata kamata	-	-	233
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	2.765.595	-	768
<i>Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:</i>			
Dionice inozemnih pravnih osoba - SWIFT	-	38	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	25.671	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	25.709	-
Ukupno imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.765.595	25.709	768

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

35.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

35.1.1. Razina 3 - fer vrijednosti

a) Mezzanine krediti

Za procjenu fer vrijednosti mezzanine kredita koristi se metoda diskontiranja očekivanih budućih novčanih tijekova.

Mezzanine kreditni plasmani zbog svojih ugovornih karakteristika ne prolaze na SPPI testu. Karakteristike zbog kojih mezzanine krediti ne prolaze SPPI test su sljedeće:

- u slučaju ostvarenja ugovorom definiranih pokazatelja poslovanja (omjer neto duga i iznosa EBITDA) tijekom unaprijed određenog razdoblja vjerovnici imaju mogućnost, ali ne i obvezu, konverzije mezzanine kredita u „senior dug“,
- po konačnom dospijeću mezzanine kredita, vjerovnici imaju mogućnost, ali ne i obvezu, konverzije kredita u temeljni kapital dužnika i
- dužnik ima mogućnost, ali ne i obvezu, prijevremeno otplatiti kredit uz diskont.

Zbog navedenih karakteristika mezzanine kredita procjena fer vrijednosti ovih kredita obavljena je uz uvažavanje načela opreznosti, prema kojem se prihodi priznaju samo onda kad su stvarno nastali, a rashodi i onda kada su mogući, uz pretpostavku nastavka redovnog poslovanja dužnika u budućnosti. Navedeno predstavlja situaciju u kojoj bi Grupa po konačnom dospijeću mezzanine kredita svoja potraživanja konvertirala u temeljni kapital dužnika.

Dana 31.12.2019. tržišna cijena redovnih dionica dužnika koje bi Banka mogla upisati iznosila je 6.006 tisuća kuna uz pretpostavku da su u tržišnu cijenu dionica uključena sva tržišna očekivanja vezana uz buduće poslovanje izdavatelja. Obzirom da HBOR navedene redovne dionice može upisati tek 30. travnja 2030. godine, iznos tržišne vrijednosti je sveden na sadašnju vrijednost primjenom odgovarajuće diskontne stope te sadašnja vrijednost ovih dionica u očekivanom vlasništvu HBOR-a iznosi 2.234 tisuća kuna, što predstavlja fer vrijednost mezzanine kredita na dan 31. prosinca 2019.

b) Korporativne obveznice koje su raspoređene u razinu 3

(i) Tehnike vrednovanja i značajni ulazni podaci koji nisu vidljivi

Za procjenu fer vrijednosti nelikvidnih korporativnih obveznica u portfelju HBOR-a koristi se metoda diskontiranog novčanog tijeka obveznice. Fer vrijednost obveznica je sadašnja vrijednost svih budućih novčanih tijekova obveznica izračunata primjenom diskontne stope definirane kao prinos na nerizična ulaganja uvećan za premiju specifičnog kreditnog rizika za promatranu obveznicu i premiju rizika likvidnosti obveznice.

Visina diskontne stope na nerizična ulaganja izračunava se kao linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja (duracije) i iste devize kao vrednovane obveznice. Izvor informacija o prinosima na obveznice Republike Hrvatske je informacijski sustav Bloomberg.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

35.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

35.1.1. Razina 3 - fer vrijednosti (nastavak)

b) Korporativne obveznice koje su raspoređene u razinu 3 (nastavak)

(i) Tehnike vrednovanja i značajni ulazni podaci koji nisu vidljivi (nastavak)

Premija iznosa specifičnog rizika za promatranu obveznicu ovisi o HBOR-ovom internom kreditnom rejtingu izdavatelja obveznice, odnosno ako je izdavatelj član poslovne grupacije, premija rizika ovisi o internom kreditnom rejtingu matičnog društva.

ii) Analiza senzitivnosti korporativne obveznice s iskazanim potencijalnim učinkom na dobit/gubitak na dan 31. prosinca 2019., uz pretpostavku promjene diskontirane stope (prinosa) za 2% i za 10%

Pod pretpostavkom da se tržišne kamatne stope promjene za 2% u odnosu na važeće na dan 31. prosinca 2019., efekti bi bili sljedeći:

- a) U slučaju smanjenja tržišnih prinosa na nerizična ulaganja (linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja/duracije i iste devize kao predmetna obveznica) za 2%, diskontna stopa bi iznosila 9,79%, cijena obveznica bi bila 38,97%, što bi rezultiralo povećanjem ostvarene dobiti HBOR-a za 15,80 tisuća kuna.
- b) U slučaju povećanja tržišnih prinosa na nerizična ulaganja (linearno interpolirani/ekstrapolirani prinos obveznica Republike Hrvatske istog trajanja/duracije i iste devize kao korporativne obveznice) za 2%, diskontna stopa bi iznosila 13,79%, cijena obveznice bi bila 36,93%, što bi rezultiralo smanjenjem ostvarene dobiti HBOR-a za 14,99 tisuća kuna.

Kao osnova za promjenu tržišne kamatne stope od 2% u odnosu na važeće tržišne uvjete dana 31. prosinca 2019. korištena je definirana promjena kamatnih stopa iz „Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke“, a koja se koristi za izračun standardnog kamatnog šoka. „Standardni kamatni šok jest paralelni pozitivan i negativan pomak kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova, primjenjujući donju granicu stope od 0%, osim u slučajevima u kojima je ostvariva negativna kamatna stopa.“

U slučaju smanjenja očekivanih novčanih tijekova po korporativnoj obveznici za 10%, ostvarena dobit HBOR-a bi se smanjila za 57,35 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

35.1. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se vode po fer vrijednosti (nastavak)

35.1.1. Razina 3 - fer vrijednosti (nastavak)

c) Usklađivanje fer vrijednosti Razine 3:

i) Fer vrijednosti financijske imovine razine 3 koja je nakon početnog priznavanja svedena na fer vrijednost – mezzanin krediti:

Grupa i Banka	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	2.045	4.016
Smanjenje fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	189	(1.971)
Stanje 31. prosinca	2.234	2.045

ii) Fer vrijednost financijske imovine razine 3 koja je nakon početnog priznavanja svedena na fer vrijednost – dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:

Grupa i Banka	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Stanje 1. siječnja	768	689
Povećanje fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.255	33
Neto tečajne razlike	5	(20)
Obračunane kamate	69	66
Stanje 31. prosinca	3.097	768

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

35.1.2 Financijski instrumenti koji se ne vode po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti financijskih instrumenata koji se ne vode po fer vrijednosti i analizira ih po razinama u hijerarhiji fer vrijednosti u koju je kategorizira svako mjerenje fer vrijednosti.

Grupa	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2019.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina					
Novčana sredstva i računi kod banaka	884.407	-	-	884.407	884.407
Depoziti kod drugih banaka	-	553.470	-	553.470	553.470
Kreditni financijskim institucijama	-	-	10.733.369	10.733.369	9.447.706
Kreditni ostalim korisnicima	-	-	16.041.117	16.041.117	13.699.634
	884.407	553.470	26.774.486	28.212.363	24.585.217
Obveze					
Obveze po depozitima	-	176.769	-	176.769	176.769
Obveze po kreditima	-	-	16.315.172	16.315.172	14.400.453
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.141.506	-	1.141.506	1.158.291
	-	1.318.275	16.315.172	17.633.447	15.735.513
Grupa					
31. prosinca 2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina					
Novčana sredstva i računi kod banaka	944.417	-	-	944.417	944.417
Depoziti kod drugih banaka	-	261.925	-	261.925	261.925
Kreditni financijskim institucijama	-	-	9.487.169	9.487.169	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	-	-	15.768.096	15.768.096	12.510.686
	944.417	261.925	25.255.265	26.461.607	23.952.016
Obveze					
Obveze po depozitima	-	429.096	-	429.096	429.096
Obveze po kreditima	-	-	15.454.821	15.454.821	14.877.987
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.190.721	-	1.190.721	1.150.557
	-	1.619.817	15.454.821	17.074.638	16.457.640

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

35. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

35.1.2 Financijski instrumenti koji se ne vode po fer vrijednosti (nastavak)

Banka	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2019.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina					
Novčana sredstva i računi kod banaka	881.487	-	-	881.487	881.487
Depoziti kod drugih banaka	-	553.470	-	553.470	553.470
Kreditni financijskim institucijama	-	-	10.733.369	10.733.369	9.447.706
Kreditni ostalim korisnicima	-	-	16.041.117	16.041.117	13.699.634
	881.487	553.470	26.774.486	28.209.443	24.582.297
Obveze					
Obveze po depozitima	-	176.769	-	176.769	176.769
Obveze po kreditima	-	-	16.315.172	16.315.172	14.400.453
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.141.506	-	1.141.506	1.158.291
	-	1.318.275	16.315.172	17.633.447	15.735.513
Banka					
31. prosinca 2018.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Imovina					
Novčana sredstva i računi kod banaka	941.071	-	-	941.071	941.071
Depoziti kod drugih banaka	-	261.925	-	261.925	261.925
Kreditni financijskim institucijama	-	-	9.487.169	9.487.169	10.234.988
Kreditni ostalim korisnicima	-	-	15.768.096	15.768.096	12.510.686
	941.071	261.925	25.255.265	26.458.261	23.948.670
Obveze					
Obveze po depozitima	-	429.096	-	429.096	429.096
Obveze po kreditima	-	-	15.454.821	15.454.821	14.877.987
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	1.190.721	-	1.190.721	1.150.557
	-	1.619.817	15.454.821	17.074.638	16.457.640

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

36. Izvještavanje po segmentima

Osnovne informacije o segmentima su predstavljene u odnosu na poslovne segmente Grupe. Kako Grupa ne raspoređuje administrativne troškove i kapital i rezerve po segmentima, nije prikazana profitabilnost segmenata.

Imovina i obveze po segmentima iskazani su neto, tj. bruto nakon umanjenja vrijednosti i rezerviranja, a prije uzimanja u obzir primljenih kolaterala.

Poslovanje segmenata je organizacijski i upravljački odvojeno i svaki segment predstavlja cjelinu koja pruža različite proizvode i usluge i posluje na različitim tržištima.

Poslovni segmenti:

Grupa ima sljedeće poslovne segmente:

Segment:

Poslovne aktivnosti segmenta uključuju:

Bankarske aktivnosti

financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša, kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

Osiguravateljske aktivnosti

osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga

Ostalo

izrade analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

36. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2019. godina	Bankarske aktivnosti 000 kuna	Osiguravateljske aktivnosti 000 kuna	Ostale aktivnosti 000 kuna	Neraspoređeno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Neto prihod od kamata	353.028	1.273	-	-	354.301
Neto prihod od naknada	22.493	1.400	1.585	-	25.478
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	4.743	446	13	-	5.202
Neto zarađene premije	-	5.998	-	-	5.998
Ostali prihodi	8.090	73	278	(288)	8.153
Prihod iz poslovanja	388.354	9.190	1.876	(288)	399.132
Operativni troškovi	(159.308)	(5.834)	(1.425)	288	(166.279)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(73.996)	233	1	-	(73.762)
Izdaci za osigurane slučajeve	-	(3.710)	-	-	(3.710)
Neto promjena pričuva	-	(1.121)	-	-	(1.121)
Ostali rashodi	-	(162)	-	-	(162)
Troškovi poslovanja	(233.304)	(10.594)	(1.424)	288	(245.034)
Dobit prije oporezivanja	155.050	(1.404)	452	-	154.098
Porez na dobit	-	255	(55)	-	200
Dobit za godinu	155.050	(1.149)	397	-	154.298
Imovina segmenta	26.446.485	58.967	1.811	(36.652)	26.470.611
Ukupna imovina	26.446.485	58.967	1.811	(36.652)	26.470.611
Obveze segmenta	16.179.391	16.504	161	(26)	16.196.030
Ukupni kapital i rezerve	10.267.094	4.963	1.350	1.174	10.274.581
Ukupne obveze i kapital i rezerve	26.446.485	21.467	1.511	1.148	26.470.611

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Grupa se odredila za jednostavan pristup iskazivanja operativnih segmenata uvažavajući osnovni poslovni model svake članice Grupe kako je prethodno opisano u ovoj bilješki.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

36. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2018. godina	Bankarske aktivnosti 000 kuna	Osiguravateljske aktivnosti 000 kuna	Ostale aktivnosti 000 kuna	Neraspoređeno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Neto prihod od kamata	375.642	1.375	-	-	377.017
Neto prihod od naknada	38.650	1.281	1.274	-	41.205
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	9.506	(272)	-	-	9.234
Neto zarađene premije	-	6.417	-	-	6.417
Ostali prihodi	7.596	74	282	(271)	7.681
Prihod iz poslovanja	431.394	8.875	1.556	(271)	441.554
Operativni troškovi	(161.160)	(5.747)	(1.268)	272	(167.903)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(65.906)	(69)	84	-	(65.891)
Izdaci za osigurane slučajeve	-	(3.396)	-	-	(3.396)
Neto promjena pričuva	-	658	-	-	658
Ostali rashodi	-	(259)	-	-	(259)
Troškovi poslovanja	(227.066)	(8.813)	(1.184)	272	(236.791)
Dobit prije oporezivanja	204.328	62	372	1	204.763
Porez na dobit	-	-	(26)	-	(26)
Dobit za godinu	204.328	62	346	1	204.737
Imovina segmenta	27.198.927	55.340	1.363	(36.649)	27.218.981
Ukupna imovina	27.198.927	55.340	1.363	(36.649)	27.218.981
Obveze segmenta	17.144.915	12.845	137	(23)	17.157.874
Ukupni kapital i rezerve	10.054.012	4.995	926	1.174	10.061.107
Ukupne obveze i kapital i rezerve	27.198.927	17.840	1.063	1.151	27.218.981

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

37. Upravljanje kapitalom

Osnovni ciljevi Grupe u upravljanju kapitalom su osiguravanje pretpostavki neograničenosti poslovanja („going-concern“) i poštivanja regulatornih i ugovornih zahtjeva od strane vjerovnika o održavanju adekvatnosti kapitala.

Grupa je odredila regulatorni kapital kao kategoriju kapitala kojom upravlja.

Regulatorni kapital u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti kapitala na razini od najmanje 12% te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja.

Regulatorni kapital čini osnovni kapital umanjen za odbačene stavke.

Grupa je utvrdila mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom kako slijedi:

- Regulatorni kapital na svaki izvještajni datum u visini najmanje jednakoj iznosu osnivačkog kapitala izvještajnog razdoblja.
- Stopa adekvatnosti kapitala na izvještajni datum u visini propisanoj za banke u Republici Hrvatskoj i standardnim ugovornim financijskim klauzulama iz ugovora o zaduživanju HBOR-a na financijskim tržištima i ugovorima zaključenima s posebnim financijskim institucijama.

Grupa izračunava regulatorni kapital i kapitalne zahtjeve u skladu sa Basel II zahtjevima te se u nastavku daje pregled stope adekvatnosti kapitala na dane 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018.

	Grupa		Banka	
	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna	31. prosinca 2019. 000 kuna	31. prosinca 2018. 000 kuna
Ukupni regulatorni kapital	10.023.220	9.816.139	10.024.106	9.815.749
Iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom	14.931.756	15.519.739	14.914.038	15.504.641
Kreditni zahtjev za operativni rizik	848.015	897.363	827.833	877.863
Kapitalni zahtjev za valutni rizik	429.307	725.300	429.307	706.112
Ukupno kapitalni zahtjevi	16.209.078	17.142.402	16.171.178	17.088.616
	%	%	%	%
Stopa adekvatnosti kapitala	61,84	57,26	61,99	57,44
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Potreban iznos regulatornog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva prema regulatornim zahtjevima	1.945.089	2.057.088	1.940.541	2.050.634

Minimalna adekvatnost kapitala na datume izvještaja o financijskom položaju u 2019. godini bila je 12% (31. prosinca 2018.: 12%).

Bilješke uz financijske izvještaje koje obuhvaćaju važne računovodstvene politike i druga objašnjenja

za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

38. Zarada po dionici

Sukladno Zakonu o HBOR-u temeljni kapital Banke čini jedan poslovni udio koji se ne može dijeliti, prenositi niti zalagati i u isključivom je vlasništvu Republike Hrvatske.

U svrhu izračuna zarade po dionici, zarada predstavlja neto dobit poslije oporezivanja.

39. Događaji nakon datuma bilance

Utjecaj COVID-19 na poslovanje HBOR-a i provođenje Prijedloga mjera za pomoć gospodarstvu uslijed epidemije koronavirusa

Pojava COVID-19 (koronavirus) i globalno širenje od veljače 2020. godine stvorili su značajne neposredne izazove i rizike te je nedvojbeno da će utjecati na gospodarsku aktivnost u Republici Hrvatskoj, pa tako i na Grupu HBOR. Dugoročnu razinu utjecaja na poslovanje Grupe je trenutno teško kvantificirati, ali budući da Grupa HBOR ima visoku kapitaliziranost i likvidnost te odgovarajuću razinu rezerviranja za izloženosti kontinuitet poslovanja je neupitan.

U namjeri da se ova krizna situacija izazvana epidemijom u Republici Hrvatskoj lakše prebrodi, Vlada Republike Hrvatske donijela je Prijedlog mjera za pomoć gospodarstvu uslijed epidemije koronavirusa čiji cilj je očuvanje razine gospodarske aktivnosti, likvidnosti gospodarskih subjekata te najvažnije – očuvanje radnih mjesta. HBOR kao razvojna banka, imati će izuzetno važnu ulogu te će i u ovim promijenjenim uvjetima biti izuzetno aktivna u provođenju sljedećih mjera:

- uvođenje moratorija na kreditne obveze klijenata po postojećim plasmanima,
- reprogramiranje postojećih kredita klijentima HBOR-a uz uvođenje počeka u otplati glavnice kredita,
- odobrenje novih kredita za likvidnost gospodarskim subjektima za financiranje plaća, režijskih troškova i ostalih osnovnih troškova poslovanja, tzv. hladni pogon (izuzev kreditnih obveza prema poslovnim bankama i drugim financijskim institucijama) u suradnji s poslovnim bankama,
- odobravanje garancija (polica osiguranja) poslovnim bankama izvoznika i HBOR-u u okviru garantnog fonda osiguranja izvoza s ciljem odobravanja novih kredita za obrtna sredstva – likvidnost,
- povećanje opsega garantnog fonda za osiguranja izvoza uključivanjem i sektora turizma sa ciljem omogućavanja izdavanja garancija (polica osiguranja) za kredite bankama i HBOR-u, za dodatna sredstva likvidnosti izvoznicima i sektoru turizma,
- povećanje opsega garantnog fonda za osiguranja izvoza dodatnim proširivanjem kruga prihvatljivih korisnika polica osiguranja sa izvoza i turizma na gospodarske subjekte koji posredno izvoze ili su dobavljači izravnih izvoznika.

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izveštaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Zarađene premije		
Zaračunana bruto premija	12.009	10.461
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak premije	1	(23)
Bruto premije predane u reosiguranje	(5.333)	(4.430)
Neto zaračunate premije	6.677	6.008
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	(1.187)	(99)
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	509	485
Neto zarađene premije	5.999	6.394
Prihodi od provizija i naknada	2.985	2.555
Neto prihodi od ulaganja	1.729	1.257
Ostali poslovni prihodi	63	85
Neto prihodi	10.776	10.291
Bruto izdatak za povrat premije	(326)	(480)
Udio reosiguravatelja u povratu premije	164	222
Bruto pričuva za povrate premija	(378)	(267)
Udio reosiguravatelja u pričuvi	178	121
Neto izdaci i pričuve za povrat premije	(362)	(404)
Izdaci za osigurane slučajeve	(7.068)	(9.777)
Izdaci za osigurane slučajeve, udio reosiguranja	3.358	6.381
Promjena pričuva za štete	323	5.379
Promjena pričuva za štete, udio reosiguranja	(1.244)	(4.575)
Neto izdaci za osigurane slučajeve	(4.631)	(2.592)
Troškovi pribave i marketinga	(840)	(908)
Administrativni troškovi	(5.940)	(5.597)
Ostali poslovni troškovi	42	(183)
Neto tečajne razlike koje ne proizlaze iz financijskih instrumenata	3	(85)
Dobit prije oporezivanja	(952)	522
Porez na dobit	200	(41)
Dobit tekuće godine	(752)	481
Ostala sveobuhvatna dobit		
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:		
Odgođeni porez – usklađenje prethodnog razdoblja	-	(17)
Ukupno stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak	-	(17)
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:		
Dobici proizašli iz revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju	2.829	969
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	(1.000)	(908)
Prijenos realiziranog gubitka po imovini raspoloživoj za prodaju u IDG	(389)	-
Odgođeni porez	(298)	(11)
Ukupno stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak	1.142	50
Ostala sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	1.142	50
Ukupna sveobuhvatna dobit prije oporezivanja	390	514
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		
Vlasnicima društva	390	514

Dobit prije i poslije oporezivanja je u odvojenim financijskim izvještajima Grupe HKO različita u odnosu na konsolidirani Račun dobiti i gubitka jer u odvojenim financijskim izvještajima nije primijenjen MSFI 9.

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Imovina		
Dugotrajna imovina		
Nekretnine i oprema	839	50
Nematerijalna imovina	134	18
Ulaganja koja se drže do dospjeća	457	1.366
Odgođena porezna imovina	-	-
Ukupna dugotrajna imovina	1.430	1.434
Kratkotrajna imovina		
Ulaganja raspoloživa za prodaju	40.169	42.569
Ulaganja po fer vrijednosti kroz IDG	9.839	291
Depoziti u bankama	-	-
Potraživanja iz poslova osiguranja	5.331	8.123
Ostala potraživanja	563	446
Novac i novčani ekvivalenti	2.919	3.363
Ukupna kratkotrajna imovina	58.821	54.792
Ukupna imovina	60.251	56.226
Kapital i obveze		
Kapital		
Temeljni kapital	37.500	37.500
Zadržana dobit i rezerve	2.501	2.237
Ostale rezerve	4.363	3.049
Dobit tekuće godine	(752)	481
Ukupan kapital	43.612	43.267
Tehničke pričuve		
Bruto tehničke pričuve	18.211	16.969
Tehničke pričuve – udio reosiguranja	(8.163)	(8.721)
	10.048	8.248
Kratkotrajne obveze		
Obveze iz poslova osiguranja	3.291	2.549
Ostale obveze	3.300	2.162
Ukupno obveze	6.591	4.711
Ukupno kapital i obveze	60.251	56.226

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2019. 000 kuna	2018. 000 kuna
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	(952)	522
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti</i>		
Amortizacija	353	45
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(236)	(32)
Porez na dobit	(71)	41
Obračunane kamate	8	94
Ostalo	1	-
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnoga kapitala</i>	<i>(897)</i>	<i>670</i>
Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima		
Neto smanjenje depozita kod drugih banaka	-	-
Neto (dobitak)/gubitak od ulaganja u imovinu raspoloživu za prodaju	(389)	(15)
Smanjenje diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju i imovini do dospijea	205	223
Neto dobitak od imovine po fer vrijednosti u IDG	(19)	(3)
Potraživanja po premijama	2.794	(1.369)
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine	(118)	5
Neto smanjenje imovine i obveza iz poslova osiguranja	742	1.366
Neto povećanje tehničkih pričuva	1.799	(1.044)
Neto povećanje ostalih obveza	1.099	(527)
Neto novčana sredstva ostvarena/(uprabljena) za poslovne aktivnosti	5.216	(694)
Ulagateljske aktivnosti		
Neto kupovina imovine po fer vrijednosti kroz IDG	(11.335)	-
Neto prodaja imovine po fer vrijednosti kroz IDG	7.345	-
Neto kupovina imovine raspoložive za prodaju	(1.252)	(4.526)
Neto prodaja imovine raspoložive za prodaju	-	5.978
Kupovina imovine koja se drži do dospijea	-	-
Naplata imovine koja se drži do dospijea, o dospijea	892	-
Neto nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(1.261)	(70)
Neto novčana sredstva (uprabljena)/ostvarena u ulagateljskim aktivnostima	(5.611)	1.382
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente		
Neto tečajne razlike	(44)	141
Neto učinak	(44)	141
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(439)	829
Stanje na dan 1. siječnja	3.363	2.534
Neto (smanjenje)/povećanje novca	(439)	829
Stanje na dan 31. prosinca	2.924	3.363

Dodatak uz financijske izvještaje – Financijsko poslovanje Grupe HKO
Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. prosinca
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 1. siječnja 2018.	37.500	1.167	2.999	1.070	42.736	42.736
Dobit tekuće godine	-	-	-	481	481	481
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	50	-	50	50
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	50	481	531	531
Prijenos dobiti iz 2017. godine u zadržanu dobit	-	1.070	-	(1.070)	-	-
Stanje 31. prosinca 2018.	37.500	2.237	3.049	481	43.267	43.267
Dobit tekuće godine	-	-	-	(752)	(752)	(752)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	1.142	-	1.142	1.142
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	1.142	(752)	390	390
Prijenos dobiti iz 2018. godine u zadržanu dobit	-	481	-	(481)	-	-
Ostala usklađenja	-	(217)	172	-	(45)	(45)
Stanje 31. prosinca 2019.	37.500	2.501	4.363	(752)	43.612	43.612